

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Temel Eğitim Anabilim Dalı

Sınıf Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

ORTAK BİNAYI KULLANAN FARKLI KADEMELİ ÖĞRETİMİN YAPILDIĞI
EĞİTİM KURUMLARINDA ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERİN OLUŞTURDUĞU OKUL
KÜLTÜRÜNÜN İNCELENMESİ

Kamil Murat KIYAK
ORCID: 0000-0001-9256-8047

Danışman
Prof. Dr. İsa KORKMAZ
ORCID: 0000-0002-6647-1812

Konya – 2024

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca desteklerinden ve yardımlarından dolayı eşim Ayşe Bahar KIYAK'a ve oğlum Mustafa őefik KIYAK'a teşekkürlerimi sunarım.

Başta lisans eğitimimde olmak üzere yüksek lisans eğitimimin hem ders aşamasında hem de tez çalışmalarımın başından sonuna kadar bütün safhalarında verdiği desteklerinden ötürü danışman hocam sayın Prof. Dr. İsa KORKMAZ'a teşekkürlerimi sunarım.

Aynı zamanda tez savunma sınavı jüri üyeleri Prof. Dr. İsa Korkmaz, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet AŐIKCAN ve Nurhan AKTAŐ'a değerli zamanlarını ayırmaları ve katkıları için en içten teşekkürlerimi sunarım.

Lisans ve yüksek lisans eğitimimde katkıları bulunan Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü akademik ve idari çalışanlarına teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmam için verilerin toplanması hususunda değerli yardımlarından dolayı ilgili okul müdürlüklerine; gönüllü olarak araştırmaya katılan değerli öğretmen ve idareci arkadaşlarıma katkılarından dolayı teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmamın kaynak taramasından, veri toplama ve tez yazım aşamalarında değerli fikirlerini benimle paylaşımlarından dolayı meslektaşım Ahmet YAZAR'a teşekkürlerimi sunarım.

Kamil Murat KIYAK

őubat 2024

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii
TABLolar LİSTESİ.....	vi
TEZ ÇALIŞMASI ORİJİNALLİK RAPORU	vii
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	viii
KISALTMALAR.....	ix
ÖZET	x
ABSTRACT	xi
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	2
1.2. Problem Cümlesi	3
1.3. Alt Problemler	3
1.4. Araştırmanın Amacı	3
1.5. Araştırmanın Önemi	4
1.6. Sayılılar (Varsayımlar).....	4
1.7. Sınırlılıklar.....	4
1.8. Tanımlar	5
2. OKUL KÜLTÜRÜ	6
2.1. Okul Kültürü ve Eğitim.....	6
2.2. Eğitimin Önemi	7
2.2.1. Ailede eğitim	7
2.2.2. Okulda eğitim	8
2.3. Okul Kültürü.....	9
2.3.1. Zayıf okul kültürüne sahip okulların özelliği	9
2.3.2. Güçlü okul kültürüne sahip okulların özelliği	10
2.4. Okul Kültürünün Şekillenmesi	11
2.4.1. Okul kültürünün şekillenmesinde öğretmenin rolü	11
2.4.2. Okul kültürünün şekillenmesinde okul yöneticilerinin rolü.....	12
2.4.3. Okul kültürünün şekillenmesinde okul çevresinin rolü.....	13
2.5. Okul Kültürünün Bileşenleri	14
2.5.1. Okul kültürü ve öğretmen.....	14
2.5.2. Okul kültürü ve okul yöneticileri	17
2.5.3. Okul kültürü ve çevre	18
2.5.4. Okul kültürü ve okul – aile iş birliği	18
2.6. Okul Kültürünün Boyutları	19
2.6.1. Okul yönetim anlayışı ve paydaşların katılımı.....	19

2.6.2. İş birliği	19
2.6.3. Bütünleşme ve aitlik	19
2.6.4. Sorumluluk ve güç dağılımı	20
2.6.5. Güven	20
2.7. Okul Kültürü Hakkında Yapılan Araştırmalar	21
2.7.1. Yurt içinde yapılan araştırmalar	21
2.7.2. Yurt dışında yapılan araştırmalar	22
3. YÖNTEM.....	25
3.1. Araştırmanın Modeli	25
3.2. Çalışma Grubu.....	25
3.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri.....	32
3.4. Verilerin Toplanması.....	33
3.5. Verilerin Çözümlemesi.....	33
4. BULGULAR	34
4.1. “Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması hakkında ne düşünüyorsunuz?” Sorusuna Yönelik Bulgular	34
4.1.1. Olumlu görüşler.....	36
4.1.2. Olumsuz görüşler	37
4.1.3. Yansız görüşler.....	40
4.1.4. Diğer görüşler.....	40
4.2. “Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması eğitim – öğretim ortamınızı nasıl etkilemektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular.....	40
4.2.1. Olumlu görüşler.....	42
4.2.2. Olumsuz görüşler	43
4.2.3. Yansız görüşler.....	46
4.2.4. Diğer görüşler.....	47
4.3. “Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması okulun yönetilmesini nasıl etkilemektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular	48
4.3.1. Olumlu görüşler.....	50
4.3.2. Olumsuz görüşler	51
4.3.3. Yansız görüşler.....	53
4.3.4. Diğer görüşler.....	54
4.4. “Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması okul ortamında öğrencilerinizi nasıl etkilemektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular.....	54
4.4.1. Olumlu görüşler.....	56
4.4.2. Olumsuz görüşler	57
4.4.3. Yansız görüşler.....	61
4.4.4. Diğer görüşler.....	62
4.5. “Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması diğer kademedeki öğretmenlerle ilişkilerinizi nasıl etkilemektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular	62
4.5.1. Olumlu görüşler.....	64

4.5.2. Olumsuz görüşler	66
4.5.3. Yansız görüşler	67
4.5.4. Diğer görüşler	68
4.6. “Çalıştığınız ortamda farklı kademe kurumların bir arada olması sizi mesleki olarak nasıl etkilemektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular	68
4.6.1. Olumlu görüşler	70
4.6.2. Olumsuz görüşler	73
4.6.3. Yansız görüşler	75
4.6.4. Diğer görüşler	76
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	77
5.1. Tartışma ve Sonuç	77
5.2. Öneriler	84
5.2.1. Araştırmacılara yönelik öneriler	84
5.2.2. Uygulayıcılara yönelik öneriler	84
KAYNAKLAR	86
EKLER	92
Ek – 1. Kişisel Bilgi ve Görüşme Formu	93
Ek – 2. Etik Kurul Kararı	95
Ek – 3. Araştırma İzni	96

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 3.1. Araştırmanın çalışma grubu.	26
Tablo 3.2. Katılımcılara ait demografik bilgiler.	27
Tablo 3.3. Cinsiyete göre branş dağılımı.	29
Tablo 3.4. Öğretmenlikte geçen hizmet yılı dağılımı.	30
Tablo 3.5. Çalışılan kurumda geçen hizmet yılı süresinin dağılımı.	30
Tablo 3.6. İdari görev bilgisinin dağılımı.	30
Tablo 3.7. Çalışılan okul türü bilgisinin dağılımı.	31
Tablo 3.8. Çalışılan kurumun bulunduğu yer bilgisinin dağılımı.	31
Tablo 3.9. Çalışılan kurumda bulunan kademelerin dağılımı.	31
Tablo 3.10. Çalışılan kurumda taşınmalı eğitim durumu bilgisinin dağılımı.	32
Tablo 4.1. Açık uçlu soruların listesi.	34
Tablo 4.2. S1 hakkında görüşlerin dağılımı.	34
Tablo 4.3. S1 hakkında görüşlerin kodlara göre dağılımı.	35
Tablo 4.4. S2 hakkında görüşlerin dağılımı.	40
Tablo 4.5. S2 hakkında görüşlerin kodlara göre dağılımı.	41
Tablo 4.6. S3 hakkında görüşlerin dağılımı.	48
Tablo 4.7. S3 hakkında görüşlerin kodlara göre dağılımı.	49
Tablo 4.8. S4 hakkında görüşlerin dağılımı.	54
Tablo 4.9. S4 hakkında görüşlerin kodlara göre dağılımı.	55
Tablo 4.10. S4 hakkında görüşlerin dağılımı.	62
Tablo 4.11. S5 hakkında görüşlerin kodlara göre dağılımı.	63
Tablo 4.12. S6 hakkında görüşlerin dağılımı.	68
Tablo 4.13. S6 hakkında görüşlerin kodlara göre dağılımı.	69

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Ortak Binayı Kullanan Farklı Kademeli Öğretimin Yapıldığı Eğitim Kurumlarında Çalışan Öğretmenlerin Oluşturduğu Okul Kültürünün İncelenmesi başlıklı tez çalışmamın toplam **89** sayfalık kısmına ilişkin, 5/02/2024 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%3** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

5/02/2024

Kamil Murat KIYAK

Prof. Dr. İsa KORKMAZ

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

5/02/2024

Kamil Murat KIYAK

KISALTMALAR

İHO : İmam Hatip Ortaokulu

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

f : Frekans

% : Yüzde

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Temel Eğitim Anabilim Dalı
Sınıf Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

ORTAK BİNAYI KULLANAN FARKLI KADEMELİ ÖĞRETİMİN YAPILDIĞI EĞİTİM KURUMLARINDA ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERİN OLUŞTURDUĞU OKUL KÜLTÜRÜNÜN İNCELENMESİ

Kamil Murat KIYAK

2012-2013 eğitim – öğretim yılı ile birlikte “4+4+4” eğitim sistemine geçilmiş ve Resmi Gazete’de de yayımlandığı üzere farklı kademelerin müstakil olarak eğitim faaliyetlerini gerçekleştirmesi hedeflenmiştir. Ancak ilgili madde uyarınca kurumların aynı binayı kullanması ihtiyacı duyulan yerlerde farklı yaştaki öğrencilerin bir arada eğitim faaliyetlerinin yapılabilmesi de mümkün olmuştur. Bundan dolayı aynı kurum binasında farklı yaş gruplarına aynı anda eğitim hizmeti verilmesi gereken kurumların olması ihtiyacı karşılanmıştır. Bu durum genellikle köy okullarında olmasına karşın bazı merkez mahallelerde de bulunmaktadır. Bahsi geçen kurumlarda çalışan okul öncesi, sınıf eğitimi ve branş öğretmenlerinin eğitim – öğretim faaliyetlerinin gerçekleşmesi sürecinde yaşadıkları durumların ve öğretmenler arasında oluşan kurum kültürünün incelenmesi amaçlanmaktadır.

Araştırmada aynı binayı kullanan farklı kademelerde çalışan öğretmen ve idarecilerin oluşturdukları kurum kültürünü ve bu durum hakkında görüşlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Çalışma grubu 2022 – 2023 eğitim – öğretim yılında Konya iline bağlı Beyşehir ilçesinde aynı binayı kullanan eğitim kurumlarında bir arada çalışmakta olan okul öncesi, sınıf eğitimi ve branş öğretmenleri ve idarecilerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Toplanan veriler ile birlikte farklı eğitim kurumlarının bir arada olması durumu hakkında öğretmen ve idarecilerin görüşlerinin yorumlanması ile eğitim- öğretim faaliyetlerinin daha verimli hale getirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırmayla ilgili veriler “Kişisel Bilgiler Formu” ile toplanmış olup ilk bölümde katılımcılara ait demografik bilgiler, ikinci bölümde ise araştırma hakkında katılımcıların kişisel görüşleri elde edilmiştir. Katılımcıların %81,72’si farklı yaş gruplarının bir arada eğitim görmeleri hakkında olumsuz yönde düşündüklerini, %76,34’ü eğitim – öğretim ortamının farklı yaş gruplarının bir arada bulunmasından olumsuz yönde etkilendiğini, %69,89’u farklı kademelerin bir arada olması okulun yönetilmesini olumsuz yönde etkilediğini, %69,89’u farklı kademelerin bir arada bulunması öğrencileri olumsuz yönde etkilediğini belirtirken; %62,37’si farklı kademe çalışan öğretmen ve idarecilerle bir arada çalışmanın öğretmenlerle ilişkilerini olumlu yönde etkilediğini ve %44,09’u mesleki açıdan birbirlerinin olumlu yönde etkilendiğini ifade etmiştir.

Elde edilen verilerin ışığında öğrenciler açısından bakılacak olursa farklı yaş guruplarının ayrı eğitim ortamlarında bulunmasının daha yararlı olacağı, öğretmen ve yöneticiler açısından bakılacak olursa farklı branş öğretmenlerinin bir arada olmaları eğitim hizmetlerinin verilmesinde fayda sağladığı ve öğretmenler arasında öğrenciler hakkında gerekli bilgi alışverişlerinin yapılabildiği için bu durumun olumlu yönlerinin fazla olduğunu göstermiştir. İlkokul kademesinden ortaokul kademesine geçen öğrenciler hakkında öğretmen ve yöneticilere iletilmesi gereken bilgi, gözlem ve görüşlerin rahatlıkla aktarılabilirdiği tespit edilmiş olup bu durumun müstakil İlkokul ve Ortaokul öğrencileri adına dezavantaj olabileceği yönünde yorumlama yapılabilmektedir. Hem aynı binada eğitim hizmeti almakta olan öğrencilerin olumsuz yönde etkilenmesinden, hem de öğretmen ve yöneticilerin öğrenciler hakkında deneyim ve gözlemlerinin aktarımı adına faydalı olması durumları eğitimde fırsat eşitliği ilkesine aykırı olacağı yorumu yapılmaktadır. Hem kademelerin müstakil binalarda olması hem de öğretmen ve yöneticilerin eğitim – öğretim yılı içerisinde belirli aralıklarla ve düzenle fikir alışverişini gerçekleştirebilmesi adına toplantılar, seminerler, kurumlar arası etkinlikler yapılması öğrenci ve öğretmenlerin gelişimi, eğitim – öğretim faaliyetlerinin daha sağlıklı işleyebilmesi adına fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ortak bina kullanımı, okul kültürü, kurum kültürü, öğretmen görüşleri

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
Department of Basic Education
Primary Education Program
Master Thesis

EXAMINING THE SCHOOL CULTURE CREATED BY THE TEACHERS WORKING IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS USING THE COMMON BUILDING WITH DIFFERENT LEVELS OF EDUCATION

Kamil Murat KIYAK

With the 2012-2013 academic year, the “4+4+4” education system was started to be implemented, and although the primary goal was for different levels to carry out educational activities independently, as published in the Official Gazette, in accordance with the relevant article, in places where institutions need to use the same building, students of different ages can be brought together. Since educational activities can be carried out in between, there is a need to have institutions that provide educational services to different age groups at the same time in the same institution building. Although this situation generally occurs in village schools, it also occurs in some central neighborhoods. It is aimed to examine the experiences of pre-school, classroom and branch teachers working in the mentioned institutions during the process of educational activities and the institutional culture formed among the teachers.

Our research aimed to examine the institutional culture created by teachers and administrators working at different levels using the same building and their opinions about this situation. In our research, the case study model, one of the qualitative research methods, was used. Our study group was held in the 2022 - 2023 academic year with the participation of pre-school, classroom and branch teachers and administrators working together in educational institutions using the same building in Beyşehir district of Konya province. With the data collected, it was aimed to make education and training activities more efficient by determining the positive, neutral or negative opinions of teachers and administrators about the coexistence of different educational institutions.

Data regarding our research was collected with the "Personal Information Form" and in the first part, demographic information of the participants was obtained, and in the second part, the personal opinions of the participants about our research were obtained. 81.72% of the participants think negatively about different age groups being educated together, 76.34% say that the education and training environment is negatively affected by the coexistence of different age groups, and 69.89% think that different levels should be together. While 69.89% stated that it negatively affects the management of the school and the coexistence of different levels affects the students negatively; 62.37% stated that working together with teachers and administrators working at different levels had a positive impact on their relationships with teachers, and 44.09% stated that they positively affected each other professionally.

In the light of the data obtained, if we look at it from the perspective of students, it would be more beneficial for different age groups to be in separate educational environments, and if we look at it from the perspective of teachers and administrators, the positive aspects of this situation are that having different branch teachers together is beneficial in providing educational services and the necessary information exchange can be made between teachers about students. It has been determined that the information, observations and opinions that need to be conveyed to teachers and administrators about students who move from primary school to secondary school level can be easily conveyed, and it can be interpreted that this situation may be a disadvantage for independent primary and secondary school students. It would be contrary to the principle of equal opportunity in education if the students receiving education services in the same building would be negatively affected and it would be beneficial for the transfer of experiences and observations of teachers and administrators about the students. It has been seen that holding meetings, seminars, and inter-institutional events in order to carry out exchanges will be beneficial for the development of students and the healthier functioning of education and training activities.

Keywords: Joint use of the building, school culture, organizational culture, teacher opinions

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Türk eğitim tarihinde zorunlu eğitimin kronolojik sıralamasına bakıldığında 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile birlikte 05.01.1961 tarihinde kabul edilen kararla birlikte zorunlu eğitim süresi beş yıl olmuştur. Ardından 9. Milli Eğitim Şurası'nda sekiz yıla çıkarılması hususunda öneri gelmiştir. Ancak bu öneri 1997 yılıyla birlikte uygulamaya geçirilmiş ve 6287 sayılı kanunla günümüzde de uygulanmasına devam edilen ilk dört yıl için ilkokul, sonraki dört yıl için ortaokul ve son dört yıl için lise eğitimi olmak üzere zorunlu eğitim süresi toplam on iki seneye çıkarılmıştır (Göksoy, 2013).

Ülkemizde 2012 – 2013 Eğitim – Öğretim yılı itibariyle on iki yıllık zorunlu eğitim sistemine geçilmiştir. Yeni geçilen “4+4+4” eğitim sistemi ile birlikte dört senelik döneme (İlkokul) “I. Kademe”, ikinci dört senelik döneme (Ortaokul) “II. Kademe” ve sonuncu dört senelik döneme de (Lise) “III. Kademe” denilmektedir. Günümüz şartlarında kimi okul binalarında ilkokul ve ortaokul, kimi okul binalarında ilkokul, ortaokul ve imam hatip ortaokulu öğrencileri bir arada eğitim görmektedir. Araştırmada kurumların kendilerine ait müstakil binalarda eğitim verilmesi durumunun yanında bazı zorunluluklardan dolayı aynı binayı kullanmakta olan farklı kurumlarda çalışan öğretmenlerin oluşturduğu kurum kültürünün incelenmesine odaklanılmıştır. Bu doğrultuda Konya - Beyşehir ilçesinde aynı binayı kullanan ilkokul, ortaokul ve imam hatip ortaokulu kurumlarında görev yapan sınıf öğretmenleri ile branş öğretmenleri ile söz konusu bu kurum kültürü ele alınmıştır.

Herhangi bir yerin veya nesnenin belli kişilerce kullanılması amacı ile ayrılması durumu müstakil kelimesini tanımlamaktadır (Türk Dil Kurumu, t.y.). Eğitim açısından bu kavram eğitim ortamı yönüyle ele alınabilir. Müstakil olarak öğrencilerin eğitim alabilecekleri okullar varken, bunun yanında aynı binayı ve bahçeyi kullanmak zorunda olan okullar da bulunabilmektedir (İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu, Resmi Gazete 28261 (12 Nisan 2012) Kanun No. 6287 md. 3). Bazı imkânların gerekliliklerinden ötürü yaş gruplarına göre okul binalarının ayrılmasının mümkün olmamasından dolayı farklı kademelerin aynı binada hizmet vermesi gerekmektedir. Bu gereklilikten dolayı kimi binalarda ilkokul ve ortaokul müdürlüklerinin öğrencileri bir arada eğitim görmekte iken kimi binalarda ilkokul, ortaokul ve imam hatip ortaokulu (İHO) müdürlüklerinin öğrencileri bir arada eğitim görmektedir. Genellikle bu durumla köy okullarında karşılaşılsa da ilçe ve il merkezlerinde de aynı durum söz konusu olabilmektedir.

Okullarda farklı yaş gruplarının bir arada eğitim görmesinin yanında farklı kurumların öğrencilerinin de bir arada olabildiği durumu nedeniyle, bu çalışmada müstakil olmayan okullarda çalışan öğretmenler incelenerek okul içinde oluşan kurum kültürünün ve öğretmenler arası durumun tespit edilmesi ve buna yönelik nasıl bir çözüm önerisi üretilebileceği üzerinde durulacaktır. Bahçe düzeni farklı kademeler için ayrılabilir durumda olan okullarda farklı giriş – çıkış kapıları kullanılması ile birlikte oyun alanları da ayrılmış durumda olduğu gözlemlenmektedir. Büyükşehir olmayan illerde köy statüsünde, büyükşehir olan illerde ise dış mahalle statüsünde olan köylerin çoğunda ortak bina kullanımını yaygın bir şekilde görmektedir.

Müstakil okullarda çalışan öğretmenlerin çoğunluğunun aynı branşta olduğu görülmektedir. Ancak farklı kademelerdeki okulların bir arada olmasından dolayı farklı branş öğretmenlerinin aynı binayı kullanması, eğitim ve öğretim faaliyetlerini bir arada gerçekleştirmesi, okulun bazı bölümlerinin ortak kullanılması durumu gibi değişkenler sonucu oluşan kurum kültürünün ve öğretmenler arası etkileşimin ne seviyede olduğu tespit edilmelidir. Bu hususta alınması gereken önlemler tespit edilerek eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesi önem arz etmektedir.

1.1. Problem Durumu

Fırsat eşitliği denildiğinde eğitim, sağlık, güvenlik, istihdam gibi alanlarda bütün vatandaşların imkanlardan ayrımcılık gözetilmeksizin faydalanabilmesi akla gelmektedir (İnan ve Demir, 2018). Her vatandaşın ayırım gözetmeksizin verilen hizmetlere ulaşılabilirliğini sağlamak bu yüzden önemli hale gelmektedir. Öğrenim çağındaki bireylerin de eğitim alabilecekleri ortamlara yani okullara ulaşabilmesi mahalli bazlı olarak yapılmaktadır. Bu sayede öğrencilere gerekli eğitim sağlıklı bir şekilde verilerek gelecek nesiller yetiştirilecektir. Her yaş grubunun okulları ayrı olarak tasarlanmasıyla beraber ortam şartları öğrencilerin yaş gruplarına göre organize edilerek öğrencilere daha nitelikli eğitim hizmeti verilebilir. Ancak ülkenin her ili, ilçesi, köyü ve mahallesinde eş zamanlı olarak eğitim gören öğrencilerin imkânlar doğrultusunda fırsat eşitliğinden yararlandırılması için bazı okul binalarında farklı yaş grubunun veya eğitim kademesinin bir arada olması ihtiyacı oluşmuştur. Günümüzde müstakil olmayan farklı eğitim kademelerinin ve kurumlarının bir arada eğitim hizmeti verdiği okul binaları bulunmaktadır. Bu durumda olan okullarda çalışmakta olan öğretmenlerin farklı eğitim kademelerinin birlikte öğretim gördüğü okul binalarındaki gözlem ve deneyimleri bu tür okul

yapılanmalarına bakış açıları, onların mesleklerini icra ederken hangi ortam ve koşullarda yürüttüklerine ilişkin görüşlerinin ortaya çıkarılması gerekliliği ön plana çıkmaktadır.

1.2. Problem Cümlesi

Farklı eğitim kurumlarındaki öğrencilerin bir arada eğitim almalarına ve bu kurumların öğretmenleri ile yöneticilerinin aynı binada çalışmalarına ilişkin görüşleri nasıldır?" sorusu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

1.3. Alt Problemler

1. Farklı eğitim kademelerinin aynı binada eğitim görmesi alması hakkında öğretmen ve yöneticilerin görüşleri nasıldır?
2. Farklı eğitim kademelerinin aynı binada eğitim alması eğitim - öğretim ortamına etkisi konusunda öğretmen ve yöneticilerin görüşleri nasıldır?
3. Farklı eğitim kademelerinin aynı binada eğitim almasının okulun yönetilmesine etkisine ilişkin öğretmen ve yöneticilerin görüşleri nasıldır?
4. Farklı eğitim kademelerinin aynı binada eğitim almasının öğrencilere etkisine ilişkin öğretmen ve yöneticilerin görüşleri nasıldır?
5. Farklı eğitim kademelerinin aynı binada eğitim almasından dolayı farklı kurumlarda görevli çalışanların aralarındaki ilişkiler konusunda öğretmen ve yöneticilerin görüşleri nasıldır?
6. Farklı eğitim kurumlarında çalışanların birlikte görev yapmasının onların mesleki gelişimine etkisi konusunda öğretmen ve yöneticilerin görüşleri nasıldır?

1.4. Araştırmanın Amacı

Eğitim – öğretim faaliyetlerinde öğrencinin ilgisi, yeteneği, derse karşı tutumları ne kadar önemli faktörlerken; okul binasının fiziksel özellikleri de önemli faktörlerdir (Aydoğan, 2012). İlkokul çağındaki öğrencilerle ortaokul çağındaki öğrencilerin ihtiyaçları, gelişimleri ve buna paralel olarak eğitim ortamlarının hazırlanması farklılıklar getirmektedir. Eğitim ortamlarının hitap edeceği yaş grubuna yönelik tasarlanması hem zihinsel hem de bedensel olarak öğrencilere katkı sağlayacak ve eğitim – öğretim faaliyetleri istendik bir şekilde gerçekleştirilecektir. Farklı yaştaki öğrencilerin ihtiyaçları elbette farklı olacak ve bu farklılıklara aynı ortam içerisinde kurumun cevap verebilir olması tam anlamıyla sağlıklı olamayacaktır.

Aynı zamanda öğretmen ve yöneticiler açısından da hem farklı yaştaki öğrencilerin aynı binada bulunması hem de farklı branşta personelin bir arada çalışması sonucu ortaya çıkan durumların tespiti ileride atılacak adımlara ışık tutacağı düşünülmektedir.

Araştırmada farklı eğitim kurumlarındaki öğrencilerin bir arada eğitim almalarına ve bu kurumların öğretmenleri ile yöneticilerinin aynı binada çalışmalarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Farklı gelişim çağlarında olan öğrencilerin bir arada olması sonucunda abi/abla-kardeş ilişkisinin gelişmesi, okula geliş – gidişlerde küçük yaştaki öğrencilerin büyükleriyle beraber gidip gelirken çevresel faktörlerden etkilenmeleri önlenemekteyken; zorbalık, kötü örnek olma gibi istenmeyecek durumların riskleri karşımıza çıkmaktadır.

Günümüzde bazı yerleşim yerlerinde yeterli binanın bulunmamasından dolayı İlkokul-Ortaokul, Ortaokul-İmam Hatip Ortaokulu (İHO) veya İlkokul-Ortaokul-İHO kurumlarının aynı binayı kullanmaları gerekmektedir. Bu durumun sonucunda da eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve amacına ulaşılması yönünde olumlu ya da olumsuz yönde meydana gelmekte olan sonuçların araştırılması ve alınacak sonuçlara göre önlem alınması önem arz etmektedir.

1.6. Sayıtlar (Varsayımlar)

- ✓ Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilerin gönüllü olacakları ve verecekleri cevaplarda samimi, doğru cevaplar verecekleri varsayılmaktadır.
- ✓ Kapsam geçerliliği hususunda alınacak uzman görüşleri yeterli olacaktır.
- ✓ Hazırlanacak görüş formlarının araştırma konusu hakkında tespit edilecek görüşleri tam ölçeceği varsayılmaktadır.

1.7. Sınırlılıklar

Araştırma 2022 – 2023 eğitim – öğretim yılında Konya ili Beyşehir ilçesinde bulunan resmi İlkokul, Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu kurumlarından aynı binada eğitim - öğretim hizmetleri verilen okullarda çalışan öğretmen ve idarecilerle sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Okul Kültürü: Okulu oluşturan bütün unsurların (öğretmen, yöneticiler, veli, öğrenci ve diğer personel) oluşturduğu ve kendisine has özelliklerin bütünü (Aliyev, 2020).

Müstakil: Herhangi bir kullanıma yönelik ayrılmış, başka yapılar ile bağlantısı olmayan (Türk Dil Kurumu t.y.).

Farklı Okul Kademesi: Belirli yaş gruplarının ayrılması ile oluşturulmuş olan “İlkokul”, Ortaokul” ve “Lise” şeklinde adlandırılan aşama, derece, bölüm (Türk Dil kurumu, t.y.).

BÖLÜM 2

2. OKUL KÜLTÜRÜ

Bu başlık altında okul kültürü ve eğitim, eğitimin önemi, okul kültürü, okul kültürünün bileşenleri ve boyutları başlıklarına yer verilmektedir.

2.1. Okul Kültürü ve Eğitim

Eğitim, bireyin hayata gözlerini açtığı anda başlar. Bireyin öğrenme gücünü ve isteğini keşfetmesi ise okul ile olur (Yıldırım, 2008). Okulun tanımı, eğitim ve öğretim hizmetinin verildiği yer olarak; kültürün tanımı da topluma ait olan maddi ve manevi değerler bütünü olarak yapılmaktadır (Yılmaz, 2018). Tanımlardan da anlaşılacağı üzere okul ve kültürü birlikte incelemek faydalı olacaktır. Gelecek nesle kültür, planlı ve programlı bir şekilde, okullar aracılığı ile verilmekte ve aynı zamanda da değişimin devam ettiği bu süreçte kültürün gelişimi okullar sayesinde devam etmekte ve yeni gelecek nesillere de bu aktarım kasıtlı, planlı bir şekilde devam etmektedir. Okulun sağlıklı ve sağlam bir eğitim yuvası olması öğrenci – öğretmen – yöneticiler – çevre dörtlüsünün denge ve uyumu ile gerçekleşmektedir (Yıldırım, 2008).

Okul kültürü ve eğitim; bir okuldaki ortamın, değerlerin, normların ve beklentilerin bir kombinasyonunu ifade eder. Okul kültürü, okulun benimsediği değerler, öğrencilere olan tutum, öğretmenlerin ve personelin birbiriyle olan ilişkileri, iletişim tarzları, öğrencilerin birbirine davranışları gibi unsurları içerir. Okul kültürü okul personeli arasındaki iş birliğini şekillendirir. Öğretmenlerin birbirleriyle, yöneticilerle ve diğer personelle sağlıklı iletişim kurarak iş birliği içinde olması, okul kültürünün sağlıklı olmasını sağlayacak ve bunun sonucunda da öğretim kalitesi artarak öğrencilerin akademik başarıları desteklenecektir. Sağlıklı bir okul kültürünün içerisinde eğitim gören öğrenciler de öğretmen ve diğer personel de veliler de olumlu yönde etkilenecek olup bunun sonucunda birbirine saygı duyan, iletişim kanallarının açık olduğu sevgi ve saygı çerçevesi kaybedilmeden ilişkiler gerçekleştirilerek eğitim hizmeti verilebilecek ve bu sayede verilmesi planlanan eğitim hizmeti sorunsuz ve tam anlamıyla verilebilmektedir. Sonuç olarak, okul kültürü ve eğitim, öğrencilerin, öğretmenlerin, diğer okul personelinin ve velilerin birbirlerini desteklediği ve birbirlerine saygı duyduğu, birlikte çalıştığı bir ortamı ifade eder. Bu ortam, öğrencilerin başarılı olmalarını sağlamanın yanı sıra, kişisel ve sosyal gelişimlerini desteklemeyi hedefler.

2.2. Eğitimin Önemi

Okulun asıl görevi, öğrencilere istendik davranışların kazandırılması ve öğrencilerin yaparak - yaşayarak bu kazanımları içselleştirebilecekleri ortamın planlı bir şekilde düzenlenmesidir (Külekcı Akyavuz ve Çakın, 2020). Eğitim görmeyen bireyin hayatı boyunca zorlanması mümkün olduğundan dolayı eğitim almak da temel ihtiyaçlardan biridir. Toplumun geleceği olan çocuklar ile gençlerin topluma uyum sağlayabilmeleri adına ihtiyaç duyacakları bilgi, beceri ve kişilik gelişimlerine faydalı olacak planlı bir yardım etme durumuna eğitim denmektedir (Yılmaz, 2018). Tanımdan anlaşılacağı üzere eğitimin asıl görevi toplum tarafından kazandırılmak istenen özellik ve niteliklerin bireylere kazandırılmasıdır (Şimşek, 2020). Bireye verilecek eğitim ile bireyin toplum içinde var olabilmesi ve toplum ile birlikte yaşayabilecek yeterliğe sahip olması amaçlanmaktadır (Bayram, 2021).

Göksoy'un (2013) ifadesiyle eğitim, öğrencilerin bilgi ve becerilerini geliştirmelerini destekleyerek kendilerini geliştirebilmelerini sağlayan önemli bir süreçtir. Eğitim, hayatta başarılı olarak daha verimli bir şekilde çalışmanın, daha iyi bir gelecek inşa etmenin ve topluma değer katmanın en önemli aracıdır. Eğitim bireyin kişisel gelişimi açısından büyük öneme sahiptir. Eğitim, bireyin bilgi düzeyini ve becerilerini artırırken aynı zamanda kişilik gelişimine de katkı sağlar. Eğitim sayesinde insanlar; düşünme, analiz etme, eleştirme, çözüm üretme gibi kritik becerilerini geliştirme fırsatı bulurlar. Bu fırsat sayesinde istedikleri hedeflere ulaşma konusunda daha bilinçli hareket ederler. Eğitim ekonomik açıdan da büyük bir önem ve değere sahiptir (Çakmak, 2008). İyi eğitim almış olan bireyler, iş hayatında öncelikli tercih edilen, yüksek mevkilere gelme şansı olan kişilerdir. Bilgili ve yetenekli çalışanlara sahip çalışma ortamlarında daha verimli üretim ve hizmet üretebilen bir çalışma ortamı yaratırlar. Bu da ekonomik kalkınmanın sağlanmasına katkıda bulunur.

Sonuç olarak eğitimin önemi özetlenecek olursa, eğitim hayatın her safhasında önemli bir role sahiptir. Eğitimle donanmış kültürlü bir birey; bilgili, yetenekli, özgüven sahibi ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilen birey olur. Eğitim, bireyin kendini gerçekleştirme yolunda atacağı adımlarda en büyük yardımcıdır. Bu yüzden eğitim, gelecek nesillerin şekillenmesi, toplumun ilerlemesi ve gelişmesi için vazgeçilmez bir öneme sahiptir.

2.2.1. Ailede eğitim

Aile toplumun en küçük yapı taşıdır ve bireyin kişiliğini oluşturan davranışların bir bölümü de aile ortamında oluşmaktadır. Bireyin eğitimi ailede başlamaktadır. İnsani değerler olan sevgi, saygı, hoşgörü, dürüstlük, sorumluluk gibi değerler çocuklara ailede kazandırılır.

Bu kazandırılan değerler çocukların toplum içinde başarılı bireyler olmalarını sağlar ve toplumun geleceği olan çocukların her biri aynı değerlere sahip olarak ait oldukları toplumun da diğer ülkeler arasında başarılı topluluklar arasında olmasını sağlar.

Birey için ilk rol model aile bireyleri olmakla birlikte bireyin kazanacağı değerler öncelikle aile içerisinde oluşmaktadır (Uyanık Balat, 2007). Örneğin, anne ve babanın çocuklarına yaklaşımı sevgi ve anlayışla olması durumunda onların duygusal gelişimlerine katkı sağlar ve başarıyla başa çıkma becerilerini artırır. Ancak aile ortamının durumuna bağlı olarak bireyin alacağı ilk eğitim sağlıklı olacak ve ileride yaşayacağı okul hayatı için önemli bir temel yapı taşı olacaktır. Çocuğun akademik hayatı sürecinde de ailenin önemi devam etmektedir. Çocuğun akademik başarısı desteklediği, düzenli ders çalışma alışkanlığının olduğu, gelecek planlamasına kadar tüm süreçte aktif rol oynayan bir kurum olarak görülebilir aile.

2.2.2. Okulda eğitim

Ebeveynlerin eğitim ve ekonomik durumları ile aile içi iletişim bireyin hayatı içerisindeki başarısını etkiler (Bedir, 2006). Aile içerisinde verilecek eğitimin belirli bir plana göre yapılabilme durumu her birey için aynı olamamasından dolayı planlı ve programlı bir şekilde verilecek olan eğitimin okulda verilebilmesi daha mümkündür. Aile ortamında verilecek eğitimin önemi küçümsenemeyecek konumda olsa da okul ortamında verilmesi gereken eğitimin de önemi karşımıza çıkmaktadır. Bu yüzden okulda eğitim ile hem yaşıt bireylerin aynı ortamda olması sayesinde akran eğitimi yapılabilir ve çocukların sosyalleşmeleri sağlanabilir hem de verilmek istenen kasıtlı ve bilinçli davranış değişiklikleri bireylere daha sağlıklı verilebilmektedir. Okul ortamında verilecek eğitimin önemi daha fazla olmasından dolayı çıkarılmış olan 222 sayılı kanunun 52. maddesinde yer aldığı üzere ilköğretim kurumuna eğitim çağında bulunan bireylerin devam etmesi zorunlu tutulmuştur (İlköğretim ve Eğitim Kanunu, *Resmi Gazete* 10705 (12 Ocak 1961) Kanun No. 222 md. 52).

Okulda verilecek eğitim bireyin hayatında önemli bir yere sahiptir. Okul bireylere bilgi ve beceri kazandırmaya, düşünme yeteneklerini geliştirmeye ve kişisel, sosyal gelişimlerine katkıda bulunmayı amaçlayan kurumdur. Okulda verilen eğitimle bireyin bilgi, beceri, değer ve normları öğrenmeleri ve anlamaları amaçlanır. Okulda çocuklar yaşıtlarıyla aynı ortamda bulunarak paylaşmayı, iş birliği yapmayı, sorumluluk almayı ve başka kişilerin de var olduğunu görerek karşıdaki bireylere saygı duymayı öğrenir.

2.3. Okul Kültürü

Bir toplumun gelişmişlik düzeyini, kültür seviyesine bakarak anlamak mümkündür. Sağlıklı bir vücut için tüm organların sağlıklı olması gerekeceği gibi bir okulun da sağlıklı olması için okulu oluşturan elemanların sağlıklı ve birbiriyle uyumlu olması gerekmektedir. Okul kültürünü etkileyen faktörlere: okulun bulunduğu bölgenin sosyoekonomik özellikleri, yönetici - öğretmen - veli - öğrenci beklentileri örnek verilebilir (Özdemir, 2006). Okul kültürünü oluşturan elemanların birbirleri ile uyum içerisinde olması okul kültürünü geliştirecek ve bu da okulun amacına beklediği gibi ulaşabilmesine fayda sağlayacaktır. Okul yönetimi, öğretmenler, veliler ile öğrencilerin uyum içerisinde oluşturacağı okul kültürünün, öğrencilerin akademik başarılarına olumlu yönde etki göstereceği kaçınılmaz bir sonuç olur (Demirtaş, 2010).

Her okulun özellikleri, huyları, beklentileri farklı bireylere benzetilebilir. Nasıl her insan birbirinden farklıysa; binası, eğitim araç ve gereçleri, ders saati, idareci ve öğretmenlerin mezuniyet durumu ne kadar okullar için birbirine benzer olsa da her okula özgü olan kültürün farklı olması neticesinde, her eğitim kurumu da birbirinden farklılaşmaktadır. Buradan da anlaşılacağı üzere insanın kişiliği toplum içerisinde kendisini değerli kıldığı gibi okulların da çevresi için değerli olabilmesi, oluşturulacak olan kültürün kalitesiyle değerlendirilebilmektedir.

2.3.1. Zayıf okul kültürüne sahip okulların özelliği

Zayıf okul kültürüne sahip okullarda öğretmenler severek çalışmak istemeyeceklerinden dolayı kişilerin performanslarında da düşüklük olacağından eğitim hizmetlerinde beklenen performans sergilenemeyecektir (Özdemir, 2006). Okul kültürünün zayıf olduğu kurumlarda ister istemez bireyler arasında iletişimsizlik, birbirlerine karşı paylaşım ve yardımlaşma duygusu gelişmemesi sonucu öğretmen – yönetici – aile iş birliğinin sağlanamayacağı söz konusu olmaktadır.

Zayıf okul kültürüne sahip okullarda genellikle aşağıdaki durumlar gözlemlenir (Özdemir, 2006).

- ✓ Okul içerisinde öğrenciler, öğretmenler, okul yöneticileri ve veliler arasında iletişim, güven ve motivasyon eksikliği yaşanabilir.
- ✓ Okul içerisinde akademik başarı düzeyinde düşüklük yaşanabilir.

- ✓ Okul içerisinde disiplin sorunları ortaya çıkabilir ve bu sorunlar karşısında etkili önlem alınmasında zorluklar yaşanabilir.
- ✓ Okul içerisinde yapılacak etkinliklere öğrenciler, öğretmenler, okul yöneticileri ve veliler tarafından katılım oranının düşük olma durumu olabilir.
- ✓ Okul içerisinde kişiler arasında beyin fırtınası gibi uygulamalar verimli bir şekilde yapılamayacağından dolayı yenilikçi düşünme eksikliği yaşanabilir ve tüm paydaşlar kendilerini geliştiremeyebilir.
- ✓ Okul içerisinde öğrenciler, öğretmenler, okul yöneticileri ve veliler arasında diyalog ve iş birliği eksikliği yaşanacağından dolayı karşılaşılabilecek sorunlar çözüme kavuşturulamayabilir.

2.3.2. Güçlü okul kültürüne sahip okulların özelliği

Okul kültürünün olumlu olması paydaşların okula uyum sağlamasını, öğretmen ve yöneticilerin okula severek gelmesini, işine karşı güdülenmesini ve bunların sonucunda iş veriminin artmasını sağlamaktadır (Demir, 2014). Olumlu okul kültürüne sahip olan kurumlarda ortak bir hedef ortaya konmuş olmasından dolayı belirlenen hedefe bireylerin gönülden desteklemesi sonucunda öğrencilerden beklenen kazanımlar daha başarılı olmaktadır (Recepoğlu, 2014).

Güçlü okul kültürüne sahip okullarda genellikle aşağıdaki durumlar gözlemlenir (Özdemir, 2006).

- ✓ Okulun hedefleri ve öğrenci başarısının doğru ve sağlıklı bir şekilde belirlenmesi gerçekleşebilecek ve gerçekleşmesi beklenen bu hedeflerin ve öğrenci başarılarının gerçekleşmesi adına okul içindeki tüm paydaşlar birlikte hareket edebileceklerdir.
- ✓ Okulda bulunan tüm paydaşlar üstlerine düşen rolleri olması gerektiği gibi yerine getirebilirler. Okul yöneticileri güçlü liderlik rolünü üstlenerek okul içerisinde personele rehberlik eder. Aynı şekilde öğretmenler de sağlıklı iletişim ortamının sağlanması sayesinde öğrenmeyi teşvik eden ve destekleyici rolü üstlenen, olumlu örnek role sahip olarak profesyonel davranışlar sergileyebilir.
- ✓ İletişim ortamı olumlu yönde etkilenebilecek olup öğrenci merkezli bireyin ilgisine, ihtiyaçlarına ve yeteneklerine ağırlık verilebilirlik artacağından aktif katılım sağlanabilir.

- ✓ Güçlü iletişim sayesinde güçlü ilişkiler sağlanarak kişiler arasında empatik yaklaşım ortamı oluşturulabilir. Saygı duyma, iyilik hisleri benimsenerek oluşan çevre içerisinde de okul içerisinde tüm paydaşlara sevgi, saygı ve hoşgörü değerleri teşvik edilebilir.
- ✓ İş birliği önemsenir ve tüm paydaşların öğrencilerin eğitimine aktif bir şekilde katılımı sağlanabilir.
- ✓ Saygı ve sevgi çerçevesinde bulunulması sayesinde kişiler arasında rekabetin olumlu yönde olması desteklenebilir. Olumlu rekabet sayesinde de tüm paydaşlar kendilerini geliştirmeye açık olur.

2.4. Okul Kültürünün Şekillenmesi

Okul kültürü, bir okulu oluşturan unsurların hepsinin bir araya gelmesiyle beraber benimsediği inançlar, değerler ve kabullerin bütünüdür (Ayık ve Fidan, 2014). Ayık ve Fidan'ın ifade ettiği gibi; öğrenci, öğretmen, okul yöneticileri, yardımcı personel, veli gibi okulu oluşturan unsurların sağlıklı ve birbirleriyle uyum içinde olması beklenmektedir.

Okul kültürü; öğrenciler, öğretmenler, okul yöneticileri, diğer personel ve velilerin davranış, görüş vb. olguların birleşimiyle şekillenmektedir. Okulun atmosferini, öğrencilerin öğrenme ortamı ve bireyler arasındaki sosyal ilişkileri önemli ölçüde okul kültürünün durumu etkilemektedir. Okul kültürünün olumlu yönde şekillenmesi okulun kendisine özgü değerleri, inançları, bireyler arası iş birliği gibi faktörlerin tümünün etkisiyle olur. Bir okulun başarısı öğrencilerin istenildiği gibi başarılı olabilmesi için olumlu bir okul kültürü oluşturulmasıyla olur (Sezgin, 2010).

Okul kültürünün şekillenmesinde önemli etkileri olan bileşenlere aşağıdaki başlıklar altında inceleme yapabiliriz.

2.4.1. Okul kültürünün şekillenmesinde öğretmenin rolü

Okul kültürünün gelişmesinde öğretmenin rolü görmezden gelinemez. Güçlü bir okul kültürü oluşturmayı amaçlayan okul yöneticisi kurumdaki bütün paydaşların katılımıyla birlikte bunu gerçekleştirebilir (Çevik ve Köse, 2017). Öğretmenlerin okul kültürünün şekillenmesindeki rollerini aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz.

- ✓ **Rol Model Olmak:** Öğretmenler davranışlarıyla kurum içinde öğrencilere, diğer öğretmen arkadaşlarına, okul yöneticilerine, okulda çalışan diğer personele, öğrenci velilerine örnek olurlar. İyi bir rol model olan öğretmenler

de çevresine olumlu değerleri sergileyeceğinden okul kültürünün şekillenmesinde önemlidir (Özdemir, 2006).

- ✓ **İletişimi Geliştirmek:** Sağlıklı okul kültürü için etkili iletişim ve etkileşimin sürekli bir şekilde olması gerekmektedir (Ayık ve Ada, 2009). Öğrenciler, veliler, okul yöneticileri ve diğer faktörlerin temelinde öğretmenler olacağından okul kültürünün şekillenmesinde fayda sağlayacak iletişimin gelişmesinde de öğretmenin etkisi fazladır. Bu yüzden okul kültürünün gelişmesi adına iletişimin gelişmesinde öğretmenin önemi küçümsenemeyecektir.
- ✓ **İş Birliği ve Paylaşım:** Öğretmenler hem meslektaşlarıyla hem öğrencilerle hem de velilerle sürekli bir şekilde iletişim içerisinde olmaktadır. Bunun sonucunda da sürekli olarak birlikte çalışmakta ve deneyimlerini birbirleriyle paylaşmaktadırlar. Sağlıklı iş birliği ve paylaşım sergilenmesi okul kültürünün şekillenmesinde önemli bir unsurdur (Ayık ve Ada, 2009).
- ✓ **Değer Oluşturma:** Öğretmenler etik ve toplumsal değerleri başta öğrencilere olmak üzere toplumun her kademesindeki bireylere vermektedir. Demokrasi, hoşgörü gibi değerlerin benimsenmesi de okul kültürünün şekillenmesinde önem arz etmektedir (Erdem ve Dikici, 2009).

2.4.2. Okul kültürünün şekillenmesinde okul yöneticilerinin rolü

Okul kültürünün gelişmesiyle okul yöneticileri arasındaki bağlantı önemi olup etkili ve başarılı bir yönetici okul kültürünün oluşmasındaki yardımı fazla olmaktadır (Özdemir, 2006). Bu yüzden okul kültürünün şekillenmesinde okul yöneticilerinin önemli bir rolü vardır. Bu alanda yapılmış olan araştırmalar incelendiğinde okul yöneticilerinin rolü hususunda bazı unsurlar aşağıdaki şekilde sıralanabilir.

- ✓ **Vizyonun Belirlenmesi:** Her kurumun misyon ve vizyonu belirlenmekte, belirlenen vizyon doğrultusunda hedefler ile stratejiler belirlenmektedir. Okulun vizyonunun belirlenmesinde okul yöneticilerin etkisi önemlidir. Oluşturulacak sağlıklı ve sağlam bir vizyon okul kültürünü şekillendirecek temel taşlardan bir tanesidir (Duran ve Arslan, 2022).
- ✓ **Liderlik:** Okul yöneticilerinin liderlik becerileriyle okul içerisinde bulunan kişileri yönlendirmekte ve motive etmektedir. İyi bir lider, okul kültürünün de olumlu yönde gelişmesine katkı sağlamaktadır (Korkmaz, 2006).

- ✓ **İletişim:** Bireyler arasında iletişimin sağlıklı bir şekilde olması okul kültürünün sağlıklı olmasında önemli etkenlerden birisidir (Ayık ve Fidan, 2014). Kurumdaki personel arasında etkili ve sağlıklı bir iletişim ortamı sağlanmasında elbette kurum yöneticilerinin iyi iletişim becerilerine sahip olması önemlidir. Bu sayede öğretmenler ve diğer personel arasındaki iş birliği güçlenerek okul kültürü olumlu yönde şekillenebilir.
- ✓ **Sorun Çözme:** Meydana gelebilecek krizlerin çözümü elbette kriz yönetimi becerisi sayesinde olmaktadır (Duran ve Arslan, 2022). Okul içerisinde meydana gelecek sorunlara karşı okul yöneticilerinin çözüm üretebilme yetisine sahip olması kimi durumlarda, sorunların daha meydana gelmeden nedenlerinin ortadan kalkmasına fayda sağlayacak olup bu sayede de okul kültürünün gelişimi sağlanabilmektedir.

2.4.3. Okul kültürünün şekillenmesinde okul çevresinin rolü

Okulun eğitim - öğretim hizmetini beklenen şekilde verebilmesi için okul içinde bulunan paydaşlar kadar okul dışında bulunan paydaşlar da önemlidir. Okul kültürünün şekillenmesinde aile ile birlikte hareket edilmesiyle okul – veli ilişkisi gelişerek veli katılımı sayesinde okul kültürünün şekillenmesinde olumlu hava oluşturulabilmek mümkün olmaktadır (Ayık ve Ada, 2009). Okul kültürünün şekillenmesinde çevrenin etkileri aşağıdaki şekilde sıralanabilir.

- ✓ **Çevresel Etki:** Oluşturulacak okul kültürü çevresel ve aile profilinin gelişmişlik düzeyine bağlı olarak etkilenmektedir. Okul çevresinin olumlu ya da olumsuz yönde olması okul kültürünün de şekillenmesine yön vermektedir (Erdem ve Dikici, 2009).
- ✓ **İş Birliği ve Destek:** Okul kültürünün şekillenmesinde çevrenin iş birliği ve desteğinin olması gerekliliği göz ardı edilemez (Ayık ve Ada, 2009). Okul kültürünün şekillenmesinde çevresel iş birliğe ve desteğe her zaman ihtiyaç duyulmakta ve beklenen destekle birlikte sağlıklı okul kültürü oluşturulabilmektedir.

2.5. Okul Kültürünün Bileşenleri

Okul kültürü konusunda öğretmen, idareci, çevre ve okul – aile iş birliği durumlarını ayrı ayrı incelemek konunun ayrıntılı bir şekilde ele alınması adına daha sağlıklı olacaktır. Okul kültürü; kurumun duygusunun, atmosferinin; bir nevi karakterinin birleşimidir (Sertpolat, 2013).

2.5.1. Okul kültürü ve öğretmen

Eğitimin kalitesini etkileyen en temel öğelerinden biri öğretmendir (Yiğit, 2006). Öğretmen, eğitim için temel öğelerden biri olduğu kadar okul kültürü açısından da bir o kadar önemli bir unsurdur. Okul kültürü konusunda etkileşimin temelinde öğretmen bulunmaktadır. Hem okul yöneticileri ile hem öğrenciler ile hem de veliler ile en fazla etkileşim içerisinde bulunan kişi öğretmendir. Okul kültürü ile çalışanların tükenmişlik durumları arasında ilişki bulunmaktadır ve olumlu, destekleyici okul kültürünün egemen olduğu okulların öğretmenlerinin motivasyonlarını güçlü olduğu ve tükenmişlik hissini en aza indirgenmiş olduğu görülmektedir (Öztürk vd., 2021).

Öğretmenler arasında iletişim

Öğretmenler açısından iletişim olmazsa olmazdır ve öğretmenlerin iletişime sürekli açık olmaları beklenmektedir (Karadağ ve Çalışkan, 2008). Öğretmenlerin etkili bir şekilde iletişim becerisine sahip olması gerekliliği öğrenme sürecinin her safhasında iletişimin önemini göstermektedir (Baykara Pehlivan, 2005).

Öğretmenler arasında gerçekleşecek etkili ve doğru bir iletişim, öğretmenlerin birbirleriyle fikir, bilgi ve deneyim paylaşımında bulunmalarını ve iş birliği içinde olmalarını sağlar. İletişim sayesinde mesleki gelişim desteklenir ve bireylerin motive olması sağlanarak, takım çalışması teşvik edilebilir.

Öğretmenler arasında sağlıklı iletişimin oluşabilmesi adına aşağıdaki unsurlar ele alınabilir.

- ✓ **Empati Kurma:** Empati; davranışı sergilemek, karşıdaki bireyin duygularını anlamak adına önemlidir (Pala, 2008). Her bireyin tecrübesi ve hayata bakış açısı farklı olacağından iletişimin sağlıklı olması adına bireylerin birbirlerine karşı empatik yaklaşım sergilemeleri önemlidir.
- ✓ **İletişimde Açık ve Anlaşılır Olma:** İletişimin sağlıklı bir şekilde olabilmesi adına kullanılan ifadelerin net bir şekilde aktarılması sayesinde düşünceler

istenildiği şekilde karşı tarafa iletilebilecek ve bunun sayesinde bireyler birbirlerini net bir şekilde anlayabileceklerdir (Erol ve Çalışır, 2023). Karmaşık ve belirsiz ifadeler iletişimde karşılıklı anlaşmazlıklara neden olabileceğinden dolayı, bireyler düşüncelerini anlaşılır bir şekilde ifade ederek kolayca anlaşılabilirler karşılıklı olarak sağlanabilir.

- ✓ **Aktif Dinleme Becerisi:** Sağlıklı iletişim için aktif dinleme becerisini geliştirmek önemlidir. Bir öğretmen diğer kişilerin düşünce ve görüşlerine dikkatini vermeli ve anlamaya çalışmalıdır. Aktif dinleme becerisinden kasıt konuşulanı yalnız başına duymak değil, aynı zamanda anlamak anlamına gelir (Kavut, 2018).
- ✓ **Olumlu Dil Kullanma:** Sağlıklı bir iletişimin olabilmesi için olumlu bir dil kullanmak önemlidir. Karşıdaki bireyle yapıcı bir iletişim dili; olumlu ve yapıcı yaklaşımlar kullanmak iletişimdeki enerjiyi pozitif tutarak iletişim motivasyonunu artırır (Akcan, 2016).
- ✓ **Samimi ve Güven Verici Yaklaşım:** İletişimde samimi olmak ve güven verici yaklaşım sergilemek önemlidir. Öğretmenler arasındaki güven, iş birliği, bilgi paylaşımı ve yardımlaşma durumları iletişim kanallarının sağlıklı işlenmesini sağlayarak açık ve dürüst bir iletişim imkanı sağlayabilir (Metin, 2011).

Özetle, öğretmenler arasında etkili iletişim olumlu okul kültürünün oluşmasında kritik bir öneme sahiptir. Empati kurmak, açık ve net iletişim sağlamak, aktif dinleme becerisi geliştirmek, olumlu bir dil kullanmak ve samimi bir iletişim tarzı benimsemek öğretmenler arasındaki iletişimi güçlendirir. Bu iletişim iş birliği ve mesleki gelişimi desteklerken, takım ruhunu da teşvik eder.

Öğretmenler arasında sorunlar

İster istemez insan ilişkilerinde sorunlar yaşanabilmektedir. Önemli olan birbirine saygı gösteren, birbirini kabullenmiş bireylerin profesyonel bir şekilde bu sorunları anlayış ile karşılayarak olumlu ve örnek davranışlar sergileyebilmeleridir. Öğretmenler arasında yaşanan sorunların kaynağına bakılacak olursa genelinde gruplaşmayı görmek mümkündür. Bu gruplaşma nedenlerine de cinsiyet, sendika, dünya görüşü, branş durumu, istihdam tipi (kadrolu, sözleşmeli ve ücretli öğretmenlik) ve ortak bir okul kültürünün oluşmaması örnek verilebilir (Zengin, 2022). Öğretmenler birbirlerine karşı muhalif tutumlar içerisinde olmaları

yine en çok kendilerini etkilemekte ve okul içinde baskı altında oldukları görülebilmektedir (Gül, 2020).

Öğretmenler arasında yaşanabilecek sorunlar hakkında aşağıdaki başlıklara değinilebilir.

- ✓ **İletişim Sorunu:** Öğretmenler arasında etkili iletişim kurulamaması durumunda iş birliği zayıflayacak ve bunun sonucunda ekip olma ruhu ve ekip çalışması zayıflayacaktır (Umaz, 2010). İletişimsizlikle beraber kişiler arasında paylaşım azalacak, birbirlerini yanlış anlamalar meydana gelebilecektir. Bu tarz durumlara karşı düzenli olarak toplantılar yapılarak bireyler arası iletişim kanallarının aktif olması sağlanabilir ve iletişimi artırmak adına iletişim becerisi üzerine seminerler düzenlenebilir.
- ✓ **Öğretim Yöntemleri ve Görüş Farklılıkları:** Her öğretmenin birbirinden farklı öğretim yöntemleri ve görüşleri olabilir. Bu farklılıklar da bireyler arasında tartışmalara neden olabilir. Önemli olan tartışmaya açık, uzlaşıcı, dinleyici ortamın oluşması sağlanarak tartışmalardan fayda sağlanabilmeli ve bu faydalar sayesinde öğretmenlerin birbirlerini geliştirmeye fırsat verecek eğitimlerle de desteklenerek yeni öğretim yöntemlerinin deneyimlenmesi teşvik edilebilir (Metin, 2011).
- ✓ **Görev Paylaşımı ve İş Yükü Sorunu:** Öğretmenler arasında görev paylaşımı dengeli bir şekilde yapılması sağlanarak bireyler arasında adaletsizliğin meydana gelmesi önlenir. Aksi durumlarda bazı görevlerin bazı kişilerce yapılması durumu meydana gelerek bazı kişilerin de hiçbir iş yüküne ortak olmaması sorunuyla karşılaşılabilir olup çalışanlar arasında sorunların oluşması ve kişilerde motivasyon bozukluğuna sebep olması kaçınılmaz bir son olacaktır (Arlı, 2013). Bu tarz sorunlarla karşılaşılması adına kurum içinde iş yükünün adil bir şekilde dağıtılması sağlanmalı ve düzenli bir şekilde kontrol edilmesi gerekmektedir.
- ✓ **Rekabet:** Hayatın her anında rekabetin yaşanması mümkündür. Önemli olan bu rekabetin kişiler arasında olumsuz durumlara sebep olmasına fırsat verilmemesidir. Rekabet kişilerin gelişmesine fırsat tanıyacak bir durumdur. Ancak fırsata çevrilememesi durumlarında da rekabet takım olma bilincini ve iş birliğini zayıflatacaktır (Çalık ve Şehitoğlu, 2006). Bu tarz durumlarla

karşılaşmamak adına iş birliği ve takım ruhunu teşvik edecek etkinlikler düzenlenebilir.

- ✓ **Bireysel Anlaşmazlıklar:** Kişisel anlaşmazlıkların yaşanması durumu da kurum içi sorunlara neden olabilir. Öğretmenler arasında meydana gelecek sorunlar açık bir şekilde konuşularak çözüme kavuşturulabilir (Toytok ve Açıköz, 2013). Bu çözüm için gerekli durumlarda üst yönetim kademelerinde bulunan çalışanlardan destek alınabilir.

Özetle, öğretmenler arasında yaşanan veya yaşanacak sorunlar eğitim hizmetleri sürecini olumsuz yönde etkileyebilir ve bunun sonucunda öğrencileri olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle sorunların çözümü için iletişim, iş birliği ve takım ruhu önemlidir. Öğretmenler arasında sağlam bir ilişki kurulması, eğitim kalitesinin artmasına ve öğrenci başarısının yükselmesine ve okul kültürünün sağlıklı olmasına katkı sağlayacaktır.

2.5.2. Okul kültürü ve okul yöneticileri

Eskiden okul yöneticisinin görevi okul işleyişi ile ilgili resmi işlerin yerine getirilmesi iken değişen hayat ile birlikte resmi işlerin yanında kurum içerisinde yönlendirici liderlik ve yeniliklerin devamı konusunda çalışanları teşvik etmesi de okul yöneticisinin görevler arasında görülmeye başlanmıştır (Çetin ve Baş, 2021). Okul yöneticisi üretici bir eğitim ortamı sağlanmasını teşvik ederken öğrencilerin de başarılarını ve motivasyonlarını artırıcı bir sorumluluğa da sahip olmaktadır (Çelikten, 2003). Etkili bir okul yöneticisi hem kendi gereksinimlerini, hem öğretmenlerin gereksinimlerini, hem de okulun gereksinimlerini karşılıklı bir şekilde yerine getirebilme yeteneğine sahip olmalıdır (Arafat, 2017). Okul müdürünün kuruma ve yönetime sağlıklı bir şekilde hakim olması dış çevrenin neden olacağı riskleri önleme ve okul kültürünün sağlam bir şekilde yürütülebilmesi adına önemlidir (Kılıç, 2017). Öğretmenlerin eğitim sürecine etkili bir şekilde katılımları ve öğrencilerin başarı durumlarının artması yönünde değişim sağlanması okul yöneticisinin okuldaki kültüre pozitif yönde katkısı ile artmaktadır (Gökçe, 2000).

Yöneticiler ile öğretmenler arasında iletişim

Okul içerisinde iletişimin güçlü ya da zayıf olması yöneticinin iletişim aracını kullanma yeterliliğine bağlı olmakta; aynı zamanda kurum içerisinde yaşanacak iletişimsizlik de okul kültürünü etkileyecek ve bunun sonucunda paydaşlar arasındaki etkileşimin yetersiz olması da eğitim hizmetini etkileyecektir (Ekici, 2020). İletişimin temel taşlarından biri olan dinlemenin

önemi de karşımıza çıkmaktadır. Okullarda kişiler arası iletişimi başlatan ve bu iletişimin özelliğini belirleyen kişi okul yöneticileri olmaktadır (Argon ve Zafer, 2009). Ancak iletişimin de karşılıklı bireylerle yapılmasından dolayı iletişime açık olmayan kişilerin okulda bulunması iletişimsizliğe sebep olacak ve bu durumda okul kültürünü olumsuz bir şekilde etkileyebilecektir.

Yöneticiler açısından yaşanan sorunlar

Ülkemizde eğitim yöneticiliği görevlendirme şeklinde olmakta, öğretmenler bazı koşulları sağladıktan sonra yapılan yazılı ve sözlü sınavları başarılı bir şekilde tamamladıktan sonra herhangi bir eğitim almadan yöneticiliğe atanabilmekte ve atandıkları kurumda görev süreleri dolana kadar yöneticilik görevlerini yerine getirmektedir (Kılınç vd., 2017). Bu durum da okul yönetimine deneyimsel eksiklik bulunması halinde yöneticilerin kurum yönetiminde sorun yaşamlarına neden olabilmektedir. Bunun dışında yöneticilerin yaşadıkları sorunlara örnek olarak kuruma başka bir okuldan görevlendirme ile gelen öğretmenlerin okul kültürüne uyumları ve mevcut olan okul kültürüne de adaptasyon sorunu gibi bazı olumsuz durumların da oluştuğu gözlemlenmektedir (Aslan vd., 2009).

2.5.3. Okul kültürü ve çevre

Okul kültürünün oluşmasında çevresel faktörler ile sürekli bir şekilde etkileşimin olmasından dolayı iç ve dış çevre unsurlarının etkisi önemlidir (Yılmaz, 2016). Bu unsurlar konusunda denge kurmak çevrenin okul kültürüne etkisi adına önem arz etmektedir. Çevresel faktörlerin tamamen göz ardı edilmesi de tam tersi olacak şekilde tamamen içli dışlı olması da okul kültürüne sağlıklı bir etki sağlamayacaktır. Bu yüzden çevre faktörü ne çok fazla önemsenersek sürecin içerisine tamamen dahil edilmeli ne de tam tersi olarak görmezden gelinmelidir. Dengeli ve planlı bir şekilde çevrenin okul kültürüne etkisine izin verilmelidir.

2.5.4. Okul kültürü ve okul – aile iş birliği

Etkili bir okul – aile iş birliği için öğretmen – okul yöneticileri ve aile ilişkisinin artırılması ve olumlu yönde desteklenmesi gerekmektedir (Bedir, 2006). Okul kültürünün sağlıklı işlemesi adına okul – aile iş birliği önemlidir. Eğitim sürecinin her safhasında okul ile aile arasında iş birliği sağlanması okulun amacına ulaşmasında ve öğrenci davranışlarının olumlu yönde olmasında fayda sağlamaktadır (Gökçe, 2000).

2.6. Okul Kültürünün Boyutları

Bu başlık altında okul kültürünün boyutlarına yer verilmektedir.

2.6.1. Okul yönetim anlayışı ve paydaşların katılımı

Her okulun da kendisine uygun olacak bir vizyonu belirlenmektedir. Şeffaflık, paydaşlarına hesap verilebilirlik ve onlara karşı sorumluluk gibi unsurlar bir kurumun yönetim anlayışına katkı sağlayacak unsurlardır (Yılmaz, 2016). Yönetim anlayışı nasıl olacak olursa paydaşların okul kültürünün oluşması aşamasına katılabilmesi veya katılamaması durumu paralellik gösterecektir. Yönetim anlayışının katı olacağı bir okulda paydaşların katılımı gönülsüz olabilecek ve görev durumuna bağlı kalınarak iletişim belli bir seviyede kalacaktır. Aksi bir yönetim anlayışı olması durumunda ise paydaşların katılımı gönüllü olacağından dolayı oluşabilecek her görev durumuna katılımın artması beklenecek ve bunun sonucunda oluşacak okul kültürü de buna bağlı olarak hissedilir bir seviyede olacaktır.

2.6.2. İş birliği

Okul, tüm paydaşların birbirleri ile iş birliği içerisinde olması gereken alandır (Altunay, 2017). İş birliğinin yaşam bulduğu okulda çalışanlar hem kendileri için hem de diğer çalışanlar için olumlu fikirlere sahip olacaklarından dolayı iş birliğinin önemi görmezden gelinemez (Bolat, 1996). Ortak değerlere sahip, takım çalışması ve birlik duygusu bulunan personelin iş birliği içerisinde oluşturacağı okul kültürü de verilecek olan eğitim hizmetine olumlu yönde etki gösterecektir (Arafat, 2017). İş birliği konusuna yeterince önem vermeyen kişilerin oluşturacağı okul kültürünün egemen olduğu bir okulda öğrencilerin başarı seviyesinin de yüksek olması beklenemez (Demirtaş, 2010).

2.6.3. Bütünleşme ve aitlik

Bireyin kurum içerisinde kendisine yer edinebilmesi, okul kültürüyle bütünleşmesi ile olacağı söylenebilmektedir (Kılıç, 2017). Bireyin aitlik hissi edinebileceği bir ortamda çalışması hem kendisi açısından hem de çevresindekilere yayacağı pozitif enerji açısından önemli olmakla birlikte bunun sonucunda da okul kültürü olumlu olacaktır. Bu yüzden kurum içerisinde bulunan paydaşların birbirleri ile daha sağlıklı etkileşim kurmaları ve bunun sonucunda olumlu bir okul kültürü oluşabilmesi adına kişilerin kuruma aidiyet duyacakları ortam oluşması da yine okul içerisinde bulunan paydaşların dikkat etmesi gereken hususlardan bir tanesidir. Birbirlerinden farklı özelliklere sahip kişilerin belirli bir amaç için oluşturdukları güçlü bir okul kültürünün kurulması da ortak bir değer etrafında kişilerin bütünleşmesine fayda sağlamaktadır (Sertpolat, 2013).

2.6.4. Sorumluluk ve güç dağılımı

Demokratik bir okul kültürü oluşturulabilmesi için paydaşların sürece katılması, sorumluluk alması ve güç paylaşımının olması önemlidir (Şişman vd., 2010). Sorumluluk paylaşımı karşı tarafa saygı ve güveni gösterirken, bu durumun sonucunda da olumlu kültür ortamı oluşabilecek ve bunun sayesinde de okulun asıl amacı olan eğitim hizmetinin daha sağlıklı ve yararlı olmasına fayda sağlanacaktır.

2.6.5. Güven

Güven genel anlamda dürüstlük ve doğruluğa dayalı bir kavramdır ve kurum kültürünün başarılı olması için uzun bir süre ve emek gerekmektedir (Demircan ve Ceylan, 2003). İnsani ilişkilerinde olması gereken en temel gerekliliklerden birisi de güven olgusudur. Güven kavramı hem çalışılan kuruma hem yöneticiye hem de çalışma arkadaşlarına karşı önemlidir.

Kuruma güven

Eğitim kurumunda uzun soluklu başarı hedefine ulaşabilmek adına kurum içerisinde güven ikliminin tahsis edilmesi önemlidir (Sağır ve Parlak, 2018). Okul içinde oluşan güven iklimi bireylerin üstüne düşen görevleri yerine getirmelerinde ve insani ilişkilerinde olumlu etki göstermektedir (Işcan ve Sayın, 2010).

Yöneticiye güven

Okul içerisinde yöneticiye karşı duyulacak güvenin varlığı olumlu okul kültürü adına önemlidir. Çalışanların yöneticiye karşı güven eksikliği bulunması halinde okulun verimsizliği ister istemez meydana çıkacaktır (Eser, 2007). Yönetici güvenilir ve yardımcı bir kişiliğe sahip olsa bile yöneticilik becerilerine sahip değilse eğer bu durum da öğretmenlerin yöneticiye karşı güven duymasında sorun olabilecektir (Cerit, 2009).

Çalışma arkadaşlarına güven

Öğretmenlerin birbirlerine karşı duyacakları güven duygusu kendi aralarında oluşacak işbirliğini tetiklemekte ve bu durum velilere, öğrencilere, aynı zamanda birbirlerine bilgi birikiminin aktarılmasına fayda sağlamaktadır (Cerit, 2009).

2.7. Okul Kültürü Hakkında Yapılan Araştırmalar

Bu bölümde okul kültürü hakkında yurt içinde ve yurt dışında yapılmış olan araştırmalara tarihe göre sıralı bir şekilde yer verilmiştir.

2.7.1. Yurt içinde yapılan araştırmalar

Şişman (1997) yaptığı makale çalışmasında kaliteli bir okulu oluşturmak için öncelikle okulun kültürel yapısını değiştirerek güçlü bir ortak kültürün oluşması gerektiği üzerinde durmuştur. Okul kültürünün başarılı bir şekilde değişimi için de öncelikle kurum içi alışkanlıkların gözden geçirilmesi gerekliliği üzerinde durulmuştur. Okulu oluşturan bütün parçaların yani öğrenci, öğretmen, yönetici ve yardımcı personelin alışkanlıkları, tutum ve görüşleri değiştirilmelidir. Okul içinde olacak bu değişimlere okul yöneticileri öncülük ederek öncelikli olarak okulu geliştirme ve iyileştirme, ortak kültürün oluşması ve olumlu yönde değişimi sağlanarak iyileştirmeye başlamalıdır. Aynı zamanda okul çalışanlarını ve diğer katılımcıları bu değişime katılım sağlamaları ve gelişime ortak olmaları teşvik edilmelidir.

Seki'nin (2004) yaptığı yüksek lisans tez çalışmasında okul kültürünün zaman içerisinde ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenebilmesi gerektiği, paydaşların bu ihtiyaca göre güdülenmesi, okulun bulunduğu çevrenin etkisini olumlu yönde olacak şekilde yönetilebilmesi, öğretmenlerin de güçlü okul kültürünün oluşması ve korunması adına destekleyici davranışlar göstermesi, kurum içinde kişilerin birbirleri ile etkili ve sağlıklı iletişim içerisinde olması, idareci-öğretmen-veli iletişimini geliştirecek sosyal etkinlikler düzenlenmesi okul kültürünün geliştirilmesi adına önemli olduğu görülmüştür.

Fırat'ın (2007) doktora tezi çalışmasında hizmet içi eğitimlerle yöneticilerin çatışma yönetimi becerileri geliştirilmesi gerektiği, sınıf ve branş öğretmenlerinin arasındaki kopuklukların sebepleri belirlenerek önlemler alınması, öğretmenlerin mesleki konulara ilgilerinin artırılmasına yönelik çalışmaların yapılması, yöneticilerin kendilerine yakın olan öğretmenlere destekleyici olmak yerine bütün öğretmenleri güdüleyici davranışlar içerisinde olunması, yapılacak toplantıların kağıt üzerinde kalmaması, sağlıklı bir okul-aile işbirliğinin oluşmasına engel olacak parasal konularda okullara gerekli finansal destekler sağlanarak okul ile ailenin karşı karşıya kalmasının engellenmesi, merkez ve köy okullarında çevresel faktörler boyutunda eşitsizliklerin giderilebilmesi yönünde çalışmaların yapılması, göreve yeni başlayanların sağlıklı okul kültürüne dahil olabilmeleri ve katkı sağlayabilmeleri adına aday - danışman öğretmen uygulamasının daha verimli bir şekilde kullanılması gerektiği çıkarımında bulunulmuştur.

Yılmaz'ın (2009) yapmış olduğu yüksek lisans tezi çalışmasında öğretmen ve yöneticilerin lisansüstü eğitim almaları teşvik edilerek kendilerini geliştirmeleri sağlanması, okul kültürünün artırılabilmesi adına gerekli tedbirler alınması ile çalışan personelin motivasyonlarının desteklenmesi, okul içerisinde etkinlikler yapılarak hem kurumda yeni görev alan hem de görev yapmakta olan öğretmenler ile velilerin bir araya gelmeleri sağlanması ve bunun sonucunda olumlu okul kültürünün oluşturulabilmesi üzerinde durulduğu gözlemlenmiştir.

Uysal Arpaguş'un (2011) yüksek lisans tez çalışmasında olumlu okul kültürüne sahip okullarda çalışan öğretmenlerin işlerine karşı daha motive olduğu ve bu durumun da öğrencilere pozitif şekilde yansıdığı, bürokratik konuların öğretmenler üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek için çalışanların işini kolaylaştıracak düzenlemelerin yapılması, alınacak kararlarda öğretmenlerin fikirlerine de başvurulması, veli - öğretmen görüşmelerinin önceden hazırlanacak plana göre belirli gün ve saatte yapılması, temizlik ve hijyen konusuna da dikkat edilerek okulda görev yapanların motive olarak aktif çalışması, velilerin daha bilinçli hale getirilmesi için velilere yönelik seminer veya kurslar düzenlenmesi, okul kültürünün geliştirilmesi ile ilgili konularda paydaşların hizmet içi eğitimler alması sağlanarak okul kültürü kavramının velilere, öğrencilere ve diğer okul personeline de fark ettirilmesinin sağlanabileceği görülmektedir.

Zincirli (2020) yaptığı makale çalışmasında okul kültürü ortamı konusunda olumlu değerlendirmelerde bulunmuş ve bu olumlu okul kültürünün oluşmasında etkili iletişimin, okul paydaşlarının çözüm odaklı olmasının, bütünleşme ve ait olma duygusunun ve karşılıklı güven ile anlayışın etkisi olduğu görülmüştür.

2.7.2. Yurt dışında yapılan araştırmalar

Ndlovana'nın (2000) çalışmasında bireye ve yeteneklerine değer veren kurumların başarıya ulaşabileceği ve bu durumun da yöneticilerin önderliğinde olabileceği görülmektedir. Okul yöneticilerinin okulun hedeflerine ulaşabilmesini kolaylaştıracak ve oluşabilecek olumsuzlukları bertaraf ederek insan ilişkilerinin olumlu olmasına katkı sağlaması önemlidir. Ancak olumlu ve sağlıklı bir iletişim ortamı ile okul kültürünün oluşturulabilmesi için sadece yöneticilerin sorumlu tutulması yanlış olacağı ve öğretmen – veli – öğrenci boyutunun da olumlu okul kültürü için katkıda bulunmaları gerekmektedir.

Sheehan (2004) tarafından yapılmış olan çalışmada okul kültürünün önemi üzerinde durulmuş ve paydaşlarının birbirlerinden olumlu yönde etkilenmesi ile beraber olumlu bir okul kültürü oluşturmanın önemi belirtilmiştir. Oluşturulacak olumlu okul kültürü sayesinde sınıf düzeyinde bireyler arasında etkili ve pozitif iletişime katkı sağlanması beklenmekte, bu durum da öğrencilerin hem disiplin konusunda hem de başarı seviyelerinin artması konusunda fayda sağlaması beklenmektedir.

MacNeil ve diğerlerinin yapmış olduğu çalışmada (2009) okul kültürünün temelinde öğretmen morali ile öğrenci başarısının iyileştirilmesi ön planda olması gerektiği görülmektedir. Okul yöneticisi okulu yönetmek yerine okul içerisinde lider olabilmeyi başarabilmeli ve okul kültürünü geliştirebilmelidir. Okul kültürünü ve iklimini şekillendiren ilişkiler okul yöneticileri tarafından güçlü bir şekilde etkilenmektedir ve güçlü bir okul kültürü de öğretmenlerin daha iyi motive olmasına fayda sağlamaktadır. Motivasyonu yüksek olan öğretmenler, öğrenci performansı ve öğrenci sonuçları açısından daha başarılıdır. Öğrenci performansını geliştirmek isteyen bir idareci; kendisi, öğretmenler, öğrenciler ve veliler arasındaki ilişkilerin doğru bir şekilde oluşmasını sağlayarak okul kültürünü geliştirmeye odaklanmalıdır. Okul ikliminin ölçülmesi ve bu değerlendirmelerin okulun öğrenme üzerindeki hedeflerine odaklanması için kullanılması, okulun akademik performansını iyileştirme süreci için önemlidir.

Norman'ın (2019) çalışmasına göre öğrencilerin beklenen başarıya ulaşabilmeleri için işbirlikçi okul kültürünün gelişmesi önemli olduğu görülmüş ancak yapılan anket çalışmasının sonucunda okullarda işbirlikçi kültürün oluşturulmadığı görülmüştür. Buna rağmen kurumlarda çalışan öğretmenler öğrenci başarısının artması adına bazı stratejiler geliştirdiği görülmüş ve belirli bir misyona odaklanarak öğretmenlerin de bunu özümsemesi ile birlikte öğrenciler öğrenme hedeflerine ulaşabilmişlerdir. Öğretmenlerin iş birliği içerisinde olmaları okul içerisinde çalışanların performanslarını olumlu yönde etkilemekte ve olumlu okul kültürünün oluşturulabildiği okullarda beklenen eğitim faaliyetleri amacına ulaştığı gözlemlenmiştir. Aynı zamanda sınıf mevcudunun öğrenci başarısına etkisinin de önemli olduğu görülmüş olup öğrenci sayısının az olduğu sınıflarda görev yapan öğretmenlere de bu durum moral kaynağı olmuş ve okul içerisinde etkili iletişim imkanı sağladığı görülmüştür.

Gebczynski'nin (2021) çalışmasında; okul kültürünün oluşturulmasında kıdemli öğretmenlerin öncülük etmesi gerektiği, yöneticilerin işbirlikçi olması ile okul içindeki uygulamaların etkili, güçlü olabileceği ve olumlu sonuçlar alınabileceği, azınlık seviyesinde

olsa da bazı katılımcıların olaylara tarafsız kalınmasındansa olumlu veya olumsuz uygulamaların yapılması gerektiği, sonuç olarak oluşturulması beklenen okul kültürünün fayda sağlayacağı şekilde değişimin öğretmenlerin sayesinde olabileceği görülmüştür.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni tercih edilmiştir. Aytacı'ya (2012) göre durum çalışmasının farklı isimleri bulunmakta ve bunlar; örnek olay çalışması, örnek olay inceleme yöntemi, olay incelemesi, vaka çalışması şeklinde sıralanmaktadır. Durum çalışması; temelinde inceleme yapılan güncel olayın var olduğu şekilde tanımlanması amaçlanmakta ve araştırmacının kontrolünün olmadığı araştırma konusunun sebep ve sonuçlarını anlamak, tanımlamak ve betimlemek amacıyla kullanılan araştırma yöntemidir (Leymun vd., 2017). Durum çalışmasının avantajı; incelenmek istenen herhangi bir olay hakkında bir veya birden fazla olgu üzerinde durularak ayrıntılı bir araştırma yapılabilmesi mümkün kılmasıdır.

Araştırmada farklı kademe ve okulların bir arada eğitim faaliyetinin gerçekleştiği kurumlarda çalışmakta olan öğretmen ve yöneticilerin deneyimleri, yaşadıkları güçlükler ve oluşturdukları okul kültürü hakkında durum çalışması modeli çalışılması tercih edilmiştir. 2022 – 2023 eğitim – öğretim yılında görev yapan ve araştırmaya katılan öğretmen ve idarecilerin görüşleri alınmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2022 – 2023 eğitim – öğretim yılında Konya ilinin Beyşehir İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ilçe merkezindeki ve mahalle statüsünde olan köylerde bulunan “İlkokul – Ortaokul” ve “İlkokul – Ortaokul – İHO” okullarının bir arada eğitim faaliyeti verilen kurumlarda çalışmakta olan öğretmen ve yöneticiler içerisinde gönüllü doksan üç kişi oluşturmaktadır. Araştırmaya ilçe merkezindeki okullardan katılan kişi sayısı otuz dokuz kişi iken mahalle statüsünde bulunan köy okullarından katılan kişi sayısı ise elli dördür. Çalışma grubuna ilişkin bilgiler Tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 3.1. Araştırmanın çalışma grubu.

	Merkez Okulu		Köy Okulu	
	Öğretmen	Yönetici	Öğretmen	Yönetici
Kadın	13	0	27	1
Erkek	22	4	20	6
Toplam	35	4	47	7

Tablo 3.1'e göre merkez okullarında on üç kadın ve yirmi iki erkek öğretmen ile dört erkek yönetici araştırmada yer almıştır. Köy okullarında ise yirmi yedi kadın ve yirmi erkek öğretmen ile bir kadın ve altı erkek yönetici araştırmada yer almıştır. Ayrıca "İlkokul – Ortaokul" eğitim kurumlarında seksen iki öğretmen ve yönetici, "İlkokul – Ortaokul – İHO" kurumlarında on bir öğretmen ve yönetici görev yapmaktadır.

İlçede aynı binayı kullanma durumunda olan üç okul ilçe merkezinde, altı okul mahalle statüsünde olan köylerde olmak üzere toplam dokuz okul bulunmaktadır. İlçe merkezinde olan üç okulun öğretmen ve yönetici personel sayısı yüz dört olup araştırmaya katılım oranı otuz dokuz katılımcı sayısı ile % 37,5 olmuştur. Köylerde olan altı okulun öğretmen ve yönetici personel sayısı doksan dokuz olup araştırmaya katılım oranı elli dört katılımcı ile % 54,55 olmuştur. İlçe merkezi ve mahalle statüsünde olan köylerde bulunan toplam iki yüz üç öğretmen ve yönetici personelden ise araştırmaya katılanların oranı da doksan üç katılımcı ile % 45,81 olmuştur.

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait bazı demografik bilgiler Tablo 3.2’de verilmiştir.

Tablo 3.2. Katılımcılara ait demografik bilgiler.

Değişkenler	Kategoriler	f	%	
Cinsiyet	Kadın	41	44,09	
	Erkek	52	55,91	
Branş	Sınıf Eğitimi	40	43,01	
	Okul Öncesi	6	6,45	
	Türkçe	10	10,75	
	Sosyal Bilgiler	4	4,30	
	İngilizce	8	8,60	
	Matematik	7	7,53	
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	3	3,23	
	Fen Bilimleri	7	7,53	
	Beden Eğitimi	5	5,38	
	Görsel Sanatlar	0	0,00	
	Müzik	1	1,08	
	Teknoloji ve Tasarım	0	0,00	
	Bilişim Teknolojileri	2	2,15	
	Öğretmenlikte Hizmet Yılı	0 – 8 yıl	27	29,03
		9 – 16 yıl	34	36,56
17 – 24 yıl		19	20,43	
25 Yıl ve Üstü		13	13,98	
Görev Yapılan Kurumda Hizmet Yılı	0 – 8 yıl	71	76,34	
	9 – 16 yıl	21	22,58	
	17 – 24 yıl	1	1,08	
	25 Yıl ve Üstü	0	0,00	
Kurumdaki Görev	Okul Müdürü	2	2,15	
	Müdür Yardımcısı	9	9,68	
	Öğretmen	82	88,17	
Görev Yapılan Okul Türü	İlkokul	47	50,54	
	Ortaokul	40	43,01	
	İlkokul-Ortaokul	4	4,30	
	Ortaokul - İHO	2	2,15	
	Görev Yapılan Okulun Bulunduğu Yer	İlçe Merkezi	39	41,94
Köy (Mahalle)		54	58,06	
Bir Arada Bulunan Okul Türleri	İlkokul - Ortaokul	82	88,17	
	İlkokul – Ortaokul – İHO	11	11,83	
Taşınmaz Durumu	Var	34	36,56	
	Yok	59	63,44	

Tablo 3.2’de görüldüğü üzere araştırmaya katılanların cinsiyet durumuna göre oranların birbirine yakın olduğu görülmektedir. Branş bazında bakıldığında ise katılımcıların neredeyse yarısını “Sınıf Eğitimi” branşı oluşturmaktadır. Kademelere göre ise yarıdan fazlasını “İlkokul” kademesinde çalışmakta olan “Sınıf Eğitimi” ve “Okul Öncesi” branşları oluşturmaktadır. Diğer branşlar da farklı oranlarda dağılım göstermiş olup “İlkokul” ve “Ortaokul” branş öğretmenlerinin yaklaşık olarak birbirlerine oranları da dengeli olduğu görülmüştür. Öğretmenlikte geçen hizmet yılına göre bakıldığında birbirlerine yakın ve dengeli bir şekilde dağılım olduğu görülmüştür. Görev yapılan kurumda geçen hizmet yılına göre bakıldığında da yığılma “0 - 8 Yıl” cevabında olmuş olup “25 Yıl ve Üstü” cevabının da hiç verilmediği görülmüştür. Kurumdaki görev durumuna göre bakıldığında idari görevi olmayan katılımcıların, yani öğretmenlerin çok büyük farkla çoğunlukta olduğu görülmüştür. Görev yapılan kurum durumuna bakıldığında “İlkokul” cevabıyla “Ortaokul” cevabını verenlerin sayısı birbirlerine yakın ve “İlkokul - Ortaokul” cevabıyla “Ortaokul – İHO” cevabını verenlerin sayısı birbirlerine yakın olup çoğunluk “İlkokul” cevabını vermiştir. Görev yapılan kurumun bulunduğu yer sorusuna az farkla çoğunluk “Mahalle(Köy)” cevabını vermiştir. Görev yapılan kurumda bir arada bulunan kurumlar sorusuna verilen cevaplara göre ise katılımcıların çoğunluğu “İlkokul – Ortaokul” cevabını vermiştir. Taşınmalı eğitim durumu sorusuna ise katılımcıların çoğunluğu “Yok” cevabını vermiştir.

Tablo 3.3. Cinsiyete göre branş dağılımı.

Branş	Cinsiyet	f	%
Sınıf Eğitimi	Kadın	14	35,00
	Erkek	26	65,00
Okul Öncesi	Kadın	6	100,00
	Erkek	0	0,00
Türkçe	Kadın	3	30,00
	Erkek	7	70,00
Sosyal Bilgiler	Kadın	2	50,00
	Erkek	2	50,00
İngilizce	Kadın	6	75,00
	Erkek	2	25,00
Matematik	Kadın	4	57,14
	Erkek	3	42,86
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Kadın	2	66,67
	Erkek	1	33,33
Fen Bilimleri	Kadın	2	28,57
	Erkek	5	71,43
Beden Eğitimi	Kadın	1	20,00
	Erkek	4	80,00
Görsel Sanatlar	Kadın	0	0,00
	Erkek	0	0,00
Müzik	Kadın	0	0,00
	Erkek	1	100,00
Teknoloji ve Tasarım	Kadın	0	0,00
	Erkek	0	0,00
Bilişim Teknolojileri	Kadın	1	50,00
	Erkek	1	50,00

Tablo 3.3 incelendiğinde “Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi” ve “İngilizce” branşlarından çoğunluk “Kadın” cevabını vermiştir. “Beden Eğitimi”, “Fen Bilimleri”, “Matematik”, “Sınıf Eğitimi” ve “Türkçe” branşlarında çoğunluk “Erkek” cevabını vermiştir. “Okul Öncesi” branşında katılımcıların tamamı “Kadın” cevabını, “Müzik” branşında ise katılımcıların tamamı “Erkek” cevabını vermiştir. “Bilişim Teknolojileri” ve “Sosyal Bilgiler” branşlarında “Kadın” cevabıyla “Erkek” cevabını verenlerin sayıları birbirlerine eşit olmuştur. “Görsel Sanatlar” ve “Teknoloji ve Tasarım” branşlarından ise katılımcı bulunmamaktadır.

Tablo 3.4. Öğretmenlikte geçen hizmet yılı dağılımı.

Hizmet Yılı	f	%	Cinsiyet	f	%
0 – 8 yıl	27	29,03	Kadın	17	62,96
			Erkek	10	37,04
9 – 16 yıl	34	36,56	Kadın	15	44,12
			Erkek	19	55,88
17 – 24 yıl	19	20,43	Kadın	7	36,84
			Erkek	12	63,16
25 Yıl ve Üstü	13	13,98	Kadın	2	15,38
			Erkek	11	84,62

Tablo 3.4 incelendiğinde “0 – 8 Yıl” cevabını verenlerde “Kadın” katılımcı çoğunlukta olmuştur. “9 – 16 Yıl”, “17 – 24 Yıl” ve “25 Yıl ve Üstü” cevaplarını verenlerde çoğunluk “Erkek” katılımcı olmuştur.

Tablo 3.5. Çalışılan kurumda geçen hizmet yılı süresinin dağılımı.

Hizmet Yılı	f	%	Cinsiyet	f	%
0 – 8 yıl	71	76,34	Kadın	34	47,89
			Erkek	37	52,11
9 – 16 yıl	21	22,58	Kadın	7	33,33
			Erkek	14	66,67
17 – 24 yıl	1	1,08	Kadın	0	0,00
			Erkek	1	100,00
25 Yıl ve Üstü	0	0	Kadın	0	0,00
			Erkek	0	0,00

Tablo 3.5 incelendiğinde “0 – 8 Yıl” cevabını verenlerde az farkla “Erkek” katılımcı çoğunlukta olmuştur. “9 – 16 Yıl” cevabını verenlerde çoğunluk “Erkek” katılımcı iken “17 – 24 Yıl” cevabını verenlerin ise tamamı “Erkek” katılımcı olmuştur. Aynı zamanda katılımcılardan “25 Yıl ve Üstü” cevabını veren olmamıştır.

Tablo 3.6. İdari görev bilgisinin dağılımı.

İdari Görevi	f	%	Cinsiyet	f	%
Okul Müdürü	2	2,15	Kadın	0	0,00
			Erkek	2	100,00
Müdür Yardımcısı	9	9,68	Kadın	1	11,11
			Erkek	8	88,89
Yok	82	88,17	Kadın	40	48,78
			Erkek	42	51,22

Tablo 3.6 incelendiğinde idari görevin olup olmadığı sorusuna “Okul Müdürü” cevabını verenlerin tamamı “Erkek”, “Müdür Yardımcısı” cevabını verenlerin çoğunluğu “Erkek” ve “İdari Görevi Olmayan” katılımcıların ise az farkla çoğunluğu “Erkek” cevabını vermiştir.

Tablo 3.7. Çalışılan okul türü bilgisinin dağılımı.

Okul Türü	f	%	Cinsiyet	f	%
İlkokul	47	50,54	Kadın	20	42,55
			Erkek	27	57,45
Ortaokul	40	43,01	Kadın	17	42,50
			Erkek	23	57,50
İlkokul - Ortaokul	4	4,30	Kadın	3	75,00
			Erkek	1	25,00
Ortaokul - İHO	2	2,15	Kadın	1	50,00
			Erkek	1	50,00

Tablo 3.7 incelendiğinde çalışılan okul türü sorusuna “İlkokul” ve “Ortaokul” cevabını verenlerin az farkla çoğunluğu “Erkek” katılımcı olmuştur. “İlkokul – Ortaokul” cevabını veren katılımcıların çoğunluğu “Kadın” katılımcı iken “Ortaokul-İHO” cevabını verenlerde ise “Kadın” ve “Erkek” katılımcı sayıları birbirlerine eşit olmuştur.

Tablo 3.8. Çalışılan kurumun bulunduğu yer bilgisinin dağılımı.

Çalışılan Kurumun Bulunduğu Yer	f	%	Cinsiyet	f	%
İlçe Merkezi	39	41,94	Kadın	13	33,33
			Erkek	26	66,67
Mahalle(Köy)	54	58,06	Kadın	28	51,85
			Erkek	26	48,15

Tablo 3.8 incelendiğinde çalışılan kurumun bulunduğu yer sorusuna “İlçe Merkezi” cevabını verenlerin çoğunluğu “Erkek” katılımcı iken “Mahalle(Köy) cevabını verenlerin az farkla çoğunluğu “Kadın” katılımcı olmuştur.

Tablo 3.9. Çalışılan kurumda bulunan kademelerin dağılımı.

Okul Türü	f	%	Cinsiyet	f	%
İlkokul - Ortaokul	82	88,17	Kadın	39	47,56
			Erkek	43	52,44
İlkokul - Ortaokul - İHO	11	11,83	Kadın	2	18,18
			Erkek	9	81,82

Tablo 3.9 incelendiğinde kurumda bulunan kademelerin sorusuna “İlkokul – Ortaokul” cevabını verenlerin az farkla çoğunluğu “Erkek” katılımcı iken “İlkokul – Ortaokul – İHO” cevabını verenlerin çoğunluğu “Erkek” katılımcı olmuştur.

Tablo 3.10. Çalışılan kurumda taşınmalı eğitim durumu bilgisinin dağılımı.

Çalışılan Kurumda Taşınmalı Eğitim Durumu	f	%	Cinsiyet	f	%
Var	34	36,56	Kadın	13	38,24
			Erkek	21	61,76
Yok	59	63,44	Kadın	28	47,46
			Erkek	31	52,54

Tablo 3.10 incelendiğinde taşınmalı eğitim durumu olup olmaması sorusuna “Var” cevabını verenlerin çoğunluğu “Erkek” katılımcı iken “Yok” cevabını verenlerin az farkla çoğunluğu “Erkek” katılımcı olmuştur.

3.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri

Araştırma verilerinin elde edilmesinde öğretmen ve yöneticilerin kişisel bilgi ve görüşlerini yansıttığı “Kişisel Bilgi ve Görüşme Formu” kullanılmıştır. Formda bulunan sorulardan dokuz soru katılımcıların demografik bilgilerinin girildiği kısım olup geriye kalan altı soru da araştırma hakkında açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Açık uçlu sorular aşağıdaki şekildedir.

- ✓ Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması hakkında ne düşünüyorsunuz? Nedenleriyle açıklayınız.
- ✓ Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması eğitim - öğretim ortamınızı nasıl etkilemektedir? Açıklayınız.
- ✓ Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması okulun yönetilmesini nasıl etkilemektedir? Açıklayınız.
- ✓ Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması okul ortamında öğrencilerinizi nasıl etkilemektedir? Açıklayınız.
- ✓ Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması diğer kademedeki öğretmenlerle ilişkilerinizi nasıl etkilemektedir? Açıklayınız.
- ✓ Çalıştığınız ortamda farklı kademe kurumların bir arada olması sizi mesleki olarak nasıl etkilemektedir? Açıklayınız.

Yukarıdaki açık uçlu sorular sorularak araştırma konusu hakkında öğretmenlerle yöneticilerin verdiği cevaplarla gözlem ve görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması

Yapılan araştırma için verilerin toplanabilmesi adına ilk olarak Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden araştırmanın hangi okullarda yapılacağı liste hazırlanarak izin alınmıştır. Alınan izinle beraber öğretmen ve yöneticilerden gönüllü olanlar tespit edilerek 2022 – 2023 eğitim – öğretim yılı içerisinde veriler Ekim ve Kasım aylarında toplanmıştır. Araştırmaya gönüllü olarak katılan öğretmen ve yöneticilere araştırmanın amacı açıklanmış olup araştırmaya katılanlara basılı olarak “Kişisel Bilgi ve Görüşme Formu” dağıtılarak katılımcıların kişisel bilgilerinin ve araştırmayla ilgili görüşlerini açıklayan ifadelerinin bulunduğu formlar toplanmıştır.

3.5. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmaya gönüllü katılan öğretmen ve yöneticiler tarafından doldurulmuş olan “Kişisel Bilgi ve Görüşme Formu” rastgele bir şekilde cinsiyete bağlı olarak (K01, K02, K03, E01, E02, E03, ...) numaralandırılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz ile yorumlanarak benzerliklerine göre dört kod (Akran Zorbalığı – Örnek Olma, Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam, Gelişim – İletişim, Genel Alan) oluşturularak değerlendirilmiştir. Araştırmada 2022 - 2023 Eğitim Öğretim yılında Beyşehir ilçesinde bulunan aynı binayı kullanan kurumlarda çalışmakta olan öğretmen ve yöneticilerin doldurmuş olduğu anket formlarından elde edilen veriler yorumlanmıştır.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

Araştırmada 2022 - 2023 Eğitim Öğretim yılında aynı binayı kullanan kurumlarda çalışan öğretmen ve yöneticilerin görüşlerine ilişkin tespit ve yorumlara yer verilmiştir. Araştırma Konya iline bağlı Beyşehir ilçesinde farklı eğitim kurumlarının bir arada eğitim hizmeti verilmekte olan devlet okullarında yürütülmüştür. Araştırmanın bulguları araştırma sorularının sırasına göre ele alınmıştır. Bu sorulara ilişkin katılımcılara yöneltilen açık uçlu soru listesine dair kodlama Tablo 4.1’de yansıtılmıştır.

Tablo 4.1. Açık uçlu soruların listesi

Kod	Soru Cümlesi
S1	Çalıştığımız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması hakkında ne düşünüyorsunuz?
S2	Çalıştığımız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması eğitim – öğretim ortamınızı nasıl etkilemektedir?
S3	Çalıştığımız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması okulun yönetilmesini nasıl etkilemektedir?
S4	Çalıştığımız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması okul ortamında öğrencilerinizi nasıl etkilemektedir?
S5	Çalıştığımız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması diğer kademedeki öğretmenlerle ilişkilerinizi nasıl etkilemektedir?
S6	Çalıştığımız ortamda farklı kademe kurumların bir arada olması sizi mesleki olarak nasıl etkilemektedir?

4.1. “Çalıştığımız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması hakkında ne düşünüyorsunuz?” Sorusuna Yönelik Bulgular

“S1” kodlu soruya katılımcıların çoğunluğu (f=76) “Olumsuz” görüş belirtirken, bir kısmı (f=13) “Olumlu” ve çok azı (f=3) “Yansız” görüş belirtmektedir. Katılımcılardan bir kişi görüş belirtmemektedir. Katılımcılardan “Olumlu” ve “Olumsuz” görüş belirtenlerin az farkla çoğunluğu “Erkek”, “Yansız” görüş belirtenlerin tamamı “Kadın” ve görüş belirtmeyenlerin çoğunluğu ise “Erkek” katılımcı olmuştur. Görüşlerin dağılımı Tablo 4.2’de verilmiştir.

Tablo 4.2. S1 hakkında görüşlerin dağılımı.

Görüş Durumu	f	%
<u>Olumlu</u>	<u>13</u>	<u>13,98</u>
<u>Olumsuz</u>	<u>76</u>	<u>81,72</u>
<u>Yansız</u>	<u>3</u>	<u>3,23</u>
<u>Cevapsız</u>	<u>1</u>	<u>1,08</u>

“S1” kodlu soru ile ilgili katılımcıların görüşlerine göre kodlara ayrılarak dağılım Tablo 4.3’te verilmiştir.

Tablo 4.3. S1 hakkında görüşlerin kodlara göre dağılımı.

<u>Kategoriler</u>	<u>Kodlar</u>	<u>Katılımcılar</u>
<u>Olumlu</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>Yok</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>K03, K25, E24, E25, E31</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>K21, E03, E19</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K01, K23, K39, E22, E26</u>
<u>Olumsuz</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>K04, K05, K07, K09, K15, E04, E05, E09, E28, E29, E34</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>K02, K10, K14, K16, K19, K20, K22, K24, K29, K31, K32, K33, K34, K35, E01, E13, E15, E16, E17, E30, E33, E38, E39, E41, E43, E44, E45, E46, E47, E48, E52</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>K17, K38, E11, E12</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K08, K11, K12, K13, K18, K26, K27, K30, K36, K37, K40, E02, E06, E07, E08, E10, E14, E18, E20, E21, E23, E27, E32, E36, E37, E40, E42, E49, E50, E51</u>
<u>Yansız</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>Yok</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>Yok</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>Yok</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K06, K28, K41</u>
<u>Diğer/Cevapsız</u>	-	<u>E35</u>

4.1.1. Olumlu görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait on üç “Olumlu” görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan beş kişi “Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

“Okul binasında farklı kademeler tarafından kullanılması eğitim öğretim ortamı için çeşitlilik sağlıyor. Ayrıca okullar arasında dayanışma ortamı sağlayarak eksikliklerini birbirinden yararlanarak kapatma şansı sağlıyor.” (E24)

“Okul binasının imkanları elverişli olduğu zamanlar, çok büyük bir sıkıntı olmayacağını düşünüyorum.” (K03)

“İmkanlar yeterli ise farklı binaları kullanmaları düzen açısından daha iyi olabilirdi. İmkanlar yetersiz ise aynı bina içinde de sorunları en aza indirgeyerek eğitim - öğretime devam edilebilir.” (E25)

“Okul öğrenci mevcudu göz önüne alındığında, sayının azlığından dolayı ayrı binanın kullanılması uygun.” (K25)

“İlkokul ve ortaokul öğrencilerinin aynı binada olması çok fazla sıkıntı oluşturmamaktadır.(Kat farklı olmak şartıyla.)” (E31)

Katılımcılardan beş kişi “Genel Alan” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Herhangi bir sıkıntı yaşamıyorum ve olumsuz bir durum görmüyorum." (K01)

"Çok güzel" (E22)

"Farklılıklar güzellikler getiriyor." (E26)

"Ayrı binalar olsa daha iyi olur, ama şu anda başka bina olmadığı için uygun olduğunu düşünüyorum." (K23)

"İkisinin bir arada olması öğrenci ve öğretmen açısından bir çeşitliliktir. " (K39)

Katılımcılardan üç kişi “Gelişim – İletişim” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

“Öğrencilere gerekli ahlaki değerler öğretildiğinde farklı kademelerin birbirine yardımcı olacağını düşünüyorum.” (E03)

“Öğrencilerin gelişiminin gözlenmesine katkı sağlıyor.” (K21)

“Öğrenciler arası etkileşimi artırıyor.” (E19)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması hakkında “Olumlu” görüşler incelendiğinde; okul içerisinde oluşan çeşitlilikten, kademeler arasında dayanışmanın faydalarından, imkanlar elverdiği sürece sıkıntı yaşanmadığından, kademelerin ayrı katlarda olmalarından, öğrencilere kazandırılması gereken değerlerin verilmesiyle uyum içinde olunacağından, öğrencilerin gelişimleri rahatlıkla takip edilebileceğinden ve etkileşimi artırdığından dolayı katılımcıların olumlu görüş belirttikleri görülmektedir.

4.1.2. Olumsuz görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait yetmiş altı “Olumsuz” görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan otuz bir kişi “Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

“Çok fazla kalabalık ve karışıklık olmasından dolayı doğru bulmuyorum.” (K16, E16, E17)

“İlkokul ve ortaokulun aynı binada olması öğrencilerin teneffüste, bahçede ve sınıflarda karışması çeşitli sıkıntılara sebep olabiliyor.” (K02, K10, K22, K24, E30)

“Giriş çıkış saatleri ve teneffüslerde bahçe çok kalabalık olduğu için çocukların oyun alanı kısıtlanıyor.” (K29, K31)

“Öğrenciler de öğretmenler de okulu sahiplenmiyor. Okul daha çok yıpranıyor. Sınıflar kullanışlı olmuyor. Eğitim öğretimin kalitesi düşüyor.” (E38, E47)

“Sınıfların kullanımında sorunlar oluyor. Temizlik kurallarına uyulmuyor. Sergilenen çalışmalar yıpratılıyor. (panolarda)” (K35, E46)

“İlkokul ve ortaokul öğrencilerinin aynı sınıfları kullanmasının olumsuz etkileri var. Sınıfların temizliğinde, havalandırılmasında, tertip - düzeninde, sıraların boy - yüksekliğinde problem oluyor.” (K32, K34, E39, E41, E43, E45)

“Zaman darlığı çekiliyor. Sosyal faaliyetlerin yapılması kısıtlı oluyor.” (E48, E52)

“Eğitimin kalitesini düşürüyor.” (E44)

“Eğitim öğretim açısından olumsuz etkileri var.” (E13)

“Uygun değildir. Çünkü öğrenciler bir üst kademeye geçtiğini anlayamamaktadır.” (E33)

"Farklı gelişim düzeylerindeki öğrencilerin aynı binada olması uygun fiziki düzenlemelerin yapılmasını zorlaştırmaktadır." (E01)

"Binanın fiziki koşulları nedeniyle bazı tavizler verilmektedir. Sınıfların yetersizliği ile şube sayılarının sınırlı olması sınıflarda öğrenci sayısının artmasına sebep olmaktadır. Ayrıca ek olarak kütüphane veya özel dersler için sınıf oluşturulamamaktadır. Fiziki koşullar bakımından olumsuzdur." (K19)

"Okul binaları farklı kademeler için başlı başına sorun teşkil ederken bir de bu binaların ortak kullanılması sorunları kangren haline getirmektedir. %100 olumsuz bir durumdur." (E15)

"Farklı kademeler tarafından kullanılması öğrenciler ve bizim açımızdan çok kötü. Ders planlamalarımızdaki amaçları bile okulumuzda boş yer olmadığı için amacına uygun gerçekleştiremiyoruz." (K20, K33)

Katılımcılardan otuz kişi "Genel Alan" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Her kademe için olumsuz bir durum." (K12, K13, K27, E06, E20, E36, E37, E42)

"Farklı kademedeki öğrencilerin aynı binada eğitim görmesi uygun değildir." (K08, K36, K37, K40, E27)

"Bu durumun sıkıntılı olduğunu düşünüyorum. Farklı kademe öğrencilerin bir arada olması ister istemez sorunların çıkmasına neden olabilmektedir." (K11, K30, E07, E49)

"Ayrı ayrı kurumların ayrı ayrı binalarda eğitim görmesi gerekmektedir." (K18, E14, E18, E32, E40, E50, E51)

"Okul atmosfer açısından uygun değildir." (E08)

"Yorucu" (K26)

"Farklı kademeler tarafından kullanılması çok olumlu sonuçlar vermiyor. Zorunluluklar dışında kademe türlerinin farklı binalarda eğitim vermesi daha iyidir." (E10)

"Bence eğitim - öğretimi olumsuz etkiliyor. Kademelerin birbirinden ayrı olması gerektiğini düşünüyorum." (E02)

"Olumsuz. İlkokul, ortaokul ve imam hatip şeklinde olması karmaşaya sebep oluyor." (E21)

"Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması anlayış farklılığı doğurduğundan bence okul kademeleri farklı kurumlar ayrı kurumlarda eğitim almamalıdır." (E23)

Katılımcılardan on bir kişi "Akran Zorbalığı – Örnek Olma" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Eğitim - Öğretimde seviye - yaş farkından dolayı öğrencilerde okul disiplini ve motivasyonu olumsuz etkilenmektedir." (E09)

"Küçük öğrenciler büyük öğrenci davranışlarından olumsuz etkileniyor." (E34)

"Yaş farkı öğrenciler arasında çatışmalara sebep oluyor." (K09)

"Her okul kendi bünyesinde olmalı. Öğrenciler arasında akran zorbalığı, baskı gibi durumlar olabiliyor." (K04, K07, K15, E28, E29)

"Ortak kullanım birtakım sorunlara yol açmaktadır. Yaş farkı öğrenciler arasında anlaşmazlıklara sebep olmaktadır." (E04, E05)

"İlkokul ve ortaokulun bir arada bulunmasını kesinlikle istemiyorum. Kendini bulma arayışında olan ergenlik çağı çocuklarının kendini kanıtlamak için yaptığı hareketler, ilkokul çocuklarının güvenini kırabiliyor." (K05)

Katılımcılardan dört kişi "Gelişim - İletişim" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Uygulamanın hem pedagojik ilkelerine uygun olmadığını hem de öğrenci ve öğretmen gelişimini olumsuz yönde etkilediğini düşünüyorum." (K38, E11)

"Öğrenciler açısından olumsuz durumlar oluşabiliyor." (K17, E12)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması hakkında "Olumsuz" görüşler incelendiğinde; giriş – çıkış saatleri ve teneffüslerde bahçenin kalabalıkla beraber karmaşa yaşanmasından, okulun öğrenci ve öğretmenler tarafından benimsenmediğinden, sınıfların kullanımında ve temizlik kurallarına uyulmamasından, farklı kademeler tarafından kullanılan sınıflarda malzemelerin her yaşa cevap verememesinden, ders içinde yapılan etkinliklerin sınıf içinde sergilenememesinden, zaman darlığı yaşanmasından, küçük öğrencilere kötü davranışların örnek olmasından, farklı yaş grupları arasında yaşanan çatışma ve zorbalıklardan dolayı katılımcıların olumsuz görüş belirttikleri görülmektedir.

4.1.3. Yansız görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait yansız görüşlerin toplam sayısı üç olup bütün katılımcıların görüşleri “Genel Alan” ile ilgili görüş olup aşağıda yer verilmiştir.

“Herhangi bir sorun yaşamadım ya da fark etmedim.” (K06, K41)

“Bazı dönemlerde olumlu, bazı dönemlerde olumsuz.” (K21)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması hakkında “Yansız” görüşler incelendiğinde; herhangi bir sorunla karşılaşmadığından, olumlu ve olumsuz dönemlerin de olduğundan dolayı katılımcıların yansız görüş belirttikleri görülmektedir.

4.1.4. Diğer görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilerden “S1” kodlu soruya bir kişi görüş belirtmemiştir. Katılımcı cinsiyet sorusuna “Erkek”, branş sorusuna “Sınıf Eğitimi”, meslek hayatındaki görev süresi sorusuna “17 - 24 Yıl”, çalışılan kurumda geçen görev süresi sorusuna “0 - 8 Yıl”, idari görev sorusuna “Yok”, çalışılan okul türü sorusuna “İlkokul”, çalışılan kurumun bulunduğu yer sorusuna “İlçe Merkezi”, çalışılan kurumda bulunan okul türü sorusuna “İlkokul – Ortaokul” ve çalışılan kurumda taşınmalı sistemin durumu sorusuna “Var” cevabını vermiştir.

4.2. “Çalıştığımız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması eğitim – öğretim ortamınızı nasıl etkilemektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular

“S2” kodlu soruya katılımcıların çoğunluğu (f=71) “Olumsuz” görüş belirtirken, bir kısmı (f=14) “Olumlu” görüş belirtmekte ve çok azı (f=8) “Yansız” görüş belirtmektedir. Katılımcılardan “Olumlu” ve “Yansız” görüş belirtenlerin “Kadın” ve “Erkek” katılımcı sayısı birbirlerine eşittir. “Olumsuz” görüş belirtenlerin ise az farkla çoğunluğu “Kadın” katılımcı olmuştur. Görüşlerin dağılımı Tablo 4.4’te verilmiştir.

Tablo 4.4. S2 hakkında görüşlerin dağılımı.

<u>Görüş Durumu</u>	<u>f</u>	<u>%</u>
<u>Olumlu</u>	<u>14</u>	<u>15,05</u>
<u>Olumsuz</u>	<u>71</u>	<u>76,34</u>
<u>Yansız</u>	<u>8</u>	<u>8,60</u>
<u>Cevapsız</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

“S2” kodlu soru ile ilgili katılımcıların görüşlerine göre kodlara ayrılarak dağılım Tablo 4.5’te verilmiştir.

Tablo 4.5. S2 hakkında görüşlerin kodlara göre dağılımı.

<u>Kategoriler</u>	<u>Kodlar</u>	<u>Katılımcılar</u>
<u>Olumlu</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>Yok</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>E16, E24, E26, K31</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>K02, K19, K21, E08, E29</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K01, K39, K41, E25, E31</u>
<u>Olumsuz</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>K06, K24, E02, E12, E14, E18, E28, E35</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>K03, K04, K07, K09, K17, K20, K22, K26, K28, K32, K34, K35, K37, K38, E01, E03, E04, E05, E09, E11, E13, E17, E21, E23, E27, E32, E38, E40, E41, E43, E44, E45, E46, E47, E48, E49, E52</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>K40</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K18, K27, K29, K30, K33, K36, E06, E07, E10, E15, E20, E33, E34, E36, E37, E39, E42, E50</u>
<u>Yansız</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>Yok</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>K08, K23</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>K05</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K25, E19, E22, E30, E51</u>
<u>Diğer/Cevapsız</u>	-	<u>Yok</u>

4.2.1. Olumlu görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait on dört “Olumlu” görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan beş kişi “Gelişim – İletişim” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Çeşitlilik katıyor. İlkokul öğrencisi ortaokul öğretmenini tanıma fırsatı buluyor"
(K02)

"Hem materyal hem de tecrübe açısından iş birliği ve dayanışma ile eğitim - öğretime, birbirlerine olumlu yönde katkı sağlamaktadır." (K19)

"Zümreler arasında iş birliğini artırabilmektedir." (K21)

"Motivasyonumu artırıyor. Farklı düşünceler ortaya çıkıyor." (E08)

"Abi - ablalarıyla etkili iletişim devam ettirebiliyorlar." (E29)

Katılımcılardan beş kişi “Genel Alan” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Beden Eğitimi öğretmeni olarak küçük çocukları (ilkokul kademesini) ara ara görmek beni mutlu ediyor." (K01)

"Olumlu yönde etkilemekte." (K39, K41)

"Herhangi bir olumsuzluk oluşturmamaktadır." (E25)

"Okul ortamını olumsuz etkilediği söylenemez. Yalnız tören günlerinde öğrenci seviyelerinin farklılığından ufak problemler olmaktadır." (E31)

Katılımcılardan dört kişi “Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Eğitim- öğretim ortamında olumsuz bir etkisi olmuyor." (K31, E16)

"Fazla büyük bir etkisi olduğunu düşünmemekteyim. Özellikle okula getirdiği çeşitlilik ortamının faydalı olduğunda inanmaktayım." (E24)

"Cıvıl cıvıl bir eğitim ortamı sağlıyor." (E26)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının eğitim – öğretim ortamı üzerine etkisi hakkında “Olumlu” görüşler incelendiğinde; okul içinde çeşitlilik kattığından, öğrencilerin diğer kademedeki öğretmenleri tanıma imkanı bulduklarından, kademeler arasında iş birliği ve dayanışmanın olacağından, motivasyonu artıracığından, farklı düşüncelerin ortaya

çıkmasına imkan verilebileceğinden, etkili iletişimin artacağından dolayı katılımcıların olumlu görüş belirttikleri görülmektedir.

4.2.2. Olumsuz görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait yetmiş bir “Olumsuz” görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan otuz yedi kişi “Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Beden eğitimi derslerinde karışıklık oluyor. Bahçede çok kalabalık olunuyor ve kavga ediliyor." (K04)

"İlkokul beden eğitimi derslerindeki gürültü özellikle öğleden sonraki derslerde bizi olumsuz etkiliyor." (K17)

"Öğretmen ortamı açısından sıkıntı olmuyor, fakat öğrenciler için özellikle bahçe kullanımı için zor." (K26)

"Kullanım alanı, açık alan da daha az olması olumsuz yönde." (K28)

"Ders çıkış saatlerinin uymaması, bazı durumlarda ortak bahçe kullanımı sorun olabiliyor" (K38)

"Ortaokulların 7 saat dersi olması, ilkokulların da 6 saat dersinin olması bir soruna neden olmaktadır. Son dersi boş olan taşınmalı ilkokul öğrencileri gürültü yaparlarsa eğitim - öğretim açısından olumsuz sonuçlar doğabilir." (E04)

"Erken çıkan ilkokul öğrencilerinin ve öğretmenlerinin görülmesi 7. ders saatini verimsiz kılmaktadır. " (K09, K37)

"Aynı binanın, aynı bahçenin, aynı giriş çıkışın kullanılması birçok problemi beraberinde getiriyor. Disiplin sorunları ile baş etmek zorlaşıyor. Büyükler büyük gibi davranmıyor." (E11)

"Derslerde herhangi olumsuz bir etkisi yokken, tenefüslerde öğrencilerin kardeşleri, komşu ve tanıdıkları farklı kademe öğrenciler ile sıkıntı yaşanabilmektedir." (K22)

"Tamamen olumsuz durum olmasa da artısı ve eksisini düşündüğümüz zaman eksi yönlerin ağır bastığını belirtebilirim. Eğitim - Öğretim ortamımızın da olumsuz yönde etkilendiğini öğrenciler arasında olan problemlerden dolayı görmekteyiz." (E49)

"Eğitim - Öğretim ortamımızı olumsuz etkiliyor. Öğrencilerin teneffüslerde birbirlerine davranışları bile değişik. Abi kardeş ilişkilerini de olumsuz etkiliyor." (K20)

"Eğitim - öğretime olumsuz yansımaktadır. Her kademenin ihtiyaçları farklı olduğu için her kademenin binasının ayrı olması daha faydalı olacaktır." (E21)

"Öğrencilerin farklı eğitim kademelerinde aynı ortamda eğitim alması okul ortamını olumsuz etkiler. Çünkü her kademeye uygun farklı anlayış geliştirilmesi gerekir." (E23)

"Nöbetçi öğretmen için sorun oluyor. Öğrenciler diğer kademelere geçiş yapıyor, farklı bahçede oynamaya geçiyorlar, sorunlar yaşanıyor." (K07)

"Çok kalabalık olduğu ve okul imkanlarının yetersiz olduğu zamanlarda eğitim - öğretimin olumsuz yönde etkilendiği bir gerçektir." (K03)

"Ortak kullanılan eğitim - öğretim ortamlarında (Okul bahçesi, kütüphane vb.) ortaokulların da bulunması küçük öğrencilerin hareketlerini ve bu alanların kullanımını kısıtlamaktadır." (E01)

"Okulumuzdaki sınıf ve laboratuvar eksiklikleri oluşuyor." (E03, E05)

"Eğitim - Öğretimde mekan sıkıntısı ortak kullanımların olması eğitim yönünden kısıtlanmaktadır. Eğitimi olumsuz etkilemektedir." (E09, E32)

"Çalışma ortamlarını sınırlamaktadır." (E13)

"Sınıflarımızı kalabalıklaştırıyor, tek kademeli eğitim - öğretim yapılırsa, biz mesela ikişer şube değil de üçer şube ile eğitim öğretim yapıp sınıf mevcutlarımız üçte bir oranında azalır." (E17)

"Eğitim - öğretim ortamının fiziki bölümünde sıkıntılar yaşanabilmektedir. Yapılan etkinlikler tüm öğrencilere göre yapılamamaktadır." (E27)

"Eğitim ortamının sınıf düzeyine göre şekillenmesini ve düzenlenmesini önüyor. Bu da öğretime ket vuruyor." (E38)

"Yaptığımız etkinlikleri sergilemekte, sınıf kitaplarımız sürekli dolapta durduğu için öğrenci erişimi güç oluyor." (K32)

"Panolara astığımız etkinlikler ertesi gün sökülmesi ya da yırtılması olabiliyor. II. kademe öğrenciler bazen sınıfa zarar verebiliyor." (K34, E41, E52)

"Sınıfın tertip ve düzeni konusunda sıkıntılar oluyor." (E40, E43)

"Olumsuz. Ders araçları, sıralar vb. yıpratılıyor." (E46)

"Dersler arka arkaya çok yoğun ve yorucu oluyor. Sınıf paylaşımı etkinlik yapmayı zorlaştırıyor." (E48)

"Olumsuz etkiliyor. Giriş - çıkış saatleri çok sıkıntı." (K35)

"Eğitim ortamının klasik ve basit halinde kalmasına neden oluyor." (E44)

"Olumsuz etkilemektedir. Çünkü zamanlama, zamanın verimli kullanılması sıkıntılı oluyor." (E45)

"Dersler teneffüsler yorucu oluyor. Çıkış çok geç oluyor." (E47)

Katılımcılardan yirmi beş kişi "Genel Alan" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Öğrencileri olumsuz etkilemektedir." (K10, K11, K12, K13, K14, K15, K27, K30, K33, K36, E06, E07, E33, E34, E36, E37, E39, E42)

"Olumsuz yönleri ağır basmaktadır." (E50)

"Kötü etkiliyor. Karmaşalar yaşanıyor." (K16)

"Birtakım problemler çıkabilmektedir. Olumsuz etkilemektedir." (E10)

"Hem öğrenciler hem öğretmenler üzerinde olumsuz bir etki bırakmaktadır." (K18)

"Yıllarca ilköğretim olarak yaşadığımız sorunların okulumuzda devam ettiğini görmekteyim. Okulumuzun eğitim ortamını etkileyen bu olumsuz durumun düzelmesi dileğiyle." (E15)

"Her kademeyi kısıtlamaktadır." (K29, E20)

Katılımcılardan sekiz kişi "Akran Zorbalığı – Örnek Olma" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Özellikle öğrenciler arası yaş farkı olumsuz etkiliyor. 1. sınıf ve 8. sınıf öğrencileri aynı ortamı paylaşmakla sıkıntı yaşıyor." (K24, E02)

"Bazen problem olabiliyor. Zorbalık olabiliyor." (E18)

"Mesleki olarak çalışma ortamını sınırlamaktadır. Akran zorbalığına sebep olmaktadır." (E14)

"Küçük öğrenciler, büyüklerden yanlış şeyler öğrenebiliyor (küfür vb.). Bazı kutlamalarda seviye farklılığından dolayı sorun oluyor." (E12)

"Öğrenciler arasında sınıf düzeyi farklı olmasından kaynaklı daha çok koruyucu olmaları gereken yerlerde daha kırıcı davranıyorlar, eşyalarına zarar vermeleri harici olumlu olmaları gereken yerlerde olumsuzluklar içindeler." (K06)

"Hiç uygun değil. Aynı bahçe, aynı koridor, aynı tuvalet. Büyüklerin küçüklere zorbalıkları da oluyor." (E35)

"Olumsuz. Akran zorbalığı, bahçeyi paylaşamama problemleri ortaya çıkıyor." (E28)

Katılımcılardan bir kişi "Gelişim - İletişim" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Farklı büyüme ortamları olması gereken çocukların iç içe olmasını sağlıyor. Her yaşın kendine ait gelişimsel özellikleri olduğu için bunun yanlış sonuçlar doğurabileceğini öngörüyorum." (K40)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının eğitim – öğretim ortamı üzerine etkisi hakkında "Olumsuz" görüşler incelendiğinde; bahçedeki kalabalıkla beraber kavgaların yaşanmasından, öğleden sonra ilkökul kademesinde genellikle beden eğitimi dersleri yapılmasından ortaokul kademesindeki derslere gürültü gitmesinden, bahçe kullanımında yaşanan zorluklardan ve alan yetersizliğinden, ilkökul ve ortaokul kademelerinde ders saati farklı olup ilkökulun erken çıkarak gürültü yaparak ortaokul kademesinin yedinci ders saatinde gürültü yaşandığından, disiplin sorunları yaşandığından, her kademeye özgü anlayış farklı olması gerektiğinden aynı anda farklı kademelerin bir arada olmasında ortak bir anlayış geliştirilemediğinden, kademelerin birbirlerine karışması engellenemeyerek nöbetçi öğretmene iş yükü olmasından, eğitim ortamlarının sınıf düzeylerine uygun düzenlenememesinden, küçük yaşlarla büyük yaşların aynı ortamı kullanmasında küfür gibi kötü örneklerin yaşanmasından, her yaşın gelişim özelliğine uygun ortamların aynı anda düzenlenememesinden dolayı katılımcıların olumsuz görüş belirttikleri görülmektedir.

4.2.3. Yansız görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait sekiz "Yansız" görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan beş kişi "Genel Alan" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Eğitim üzerinde belirgin bir etkisi olduğunu düşünmüyorum." (K25, E19, E22, E30, E51)

Katılımcılardan iki kişi “Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Bizim okulda I. kademe alt katta, II. kademe üst katta olduğu için teneffüsler ve taşımali yemek dağıtımı dışında pek bir arada olmadığı için çok bir etkisi yok."
(K08)

"Çok etkilediğini düşünmüyorum. Ayrı katları kullanıyorlar. Bahçede sıkıntı oluyor." (K23)

Katılımcılardan bir kişi “Gelişim – İletişim” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Bazen iyi, bazen kötü etkilediğini düşünüyorum. İlkokul çocukları, büyüklerinin davranışlarını izleyerek okul kültürünü daha hızlı öğrenebiliyorlar. Ancak bazılarının küçüklerle dalga geçmesi gibi nedenlerden dolayı ayrı okullarda eğitim görülmesi gerektiğine inanıyorum." (K05)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının eğitim – öğretim ortamı üzerine etkisi hakkında “Yansız” görüşler incelendiğinde; belirgin bir etki görmediklerinden, her kademenin kendine ait ayrı katları bulunmasından, büyük öğrencilerin okul içerisinde küçük öğrencilere olumlu yönde örnek olarak okul kültürüne daha kolay adaptasyon yaşanacağından dolayı katılımcıların yansız görüş belirttikleri görülmektedir.

4.2.4. Diğer görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilerden “S2” kodlu soruya görüş belirtmeyen katılımcı bulunmamaktadır.

4.3. “Çalıştığımız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması okulun yönetilmesini nasıl etkilemektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular

“S3” kodlu soruya katılımcıların çoğunluğu (f=65) “Olumsuz” görüş belirtirken, bir kısmı (f=20) “Olumlu”, çok azı (f=3) “Yansız” görüş belirtmektedir. Katılımcılardan beş kişi görüş belirtmemektedir. Katılımcılardan “Olumlu” ve “Yansız” görüş belirtenlerin çoğunluğu “Kadın”, “Olumsuz” görüş belirtenler ile görüş belirtmeyenlerin çoğunluğu ise “Erkek” katılımcı olmuştur. Görüşlerinin dağılımı Tablo 4.6’da verilmiştir.

Tablo 4.6. S3 hakkında görüşlerin dağılımı.

<u>Görüş Durumu</u>	<u>f</u>	<u>%</u>
<u>Olumlu</u>	<u>20</u>	<u>21,51</u>
<u>Olumsuz</u>	<u>65</u>	<u>69,89</u>
<u>Yansız</u>	<u>3</u>	<u>3,23</u>
<u>Cevapsız</u>	<u>5</u>	<u>5,38</u>

“S3” kodlu soru ile ilgili katılımcıların görüşlerine göre kodlara ayrılarak dağılım Tablo 4.7’de verilmiştir.

Tablo 4.7. S3 hakkında görüşlerin kodlara göre dağılımı.

<u>Kategoriler</u>	<u>Kodlar</u>	<u>Katılımcılar</u>
<u>Olumlu</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>Yok</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>Yok</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>K19</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K06, K07, K08, K09, K21, K24, K25, K26, K31, K38, K41, E03, E04, E05, E06, E17, E26, E29, E30</u>
<u>Olumsuz</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>K01, K04, E01, E07, E18</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>K10, K11, K23, E02, E12, E51</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>K05</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K02, K03, K12, K13, K14, K15, K16, K18, K20, K22, K27, K28, K29, K30, K33, K36, K37, K39, K40, E08, E09, E10, E11, E13, E14, E15, E16, E19, E20, E21, E23, E24, E25, E27, E28, E31, E32, E33, E36, E37, E38, E40, E41, E42, E43, E44, E45, E46, E47, E48, E49, E50, E52</u>
<u>Yansız</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>Yok</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>Yok</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>Yok</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K17, K35, E22</u>
<u>Diğer/Cevapsız</u>	-	<u>K32, K34, E34, E35, E39</u>

4.3.1. Olumlu görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait yirmi “Olumlu” görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan on dokuz kişi “Genel Alan” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Herhangi bir sorun yoktur." (K06, K08)

"İlkokul ve ortaokulun yönetilmesini çok etkilememektedir." (E04)

"Okul yönetimi konusunda bir aksaklık ve olumsuzluk yaşanmamaktadır." (K31)

"Mevcudun azlığı dolayısıyla olumsuz bir etkisi yok." (K25)

"Yönetim için sorun olduğunu düşünmüyorum." (K21, K26)

"Yönetimi olumsuz etkilemediğini düşünüyorum." (K07, K24, K38, E06)

"Okul idaresinin işini kolaylaştırmaktadır." (K09, E03, E05)

"Benim için bir problem gözükmüyor." (E30)

"Çok olumsuz tespit etmedim. Okul müdür yardımcısı iki tane olduğu için iş yükünü paylaşıyorlar diye düşünüyorum." (E17)

"Herhangi bir sıkıntı yaşanmıyor. Çünkü iki farklı kuruma ait idareciler mevcut." (E26, E29)

"Her kademe kendi arasında uyumlu onun için herhangi bir sorun oluşturmuyor." (K41)

Katılımcılardan bir kişi “Gelişim – İletişim” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"İdari açıdan idarede görevli öğretmenlerimiz daha iyi bilirler, zorluklarını veya faydalarını ama ben iş birliği yaparak yönetimde birbirlerine destek olduklarını görüyorum." (K19)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının okulun yönetilmesine etkisi hakkında “Olumlu” görüşler incelendiğinde; farklı kademelerin bir arada olması yönetime etki etmediğinden, öğrenci mevcudunun az olmasından, okul idaresinin işini kolaylaştırdığından, her kademe müdür yardımcısı olduğu için zorluk yaşanmadığından dolayı katılımcıların olumlu görüş belirttikleri görülmektedir.

4.3.2. Olumsuz görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait altmış beş “Olumsuz” görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan elli üç kişi “Genel Alan” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Aslında burada bir yönetimden ziyade yönetilememe durumu söz konusudur. Daha açık bir ifadeyle "yönetiyor gibi" davranılmaktadır." (E15)

"Aynı yönetim işleri ayrı kurumlar için tekrarlandığı için yöneticilerin iş yükünü artırmaktadır." (E28, E50)

"Ben yönetici değilim. Ama yönetici arkadaşlar iki kademe arasında koşturmak zorunda kalıyor." (E45)

"Bence yönetim ve disiplin açısından zor olmaktadır." (K14, K33)

"Branşı sınıf öğretmeni olan müdür olabilmektedir. Bu da ortaokul yönetmeliğinin bilinmemesi gibi durumlar olabilmektedir." (K37)

"Farklı kademedeki okulların ve öğrencilerin işleri de farklı olmaktadır. Bu da daha fazla iş yükü demek. Yönetimsel olarak daha fazla problemlerle uğraşmak demek." (E27)

"Farklı kademelerin farklı disiplin problemleri olmasından, farklı kademelerdeki öğretmenlerin diğer öğrencileri tanımamasından ve gerekli müdahaleyi yapamamasından doğan sorunlar yaşanabilir." (K22)

"Farklı kurumların bir arada olduğu durumlarda yönetim anlayışı da idarecinin branşına göre alışkanlıklarına göre olacağından dolayı olumsuz olacaktır." (E49)

"İki okul kademesi olmasına rağmen tek müdür normunun olması idari olarak işleri zorlaştırmaktadır. Farklı kademelerin farklı iş yükleri olmakla birlikte ikisini bir arada yönetebilmek zor olmaktadır." (E11, E16)

"İş yükünün dağılması konusunda faydaları olabilir. Fakat belli olayların ilgi alanları dışında diğer kademeleri ters orantıda etkilemektedir." (E24)

"Okul idaresi açısından çalışma saatleri bakımından sıkıntılı. Bana göre öğretmenler açısından problem yok." (E41)

"Okul yönetimi daha fazla zorlanır." (K16)

"Okul yönetiminde zorluklara sebep olabilir. Çünkü okul idarecisi ilkokuldan olursa ortaokul, ortaokuldan olursa ilkokul yönetiminde olumsuzluklar olabilir." (E25, E31)

"Okul yönetimine ek yükler getirmektedir." (E13)

"İdare kademe zorluk çekmekte, ikiye bölünmekte, rol çatışması yaşanmaktadır." (E14)

"Okulun yönetim yükünü artırmaktadır. Bir müdür iki kademedede de yöneticidir. Kademelerin müdür yardımcıları farklı olsa da yönetim yükü fazladır." (K02, K39, E10, E21, E23, E43)

"Olumsuz etkilemekte, okul idaresi ya branşça ya da sınıfçı olduğu için iki kademenin işleyişini anlayamamaktadır." (E33)

"Olumsuz etkilemektedir. Şu an bile sabahçı gruplardan şikayet geldi. Şikayetler çok oluyor." (E40)

"Şu an okulumuzda üç kademe var. Okul idarecilerimizin zorlandığını düşünüyorum." (K29)

"Yöneticilerin enerjisini tüketiyor. Odaklanma ikiye bölünüyor." (E47)

"Yönetilmesi kademe farkından dolayı öğrenci, öğretmen ve personel takibi ile zaman yetersizliği yönünde etkilemektedir." (E09)

"Yönetim açısından da olumsuz. Mesela onların idari iş yükü daha fazla, bizim az. Sadece ilkokul olsak sosyal etkinlikleri daha rahat yaparız." (K20)

"Yönetim yükünü artırmaktadır." (K30, E20, E48)

"Daha farklı sorunlarla tek bir idari bölüm ilgilenmek zorunda kalıyor. Bu da işi zorlaştırıyor." (K03, K27, K36, K40, E19, E36, E37, E38, E42, E44, E46)

"Yönetim açısından olumsuz bir durum." (K12, K13, K15, K18, K28, E08, E32)

"Tek kademeye yoğunlaşmadığı için olumsuzluklar yaşanıyor." (E52)

Katılımcılardan altı kişi "Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"İdarenin omuzuna fazladan yük biniyor. İki katı öğrenciyle beraber hareket edince ister istemez daha fazla sorun ve bazı sorunları yüzeysel geçme olabiliyor." (E02)

"Karışıklıklar ve güvenlik sorunu oluşmaktadır." (K10, K11)

"Öğrenci kalabalık ve sorunları farklı. Bu yüzden idare yönetimde zorlanıyor." (E12)

"Mutlaka etkiliyordur. Bahçe nöbetinin daha zor geçmesine sebep olduğunu düşünüyorum." (K23)

"İdare görevimin olmaması nedeniyle bilmiyorum. Ama nöbet vb. görevleri zorlaştırıyor." (E51)

Katılımcılardan beş kişi "Akran Zorbalığı – Örnek Olma" ile ilgili görüş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Yönetim açısından zorluk olabilir. Küçükler ile ergenler arasında akran zorbalığı gibi durumlardan sıkıntı yaşanabilir." (K01)

"Okul yönetimi de çok zorlaştırıyor. Farklı yaş grupları tartışma içine girdiği için yönetmek de zor oluyor." (K04)

"Zorbalık ve benzeri disiplin sorunlarının artmasına neden olabilir." (E01)

"Fiziksel farkın açık olması akran zorbalığı olduğu zamanlarda sıkıntı yaratmaktadır." (E07)

"Zorbalık olabiliyor bazen" (E18)

Katılımcılardan bir kişi "Gelişim - İletişim" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Farklı gelişim çağı, farklı davranış ve düşünce tarzını doğurmaktadır. Bu sebeple okul yönetimini zorlaştırdığını düşünüyorum." (K05)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının okulun yönetilmesine etkisi hakkında "Olumsuz" görüşler incelendiğinde; okulun yönetilmesi hususunda eksikliklerden, her kademe için aynı iş yükünün olmasından, disiplinin sağlanmasında yaşanan zorluklardan, okul müdürünün kadrosunun olduğu kademenin anlayışına sahip olacağından diğer kademe anlayışına hakim olunamamasından, okul yöneticilerinin mesai saatinde sorunlar yaşandığından, birden fazla kademenin öğrenci ve öğretmenlerinin aynı anda takibi zor olduğundan, küçük öğrencilere ergenliğe giren öğrenciler tarafından yapılan zorbalıklardan dolayı yaşanan sorunlardan dolayı katılımcıların olumsuz görüş belirttikleri görülmektedir.

4.3.3. Yansız görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait yansız görüşlerin toplam sayısı üç olup bütün katılımcıların görüşleri "Genel Alan" ile ilgili görüş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Herhangi bir fikrim yok" (K17)

"Etkilemiyor." (K35, E22)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının okulun yönetilmesine etkisi hakkında “Yansız” görüşler incelendiğinde; durum hakkında herhangi bir görüşlerinin olmamasından dolayı katılımcıların yansız görüş belirttikleri görülmektedir.

4.3.4. Diğer görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilerden “S3” kodlu soruya beş kişi görüş belirtmemiştir. Cinsiyet sorusuna iki kişi “Kadın” ve üç kişi “Erkek” cevabını vermiştir. Katılımcıların hepsi branş sorusuna “Sınıf Eğitimi” cevabını vermiştir. Meslek hayatındaki görev süresi sorusuna bir kişi “9 - 16 Yıl”, iki kişi “17 - 24 Yıl” ve iki kişi “25 yıl ve üzeri” cevabını vermiştir. Çalışılan kurumda geçen görev süresi sorusuna katılımcıların hepsi “0 - 8 Yıl” cevabını vermiştir. İdari görev sorusuna katılımcıların hepsi “Yok” cevabını vermiştir. Çalışılan okul türü sorusuna katılımcıların hepsi “İlkokul” cevabını vermiştir. Çalışılan kurumda bulunan okul türü sorusuna katılımcıların hepsi “İlkokul-Ortaokul” cevabını vermiştir. Çalışılan kurumun bulunduğu yer sorusuna katılımcıların hepsi “İlçe Merkezi” cevabını vermiştir. Çalışılan kurumda taşınmalı sistemin durumu sorusuna da iki kişi “Var” ve üç kişi “Yok” cevabını vermiştir.

4.4. “Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması okul ortamında öğrencilerinizi nasıl etkilemektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular

“S4” kodlu soruya katılımcıların çoğunluğu (f=65) “Olumsuz” görüş belirtirken, bir kısmı (f=14) “Olumlu”, çok azı (f=11) “Yansız” görüş belirtmektedir. Katılımcılardan üç kişi görüş belirtmemektedir. Katılımcılardan “Olumlu” görüş belirtenlerin çoğunluğu “Kadın” katılımcı olmuştur. “Olumsuz” ve “Yansız” görüş belirtenler ile soruya görüş belirtmeyenlerin çoğunluğu ise “Erkek” katılımcı olmuştur. Görüşlerinin dağılımı Tablo 4.8’de verilmiştir.

Tablo 4.8. S4 hakkında görüşlerin dağılımı.

<u>Görüş Durumu</u>	<u>f</u>	<u>%</u>
<u>Olumlu</u>	<u>14</u>	<u>15,05</u>
<u>Olumsuz</u>	<u>65</u>	<u>68,89</u>
<u>Yansız</u>	<u>11</u>	<u>11,83</u>
<u>Cevapsız</u>	<u>3</u>	<u>3,23</u>

“S4” kodlu soru ile ilgili katılımcıların görüşlerine göre kodlara ayrılarak dağılım Tablo 4.9’da verilmiştir.

Tablo 4.9. S4 hakkında görüşlerin kodlara göre dağılımı.

<u>Kategoriler</u>	<u>Kodlar</u>	<u>Katılımcılar</u>
<u>Olumlu</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>K05, K08</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>K28</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>K01, K19, K21, K24, K39, K41, E03, E31</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K09, K31, E51</u>
<u>Olumsuz</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>K02, K04, K07, K10, K11, K14, K17, K22, K26, K36, K37, E01, E05, E09, E10, E11, E12, E14, E25, E27, E35, E50</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>K06, K20, K25, K29, K30, K33, K34, K35, K40, E02, E13, E16, E21, E29, E30, E40, E41, E45, E46, E52</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>E04, E07, E08, E15, E23, E28</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K12, K13, K15, K16, K18, K27, K38, E06, E20, E26, E33, E36, E37, E38, E42, E43, E49</u>
<u>Yansız</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>K23, E18, E39</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>E17</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>E24</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K03, E19, E22, E44, E47, E48</u>
<u>Diğer/Cevapsız</u>	-	<u>K32, E32, E34</u>

4.4.1. Olumlu görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait on dört “Olumlu” görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan sekiz kişi “Gelişim - İletişim” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Köyde öğretmenlik yaptığım için abla - kardeş / abi - kardeş okula birlikte gelip gittiklerinden onlar için sorun olduğunu sanmıyorum." (K01)

"Birbirlerine saygı ve diğer ahlaki değerleri kazandırmaktadır." (E03)

"Bazı öğrencilerin ilkokul kademesinde kardeşlerinin olması; onları sahiplenme, koruma duygularının olması aralarındaki sevgi ve saygı duygularının gelişmesine katkı sağlamakta olduğunu düşünüyorum." (K19)

"Yardımlaşmaya, paylaşmaya katkı sağlıyor. Kardeşler arasında bağı kuvvetlendiriyor." (K21)

"Sosyalleşme açısından faydalı olabilir. Abi ve ablalar da kardeşlerini koruyup kollayabilir." (K24)

"Öğrencilerde akrabalık ilişkisi olduğu için olumlu etkilemekte." (E31)

"Bazı olumsuzlukları olsa da öğrencilerin kaynaşması açısından güzel. En azından abi-kardeş" (K39)

"Genelde ortaokul kademesindeki öğrencilerin ilkokul kademesinde kardeşleri var. Bence özellikle ilkokul kademesindeki öğrenciler için güven duygusunu geliştirdiğini ve okula uyumlarını kolaylaştırdığını düşünüyorum." (K41)

Katılımcılardan üç kişi “Genel Alan” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"İlkokul öğrencileri için ortaokul hakkında fikir sahibi olmaktadır." (K09)

"Öğrenciler üzerinde olumsuz bir etkisi olduğunu düşünmüyorum." (K31)

"Öğrenciler açısından olumlu yanları var." (E51)

Katılımcılardan iki kişi “Akran Zorbalığı – Örnek Olma” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Öğrencilerim teneffüs, ders zili gibi konularda bilgi sahibi oluyor. Böylelikle 1. sınıfa daha kolay adapte olunabileceğini düşünüyorum." (K05)

"Abi / abla - kardeş ilişkileri imkan verdiği için onlar için iyi olduğunu düşünüyorum. Yalnız bazen büyük sınıflar küçük sınıflara güç gösterilerinde bulunabiliyor. Tek sıkıntının bu olduğunu düşünüyorum." (K08)

Katılımcılardan bir kişi "Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Çocuklar kalabalık ortamda daha mutlu" (K28)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının okul ortamında öğrenciler üzerinde etkisi hakkında "Olumlu" görüşler incelendiğinde; abi/abla – kardeş okula gelip giderken beraber gidebildiklerinden, bir arada olduklarından değerleri rahatlıkla kazandıklarından, küçükleri abi ve ablalarının koruyup kolladıklarından, akrabalık ilişkilerin faydalarından, birbirleriyle kaynaşma imkanı olduğundan dolayı katılımcıların olumlu görüş belirttikleri görülmektedir.

4.4.2. Olumsuz görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait altmış beş "Olumsuz" görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan yirmi iki kişi "Akran Zorbalığı – Örnek Olma" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Akran zorbalığı, kantin kullanımının engellenememesi." (K26)

"Akran zorbalığı, şiddet, olumsuz kültür aktarımı." (E35)

"Akran zorbalığını artırmaktadır." (K22, K36)

"Bazen farklı kademeler arasında çatışmalara neden olabiliyor." (E25)

"Bazı öğrenciler için olumlu sonuçlar doğururken, bazıları için olumsuz olabilmektedir. Küçük öğrenciler ortaokul öğrencileri tarafından hırpalanabiliyor." (K02)

"Pedagojik açıdan uyumsuzluk yaşanıyor. Akran zorbalığı en büyük sorun oluyor." (K07)

"Büyük yaştaki öğrenciler ile aynı binada okuyan küçük çocuklar, güvenlik sorunu yaşamaktadır. Büyük yaştaki çocuklar arasındaki kavgalar ve kullanılan uygunsuz kelimeler onları olumsuz etkilemektedir. Okulun fiziki ortamlarında sorunlar ortaya çıkmaktadır. (Lavabo, tuvalet vb.)" (E27)

"Çocuklar hiç mutlu değiller. Kavga çıktığı için dayak yiyorlar." (K04)

"Giriş - çıkışlarda düşmeler, itmeler olabiliyor. Bu yüzden olumsuz yönde etkileniyor." (E12)

"İlkokul öğrencileri büyüklerden olumsuz davranışları örnek almakta, ortaokul öğrencileri de ilkokul öğrencileri gibi davranmaktadır. İletişim, aktivite, gürültü, tartışma problemleri oldukça yoğun olmaktadır." (E11)

"Kardeşleri olanlar memnun, ama diğer öğrenciler tarafından zorbalık yapanlar var." (K14)

"Ortaokul öğrencileri ilkokul öğrencilerine akran zorbalığı yapabilmektedir. Bu da okuldan soğumaya sebep olabilmektedir." (K37)

"Ortaokulda sağlanması gereken disiplin ortamı ve okul düzeni sağlanamıyor. Ortaokul öğrencileri de gereksiz çocuksu(bebeksi) tavırlarından vazgeçmiyor." (K17)

"Öğrenciler arasında ahlaki değerler yönünden olumsuz etkiliyor" (E05)

"Öğrenciler ikinci kademe ortaokul serbestliği yaşın getirdiği davranış, ilkokul öğrencilerini etkiliyor; giyim, saç vb." (E09)

"Öğrenciler kendi yaş grupları dışında farklı yaş gruplarıyla da az da olsa temas ettiği için öğrencilerin davranışlarında olumsuz etkiler olabilmektedir." (E10)

"Öğrencilerde davranış bozuklukları oluşmaktadır." (K10, K11)

"Öğrencilerin olumsuz örnekleri erken dönemde görmesine sebep oluyor." (E14)

"Yaş farkından dolayı özellikle birinci kademe öğrencileri akran zorbalığı yaşamaktadır." (E50)

"Yaş ve gelişim düzeyi farklı olan öğrencilerle aynı ortamda bulunmak yaş olarak küçük olan öğrencilerin baskı altında hissetmelerine neden olabilir." (E01)

Katılımcılardan yirmi kişi "Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Bahçe kullanımında sorunlara neden olmaktadır." (K25, E13, E29, E30)

"Bahçede biraz sorunlar yaşanıyor. Öğlen aralarında ya da teneffüslerde öğrenciler birbirlerinin sınıflarına girip tartışma ortamı yaşıyor." (K06)

"Bireysel ortamında farklı yaş gruplarıyla oyunları bile farklı olduğu için öğrenciler açısından tamamen olumsuz bir durum çıkıyor ortaya." (K20)

"Eşyaların ortak kullanılması sıkıntı. Sınıfta panoları ve dolapları rahat kullanamıyoruz. Öğretmenler odasındaki dolap sıkıntı oluyor." (K35)

"Mecburi ortak kullanım alanlarında 6 yaş grubu çocuklar çok zorlanıyor. Teneffüste çıkarmamaya özen göstermek zorunda kalıyorum." (K40)

"Okula geliş ve dönüş saatleri ve teneffüslerin kısa olması öğrencileri zorlamaktadır." (K30)

"Oyun sahalarının ve kantinin paylaşımında kalabalık sebebiyle sorunlar çıkabiliyor." (E16)

"Öğrenci sayısı fazla olduğu için oyun alanında zorluk yaşıyor." (K29)

"Öğrenciler bazı sosyal etkinliklerin yapılmaması gibi eksiklikler yaşıyor." (E52)

"Öğrenciler sabah ve öğle olmak üzere iki farklı zaman diliminde eğitim görüyorlar. Birbirlerini görmedikleri için aralarında bir etkileşim olmuyor. Ama aynı ortamın kullanılması temizlik, temiz hava, eşyaların ortak kullanımı sıkıntılı oluyor." (E45)

"Öğrencileri çok olumsuz etkiliyor. Sıra boyutundan tutun, eşya dolabına kadar her şeyin farklı olması gerekirken. 1. sınıflar da 8 sınıflar da aynı sınıfı kullanıyor." (E40)

"Öğrencilerin aynı sınıfları kullanmaları sınıflarına aidiyet duygularını zedelemektedir." (K33)

"Öğrencilerin çoğunluğu hiyerarşiden memnun değil. Öğretmenler özellikle oyun alanlarını farklı tutmaya çalışsa da bazen ortaokul kısmının ilkokul kısmına güç gösterisi yaptığı görülüyor." (E02)

"Öğrencilerin sınıfta unuttuğu herhangi bir eşyalara, bazen ertesi güne kaybolması veya zarar görmüş olabiliyor." (K34)

"Öğrencilerin yaş gruplarının farklı olması sebebi ile birbirleri ile anlaşmakta sorunlar yaşanmaktadır. Yaş seviyelerine uygun ortamlar oluşmamaktadır." (E21)

"Sınıf dolaplarının kullanımları sıkıntı yapıyor." (E41)

"Zaman yetersiz kalıyor. Özellikle dinlenme zamanı, sıralarda anormal yazılar olabiliyor." (E46)

Katılımcılardan altı kişi "Gelişim - İletişim" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Öğrenciler arasında yaşa bağlı iletişim sorunları yaşanmaktadır." (E04)

"Çocukların gelişim seviyeleri, algıları, fiziksel farkların fazla olmasına ve bundan kaynaklı heterojen yapının genişlemesine sebep" (E07)

"Öğrenciler arasında ufak tefek sıkıntılar oluyor." (E08)

"1. ve 8. sınıf öğrencilerinin fiziksel, zihinsel ve psikomotor beceri farklılıkları düşünüldüğünde bunların aynı ortamlarda "kantin, tuvalet, koridor" ne kadar büyük olumsuzluklara yol açacağı ortadadır." (E15)

"Öğrencilerin yaş seviyelerine göre farklı davranış ve bilişsel durumları ortaya çıkmaktadır. Bu da öğrencilerin aynı ortamda eğitim alması durumunda çeşitli problemler ortaya çıkabilmektedir." (E23)

"Olumsuz. Öğrenciler birbirleriyle geçim konusunda anlaşamamaktadır." (E28)

Katılımcılardan on yedi kişi "Genel Alan" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Farklı kurumlar açısından olumsuz olduğunu düşünmekteyim." (E49)

"Farklı kademeler bir arada olduğu için birbirlerinden kötü etkileniyor." (K16)

"İlkokul kademeleri daha zorlanıyor." (K15)

"Kuralların dışına çıkıldığında disiplin problemleri oluşabiliyor." (K38)

"Öğrencileri olumsuz etkilemektedir." (K12, K13, K18, K27, E06, E37, E42, E43)

"Okul ve eşyalarına verilen zararın diğer grup tarafından yapıldığı yalanı söyleniyor." (E38)

"Öğrencileri olumsuz etkilemektedir. Çocuklar yeni bir kademeye geçtiğini fark edememektedir." (E33, E36)

"Öğrenciler için kötü bir ortam sağlıyor. Çünkü öğrenciler ilkokulda yaptığı etkinlikleri devam ettiriyor." (E26)

"Öğrencileri kısıtlamaktadır." (E20)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının okul ortamında öğrenciler üzerinde etkisi hakkında "Olumsuz" görüşler incelendiğinde; zorbalıklar yaşandığından, kantinde küçüklerin zorlanmasından, çatışmalar yaşanmasından, küçük yaştaki öğrencilerin olumsuz örneklerle karşılaşmalarından, ders giriş-çıkışlarda küçük yaşların olumsuz etkilenmelerinden, bahçe gibi ortak alanların yetersizliği ve kullanım esnasında yaşanan sorunlardan, sınıf içi pano – dolap gibi malzemelerin farklı yaşlarla paylaşılması gerekliliğinden yaşanan sorunlardan, öğrenci sayısının fazlalığından, öğrenciler arası iletişim problemlerinden, dolayı katılımcıların olumsuz görüş belirttikleri görülmektedir.

4.4.3. Yansız görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait on bir “Yansız” görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan altı kişi “Genel Alan” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Olumlu yönlerinin de olumsuz yönlerinin de olduğunu düşünüyorum." (K03)

"Etkisi olduğunu düşünmüyorum" (E19, E22, E44)

"Öğrenciler görmüyor." (E47)

"Öğrenciler sadece çıkarken görüyor, etkisi yok." (E48)

Katılımcılardan üç kişi “Akran Zorbalığı – Örnek Olma” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Çok olumsuz bir durum değil. Bazen zorbalık olayları olabiliyor." (E18)

"Teneffüs dışında etkilediğini düşünmüyorum. Bazen örnek davranışlar olabilir, bazen de olumsuz örnekler olabiliyor." (K23)

"Bazen olumlu, bazen de olumsuz örnek oluşturmaktadır." (E39)

Katılımcılardan bir kişi “Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Çok olumsuzluk tespit etmedim. Çünkü farklı katlarda eğitim - öğretim yapılıyor. Tuvaletler farklı katlarda, ortaokul ile ilkökul arasında iletişim sınırlı düzeyde." (E17)

Katılımcılardan bir kişi “Gelişim – İletişim” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Öğrenciler arasında rekabet ortamı sağlamaktadır. Fakat bu rekabet durumunun iyi ya da kötü yönleri mevcuttur." (E24)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının okul ortamında öğrenciler üzerinde etkisi hakkında “Yansız” görüşler incelendiğinde; olumlu ve olumsuz yönlerin de olmasından, farklı kademelerdeki öğrencilerin birbirlerini görmediklerinden, öğrenciler arasında rekabet ortamının olacağından dolayı katılımcıların yansız görüş belirttikleri görülmektedir.

4.4.4. Diğer görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilerden “S4” kodlu soruya üç kişi görüş belirtmemiştir. Cinsiyet sorusuna bir kişi “Kadın” ve iki kişi “Erkek” cevabını vermiştir. Katılımcılardan branş sorusuna iki kişi “Sınıf Eğitimi”, bir kişi “Sosyal Bilgiler” cevabını vermiştir. Meslek hayatındaki görev süresi sorusuna iki kişi “17 - 24 Yıl” ve bir kişi “25 yıl ve üzeri” cevabını vermiştir. Çalışılan kurumda geçen görev süresi sorusuna iki kişi “0 - 8 Yıl” ve bir kişi “9 – 16 Yıl” cevabını vermiştir. İdari görev sorusuna katılımcıların hepsi “Yok” cevabını vermiştir. Çalışılan okul türü sorusuna iki kişi “İlkokul“, bir kişi “Ortaokul” cevabını vermiştir. Çalışılan kurumda bulunan okul türü sorusuna katılımcıların hepsi “İlkokul-Ortaokul” cevabını vermiştir. Çalışılan kurumun bulunduğu yer sorusuna iki kişi “İlçe Merkezi” ve bir kişi “Mahalle(Köy)” cevabını vermiştir. Çalışılan kurumda taşınmalı sistemin durumu sorusuna da bir kişi “Var” ve iki kişi “Yok” cevabını vermiştir.

4.5. “Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması diğer kademedeki öğretmenlerle ilişkilerinizi nasıl etkilemektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular

“S5” kodlu soruya katılımcıların çoğunluğu (f=58) “Olumlu” görüş belirtirken, bir kısmı (f=19) “Olumsuz” ve (f=15)“Yansız” görüş belirtmektedir. Katılımcılardan bir kişi görüş belirtmemektedir. Katılımcılardan “Olumlu” ve “Olumsuz” görüş belirtenlerin çoğunluğu “Erkek” katılımcı olmuştur. “Yansız” görüş belirtenlerin ise az farkla çoğunluğu “Kadın” katılımcı olmuştur. Görüş belirtmeyenlerin ise tamamı “Erkek” katılımcı olmuştur. Görüşlerinin dağılımı Tablo 4.10’da verilmiştir.

Tablo 4.10. S4 hakkında görüşlerin dağılımı.

<u>Görüş Durumu</u>	<u>f</u>	<u>%</u>
<u>Olumlu</u>	<u>58</u>	<u>62,37</u>
<u>Olumsuz</u>	<u>19</u>	<u>20,43</u>
<u>Yansız</u>	<u>15</u>	<u>16,13</u>
<u>Cevapsız</u>	<u>1</u>	<u>1,08</u>

“S5” kodlu soru ile ilgili katılımcıların görüşlerine göre kodlara ayrılarak dağılım Tablo 4.11’de verilmiştir.

Tablo 4.11. S5 hakkında görüşlerin kodlara göre dağılımı.

<u>Kategoriler</u>	<u>Kodlar</u>	<u>Katılımcılar</u>
<u>Olumlu</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>Yok</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>Yok</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>K02, K03, K04, K05, K09, K15, K19, K21, K26, K27, K28, K29, K31, K33, K39, K40, K41, E02, E03, E04, E05, E08, E10, E12, E15, E16, E17, E19, E20, E24, E27, E28, E31, E36, E37, E38, E51</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K01, K06, K07, K23, K24, K25, K30, K34, K38, E01, E07, E11, E13, E18, E21, E30, E32, E34, E41, E43, E52</u>
<u>Olumsuz</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>K37</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>K13, K14, E47, E48, E49, E50</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>K20, K22, E26, E29, E46</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K16, K18, E09, E14, E23, E39, E42</u>
<u>Yansız</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>Yok</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>Yok</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>K10, K12, E25, E45</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K08, K11, K17, K32, K35, K36, E06, E22, E33, E40, E44</u>
<u>Diğer/Cevapsız</u>	-	<u>E35</u>

4.5.1. Olumlu görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait elli sekiz “Olumlu” görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan otuz yedi kişi “Gelişim - İletişim” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Abla - kardeş ilişkisi oluşuyor. " (K39)

"Birlik, beraberliğin artmasına katkı sağlıyor." (K21)

"Genellikle öğretmenler arasında olumsuz bir durum yaşanmamaktadır. Zaman zaman bunun olumlu yönleri ağır basmaktadır." (E15)

"Her iki okul kademesindeki öğretmenlerin birbiri ile iyi ilişkileri ve iş birliği içinde davranışları vardır. Olumlu etkilediğini düşünüyorum." (K19)

"Okulun köy okulu olması öğretmenler arasında bağların sıkı olmasına neden olmaktadır." (E04)

"Olumlu etkiler. Çünkü okulda her branşta öğretmenle istediğimiz zaman görüşme fırsatı buluruz." (K29)

"Olumlu yönlerin daha fazla olduğunu düşünüyorum. Öğretmenler arası dayanışma ve kaynaşmayı artırıyor bence." (E17)

"Olumlu. Arkadaş sayısı artıyor." (E28)

"Olumsuz etkilemiyor. Hatta bilgi paylaşımına katkı sağlıyor." (E16)

"Öğretmen ortamı üzerinde olumlu etkileri var. " (E51)

"Öğretmenlerle arasında herhangi olumsuz veya uyumsuz bir durumla karşılaşmadım." (E27)

"Öğretmenlerle ilişkilerimizde bir sorun yaşanmamaktadır." (K04, K15)

"Pozitif yönde etkilemektedir. Okulda bulunan öğretmen fazlalığı paylaşımında bulunacak kişi sayısını artırmaktadır." (K02, E24)

"Öğretmenlerle ilişkilerimiz gayet iyi hiçbir sorun teşkil etmiyor. Farklı görüşleri yakından inceleyebilme fırsatı veriyor " (K40)

"Okulumuzda farklı kademelerde eğitim-öğretimin olması öğretmenler arasındaki iletişim açısından olumludur." (K09, K26, K31, E03, E05, E12, E19, E20, E31)

"Sohbet edecek kişi sıkıntısı yaşamıyoruz." (E36, E37)

"Diğer kademedeki öğretmen arkadaşlarımızla ortak kullanım alanlarımızın olması sosyal ilişkiler bakımından bence olumlu." (K27, K28, K33)

"Bu konudan gayet memnunum. Benim için az seviyede olumlu tarafından biri. Daha zengin bir arkadaşlık ilişkisi ve muhabbet ortamı var. Bu insana güzel bir motive sağlıyor." (E02)

"Bazen öğretmenler anlaşamasa da birbirlerinden yardım alabiliyorlar." (E38)

"Ben olumlu yönde etkilediğini düşünüyorum. Öğrencileri tanıma açısından sınıf ve branş öğretmenlerinin fikir alışverişi eğitimi olumlu yönde etkiler." (K03)

"Birbirimizle fikir alışverişinde bulunabiliyoruz ve aile tutumları hakkında bilgi edinebiliyoruz. Öngörü sağladığını düşünüyorum." (K41)

"Diğer kademedeki öğretmenlerle aynı öğretmenler odasını kullandığımız için fikir alışverişi yapma fırsatı olmaktadır. İlkokuldan mezun olan öğrenci, ortaokula gittiği zaman da öğrencisini izleme ve durumunu kontrol etme fırsatı olabilmektedir." (E10)

"Fikir alışverişinde bulunmamız, ortak bir disiplin anlayışı açısından olumlu yönde etkileniyor." (K05)

Katılımcılardan yirmi bir kişi "Genel Alan" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Gayet memnunum. Köyde görev yaptığımdan olabilir bir sıkıntı yaşıyorum." (K01)

"Çok daha verimli olduğunu düşünüyorum." (K06)

"Olumsuz bir etkisi yok. Sadece giriş çıkış saatleri açısından 1 ders saati erken çıkılıyor. Ortaokul 1 ders saati geç çıkıyor." (K07)

"Yapılacak bazı çalışmalardan yardımlaşmayı artırarak çalışmaların daha kolay tamamlanması sonucunu ortaya çıkarabilir." (E01)

"Fark yarattığını düşünüyorum" (E07)

"Genellikle öğretmenler arasında problem olmuyor, ancak çalışma şartları, iş yükleri farklı olduğu için bazı durumlarda kıyaslamalar yapılabilir." (E11)

"Olumlu etkilediğini düşünüyorum." (K23, K24, K25, E30)

"Diğer kademelerdeki öğretmenlerle herhangi bir sıkıntı yaşanmamaktadır." (K34, E21, E43, E52)

"Herhangi bir olumsuz etkisini görmedim." (K30, K38, E13, E18, E32, E34, E41)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının diğer kademelerdeki öğretmenlerle ilişkiler üzerinde etkisi hakkında "Olumlu" görüşler incelendiğinde; birlik ve

beraberliğin artmasından, köy okullarında öğretmen sayısının fazla olmasına etkisi olmasından, farklı branşlarda danışılması gereken durumlarda fikir alışverişi yapılarak yardımlaşılabilmesinden, sosyal ilişkilerin artmasını sağlamasından, sohbet ortamı olmasından dolayı katılımcıların olumlu görüş belirttikleri görülmektedir.

4.5.2. Olumsuz görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait on dokuz “Olumsuz” görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan yedi kişi “Genel Alan” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Mekan ve zaman yönünden fazla çalışma mesai yapılamıyor." (E09)

"Olumsuz etkilemektedir." (K18, K16, E42)

"Tartışma meydana gelebilmektedir veya iş birliği de meydana gelebilmektedir." (E14)

"Yine anlayış farklılığından dolayı çeşitli sorunlar ortaya çıkabilmektedir." (E23)

"Öğrenciler arasındaki olumsuzluklar bazen (seyrek de olsa) öğretmenlere de yansımaktadır." (E39)

Katılımcılardan altı kişi “Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Olumsuz. Özellikle nöbetlerde zor oluyor." (K13, K14)

"İlişki ve iletişim yok. Sınıf kullanım sorunları var." (E47, E48)

"Büyük ve küçük kardeşlerin aynı yerde olması açısından olumlu olsa da genel olarak düşünüldüğünde öğrencilerimiz olumsuz etkilenmektedir." (E49)

"Çeşitli kazalar gibi olumsuz durumlara maruz kalınmaktadır." (E50)

Katılımcılardan beş kişi “Gelişim - İletişim” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Bireysel ilişkilerde sorun olmuyor. Ama bizim okuttuğumuz öğrenciler onlarda okuyor. Bununla ilgili bir durumda bile olumsuz düşünceler öğrenci ile ilgili insanı üzüyor." (K20)

"Öğretmenler arasında ilişkiler konusunda yer yer sıkıntılara yol açabilir. Çünkü öğretmenler öğrencilerdeki kötü davranışları sınıf öğretmenlerinden geldiğini ima edebiliyor." (E26)

"Farklı kademelerdeki öğretmenler birbirlerinin sorunlarından haberdar olmaktadır. Ancak sorunların farklı olması bilgi paylaşımını azaltmaktadır." (K22)

"Ortaokulda görev yapan branş öğretmenlerinin serzenişlerini ilk ağızdan duyabiliyoruz." (E29)

"Branş öğretmenlerinin fazla umursamadığını düşünüyorum. İlkokulları kötü etkiliyor haliyle." (E46)

Katılımcılardan bir kişi "Akran Zorbalığı – Örnek Olma" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Kaçma ya da kötü davranışları öğrenme gibi durumlar ortaya çıkarabilmektedir." (K37)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının diğer kademelerdeki öğretmenlerle ilişkiler üzerinde etkisi hakkında "Olumsuz" görüşler incelendiğinde; fazla mesai yapılması ihtiyacı olduğundan, anlayış farklılıklarından tartışmaların yaşanabilmesinden, öğrenciler arası meydana gelecek olumsuzlukların öğretmenler arasına da yansiyebileceğinden, nöbetlerde sıkıntılara neden olacağından dolayı katılımcıların olumsuz görüş belirttikleri görülmektedir.

4.5.3. Yansız görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait on beş "Yansız" görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan on bir kişi "Genel Alan" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Olumlu ya da olumsuz bir etkisi yoktur." (K08, K11, E06, E33)

"Diğer öğretmenlerle bazen iyi, bazen kötü olarak etkiliyor." (E40)

"Sadece onların çıkış saati ve bizim giriş saatimizde karşılaşmaktayız." (K32)

"Bazılarıyla olumlu, bazılarıyla olumsuz." (E44)

"Normal" (K36)

"Etkilemiyor." (K17, K35, E22)

Katılımcılardan dört kişi "Gelişim – İletişim" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Öğretmen ilişkilerini etkilememektedir." (K10, K12)

"Sadece ders programlarının düzenlenmesinde olumlu veya olumsuz etki ediyor olabilir, ama öğretmenler arasındaki ilişkiyi etkilememektedir." (E25)

"Diğer kademe öğretmenleriyle çok görüşemiyoruz. Biz öğrencileri sıra düzenine sokarken onlar gitmiş oluyor." (E45)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının diğer kademelerdeki öğretmenlerle ilişkiler üzerinde etkisi hakkında "Yansız" görüşler incelendiğinde; birbirleriyle karşılaşacak çok fırsat olmamasından, herhangi bir etkinin görülmediğinden dolayı katılımcıların yansız görüş belirttikleri görülmektedir.

4.5.4. Diğer görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilerden "S5" kodlu soruya görüş belirtmeyen katılımcı bulunmamaktadır.

4.6. "Çalıştığınız ortamda farklı kademe kurumların bir arada olması sizi mesleki olarak nasıl etkilemektedir?" Sorusuna Yönelik Bulgular

"S6" kodlu soruya katılımcıların çoğunluğu (f=41) "Olumlu" görüş belirtirken, bir kısmı (f=32) "Olumsuz" ve (f=19) "Yansız" görüş belirtmektedir. Katılımcılardan bir kişi görüş belirtmemektedir. Katılımcılardan "Olumlu" görüş belirtenlerin az farkla çoğunluğu ve "Yansız" görüş belirtenlerin çoğunluğu "Erkek" katılımcı olmuştur. "Olumsuz" görüş belirtenlerin ise "Kadın" ve "Erkek" katılımcı sayısı birbirlerine eşit olmuştur. Görüş belirtmeyenlerin ise tamamı "Erkek" katılımcı olmuştur. Görüşlerinin dağılımı Tablo 4.12'de verilmiştir.

Tablo 4.12. S6 hakkında görüşlerin dağılımı.

<u>Görüş Durumu</u>	<u>f</u>	<u>%</u>
<u>Olumlu</u>	41	44,09
<u>Olumsuz</u>	32	34,41
<u>Yansız</u>	19	20,43
<u>Cevapsız</u>	1	1,08

“S6” kodlu soru ile ilgili katılımcıların görüşlerine göre kodlara ayrılarak dağılım Tablo 4.13’te verilmiştir.

Tablo 4.13. S6 hakkında görüşlerin kodlara göre dağılımı.

<u>Kategoriler</u>	<u>Kodlar</u>	<u>Katılımcılar</u>
<u>Olumlu</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>Yok</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>K01, K04, E38</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>K02, K05, K06, K08, K09, K19, K21, K25, K31, K39, E02, E03, E05, E08, E10, E11, E16, E17, E20, E23, E24, E29, E31, E34, E50, E51</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K03, K22, K24, K28, K30, K41, E06, E25, E30, E39, E41, E46</u>
<u>Olumsuz</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>E35</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>K12, K33, K34, K40, E37, E52</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>K14, K37, E01, E13, E40</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K10, K11, K13, K16, K18, K20, K26, K32, K35, K38, E07, E09, E14, E15, E21, E26, E27, E33, E42, E44</u>
<u>Yansız</u>	<u>Akran Zorbalığı – Örnek Olma</u>	<u>Yok</u>
	<u>Eğitim Ortamı – Fiziki Ortam</u>	<u>E43</u>
	<u>Gelişim - İletişim</u>	<u>E47, E49</u>
	<u>Genel Alan</u>	<u>K07, K15, K17, K23, K27, K29, K36, E04, E12, E18, E19, E22, E28, E36, E45, E48</u>
<u>Diğer/Cevapsız</u>	-	<u>E32</u>

4.6.1. Olumlu görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait kırk bir “Olumlu” görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan yirmi altı kişi “Gelişim - İletişim” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Diğer kademelerde derse girme fırsatı yaratıyor. Ayrıca farklı düzey görmek, farklı yaş grubu ile iletişimde olmak muhtemel oluşacak monotonluğun önüne geçiyor." (E24)

"Mesleki olarak çok etkilenmiyorum. Sonuçta bu da (her ne kadar istemediğim bir durum olsa da) bakanlığın bir uygulaması olduğu için durumu bir tecrübe olarak görüyorum." (E11)

"Daha küçük yaş gruplarıyla çalışan öğretmenlerle fikir alışverişi yapmak." (K09)

"Çocukların ve öğretmen arkadaşların nasıl davrandığını gözlemlemek bana da davranışlarımı düzenleme ve sınıf yönetimimi gözden geçirme konusunda yardımcı oluyor." (K05)

"Diğer öğretmen arkadaşların öğrencilere yaklaşımını görerek örnek teşkil etmektedir." (E03)

"İletişim ve iş birliği içerisinde bulunduğu sürece mesleki olarak gelişim sağlanabilmekte." (K31)

"İlkokuldaki öğretmen arkadaşların öğrencilerine yaklaşımı görerek bilgi ve tecrübe gösteriyor." (E05)

"Mesleki olarak farklı öğretmenlerle bir arada çalışmanın olumlu yönleri olmaktadır. Örneğin alt kademedeki gelen bir öğrencinin hakkında sosyal, fiziksel ve bilişsel yönleriyle ilgili bilgi alabiliyoruz. Bu da öğrencilerimizi tanımak adına mesleki olarak farklı katkılar sunmaktadır." (E23)

"Mesleki olarak öğrenciler daha iyi tanıma ve planlama yapma imkanı sağlıyor " (E51)

"Müdür yardımcısı olduğum için ortaokul kademesindeki işleyişin hakkında bilgi sahibi oldum. Ortaokul öğrenci ve öğretmenlerinin yaş farklarını görme fırsatım olduğu için mesleki açıdan olumlu yönde etkilemektedir." (E10)

"Olumlu ve olumsuz taraflarını bir kenara bırakırsak öğretmenlik açısından güzel bir tecrübe. Öğretmenlerin her koşula hazırlıklı olmasını ve uyum sağlaması gerektiğini düşünüyorum." (E02)

"Olumlu yönde etkiliyorsa üst kademedeki çocukların ve öğretmenlerin davranışlarını yakından görme, tanıma imkanı buluyoruz. Değişik kademelerde çocuğunuz varsa okul ortamından ve yapılan çalışmalardan çıkarımlarda bulunma imkanı sunuyor." (E34)

"Olumlu etkiliyor, en azından 5. sınıf öğrencileri hakkında ilk ağızdan bilgi sahibi oluyorum." (K02, K39)

"Matematik ve Türkçe derslerinde branş öğretmenlerinden yararlanabiliyoruz." (E16)

"Öğrencileri ilkokuldan itibaren tanınması sağlamakla beraber öğrencilerle ilgili herhangi bir danışma gerektiğinde olumludur." (E31)

"Yalnız 4. sınıftan 5. sınıfa geçen öğrencilerin, 4. sınıftaki öğretmenleri ile iletişim halinde olmamızın yararı oluyor. Öğrencilerle ilgili kafamıza takılan herhangi bir şeyi direk sorma imkanımı veriyor. Onun dışında olumlu ya da olumsuz bir etkisi yoktur." (K08)

"Ortaokuldaki öğrencilerin ilkokul öğretmenlerinden geçmişe dönük bilgiler alınabilmesi ve tecrübe aktarımı açısından önemli buluyorum." (E50)

"Farklı kademedeki görev yapan öğretmenlerle bir arada olmak kesinlikle olumlu. Her zaman farklı öğretmenlerden öğrenecek yeni şeyler vardır." (E29)

"Mesleki birikim konusunda katkı sağlamaktadır. Tecrübe paylaşımına katkı sağlıyor." (K21)

"Farklı branşların deneyimlerinden faydalanma açısından olumlu bir durum." (E08, E20)

"Farklı tecrübeler kattığını ve mesleki açıdan faydası olduğunu düşünüyorum." (K19, K25)

"Bilgi paylaşımını artırabiliyor, branş öğretmeni arkadaşlar kendi branşlarında bilgi aktarımında bulunurlarsa faydalı olabiliyor. (Siyaset, borsa, maç az konuşulursa faydalı olur.)" (E17)

"Verimli ve daha bilinçli, tecrübeli olarak ilerlemeyi meslek hayatımdaki eksiklikleri, bu yolda daha iyi olabilmem için yararlı olduğunu düşünüyorum." (K06)

Katılımcılardan on iki kişi “Genel Alan” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Beni olumlu yönde etkiliyor. Bir zenginlik olarak görüyorum." (K03)

"Çok fazla etkilememektedir. Hatta bazen olumlu etkileri bile olmaktadır." (E39)

"Ders çeşitliliği sağlamaktadır. Beden Eğitimi (ortaokul ve İho), Seçmeli Spor ve Fiziki Etkinlik gibi." (E25)

"Eğitim öğretimde bilgi akışı sağlamaktadır." (K22)

"Farklılıklar zenginliktir." (K41)

"Mesleki olarak herhangi bir olumsuz etkisi olmamaktadır." (K30, E46)

"Olumlu yönde etkilemektedir." (K24, K28, E06, E30, E41)

Katılımcılardan üç kişi “Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Olumlu. Çeşitlilik oluyor. Farklı fikirler farklı düşünceler. Memnunum. Kısacası ben ilköğretim mantığını seviyorum. İlkokulun o masumluğunu seviyorum." (K01)

"Öğrencileri yönetme konusunda farklı sınıflar bulunduğu için farklı deneyimler kazanıyoruz. Her yaş grubu bahçede olunca yönetmek de zor oluyor, kargaşa çok oluyor." (K04)

"Farklı kademelerin eğitimi hakkında bilgi sağlıyor." (E38)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının mesleki açıdan etkisi hakkında “Olumlu” görüşler incelendiğinde; diğer kademelerde de derse girebilme fırsatı olduğundan, küçük yaş gruplarıyla çalışan öğretmenlerle iletişim içerisinde olunabildiğinden, farklı öğretmenlerin öğrencilere karşı yaklaşımları örnek olduğundan, iletişim ve iş birliği sayesinde mesleki gelişim sağlandığından, ilkokuldan ortaokula geçen öğrenciler hakkında bilgilerin rahatlıkla öğrencilerin ilköğretim öğretmenlerinden elde edildiğinden, farklı branş öğretmenlerden derslerle ilgili yardım alınabildiğinden, dolayı katılımcıların olumlu görüş belirttikleri görülmektedir.

4.6.2. Olumsuz görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait otuz iki “Olumsuz” görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan yirmi kişi “Genel Alan” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Ayrı ortamlarda çalışmak daha huzurlu olurdu." (K16)

"Beni meslekten "nefret ettirme" derecesine kadar etkilemiştir." (E15)

"Olumsuz etkilemektedir." (K11, K18, E42)

"Mesleki olarak iş çalışma gücümü ve motivasyonumu olumsuz etkiliyor. Sadece ilkokulda çalışsam daha verimli olacağımı düşünüyorum." (K20)

"Bizlerin verimli çalışmasına engel olduğunu düşünüyorum." (E21)

"Farklı kademedeki okul, öğrencileri ve öğretmenleriyle ilgili iş ve işlemler mesleki anlamda daha fazla iş yükü demek. Farklı farklı konular hakkında tecrübe kazanmanın yanında daha fazla mesai harcamak demek." (E27)

"Her kurumun iş ve işleyişi farklı olduğundan zaman yönünden, emek ve çaba yönünden motivasyon ve başarı düşüyor." (E09)

"Her iki kademedede derse girme zorunluluğu olduğu için ders yüküm artıyor " (K38)

"Gürültülü, yorucu etki yaratmaktadır." (E07)

"Mesleki açıdan olumlu katkı sağlamamaktadır." (E33)

"Okul çıkış saati yönünden etkilemektedir." (K32)

"Rol çatışmasına sebep olmaktadır." (E14)

"Yorucu oluyor. Evde belli saate kadar beklemek ve okuldan geç çıkmak yorulmamızı daha da artırıyor." (K35)

"Öğrenci davranışlarını takip ederken oluşacak sonuçların farklı olması eğitimcilerin tutumlarını kötü etkilemektedir." (E26)

"Olumsuz. Yılgınlık olarak meslekten soğutuyor." (K13)

"Mesleki olarak biraz daha yorucu ve iş yükü fazla oluyor." (K26)

"Bizi yormaktadır." (K10, E44)

Katılımcılardan altı kişi “Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Branş gereği okul bahçesi çok kalabalık oluyor. Ders işleyişini olumsuz etkiliyor." (E37)

"Okulda yapılacak sosyal etkinlikleri etkilemesi öğretmeni de olumsuz etkiler."
(E52)

"Olumsuz etkilemektedir. İlkokul ve ortaokul ders saatlerinin farklı olması ve taşınmalı düzen olması zaman kaybına neden olmakta." (K12)

"Kendimize ait bir binanın olması mesleki olarak daha olumlu ve pozitif olmamı sağlardı." (K33)

"Farklı kademelerin bir arada olması sorun olabiliyor. Sınıf kullanımı, dolap kullanımı, temizliği vb. Öğlenci olarak 6 saat ders işlemek yorucu oluyor." (K34)

"Diğer sınıfların davranışlarını gözlemleyebiliyorum ama kendi öğrencilerime ekstra özen göstermem gerekiyor " (K40)

Katılımcılardan beş kişi "Gelişim - İletişim" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Daha fazla öğretmenle bir arada bulunmak olumlu olarak etkilerken, nöbet görevlerini yerine getirirken farklı gelişim düzeyinde öğrencilerle etkileşim kurmak zorunda kalmak yorucu olabiliyor." (E01)

"Mesleki gelişimimizi olumsuz etkilemektedir." (E13)

"Mesleki olarak yoruyor. Eğitim - öğretim daha az etkili oluyor. Çocukların psikolojisi doğal olarak bizleri de etkiliyor." (E40)

"Ortaokul öğretmeni olarak ilkokul çocukları ile iletişim halinde olmak benim için güzel, ama kalabalık olması sebebiyle sıkıntı çıkıyor." (K14)

"Öğretmenler arasında çatışmalar olabilmektedir. " (K37)

Katılımcılardan bir kişi "Akran Zorbalığı – Örnek Olma" ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Olumsuz davranışlar üst kademelerden küçük sınıflardaki çocuklara aktarılıyor. Bu da işleri zorlaştırıyor." (E35)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının mesleki açıdan etkisi hakkında "Olumsuz" görüşler incelendiğinde; meslek hayatında zorluklara neden olmasından, motivasyonu olumsuz yönde etkilediğinden, fazla mesai harcamak gerektiğinden, eğitim ortamının gürültülü ve yorucu olmasından, rol çatışmalarının olmasından, her kademedeki derse girme zorunluluğundan, sosyal etkinliklere olumsuz etkinin öğretmenleri de

etkilemesinden, farklı yaş gruplarının bahçede bir arada olmasıyla nöbet görevlerinde farklı gelişim düzeyindeki öğrencilerle aynı anda etkileşim içerisinde bulunmak zorunda olunmasından dolayı katılımcıların olumsuz görüş belirttikleri görülmektedir.

4.6.3. Yansız görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait on dokuz “Yansız” görüş elde edilmiştir. Katılımcılardan on altı kişi “Genel Alan” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Bağlantımız olmadığından etkilemiyor." (E48)

"Nötr." (K15)

"Normal." (K36)

"Herhangi bir olumsuzluk söz konusu değil. Herkes kendi işini yapıyor. Sadece zaman sıkıntısı oluyor. Öğleden sonra derse başlayıp akşam (kışın) veya akşam üzeri okuldan çıkmak iyi olmuyor." (E45)

"İki kademeye de derse giren bir öğretmen olarak herhangi bir olumsuz etkisini yaşamadım." (K07)

"Herhangi bir olumsuzluk yaşamıyorum, mesleki anlamda işime bakıyorum." (E28)

"Olumsuz bir etkisi yok" (K17, K23, K27, K29, E04, E12, E18, E19, E22, E36)

Katılımcılardan iki kişi “Gelişim – İletişim” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Bize bir şey katmıyor." (E47)

"Farklı kademedeki öğretmenlerle ilişkilerimizde olumlu ya da olumsuz etki bulunmamaktadır." (E49)

Katılımcılardan bir kişi “Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam” ile ilgili görüş belirtmiş olup aşağıda yer verilmiştir.

"Farklı kademedeki öğrenciler aynı anda okulda bulunmuyorlar. Sabahçı (Ortaokul), öğlenci (İlkokul)." (E43)

Okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılmasının mesleki açıdan etkisi hakkında “Yansız” görüşler incelendiğinde; kademeler arasında bağlantının olmamasından,

herhangi olumsuzlukla karşılaşılmadığından dolayı katılımcıların yansız görüş belirttikleri görülmektedir.

4.6.4. Diğer görüşler

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilerden “S6” kodlu soruya bir kişi görüş belirtmemiştir. Katılımcı cinsiyet sorusuna “Erkek”, branş sorusuna “Sosyal Bilgiler”, meslek hayatındaki görev süresi sorusuna “17 - 24 Yıl”, çalışılan kurumda geçen görev süresi sorusuna “9 - 16 Yıl”, idari görev sorusuna “Yok”, çalışılan okul türü sorusuna “Ortaokul”, çalışılan kurumun bulunduğu yer sorusuna “Mahalle(Köy)”, çalışılan kurumda bulunan okul türü sorusuna “İlkokul – Ortaokul” ve çalışılan kurumda taşınmalı sistemin durumu sorusuna “Yok” cevabını vermiştir.

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmayla ilgili elde edilen verilerle ilgili tartışmalara ve elde edilen veriler ışığında sonuçlar ile önerilere yer verilmiştir.

5.1. Tartışma ve Sonuç

Öncelikle araştırmayla ilgili bazı konularda açıklama yapılmasının önemli olacağı görülmüş olup aşağıdaki maddeler halinde açıklama yapılmıştır.

- ✓ Araştırmaya katılan gönüllü öğretmen ve idarecilerin görev süreleri gruplandırılırken “0 – 8 yıl”, “9 – 16 yıl”, “17 – 24 yıl” ve “25 yıl ve üstü” şeklinde kategoriler yapılmıştır. Bunun amacı araştırmaya konu olan okullarda bulunan öğrencilerin ilkökul 1. sınıftan ortaokul 8. sınıfa kadar geçireceği sekiz yıl içerisinde ilgili öğretmenlerin aynı kurumda olma durumu göz önünde bulundurulmak istenmiştir.
- ✓ Araştırmanın yapıldığı ilçede “İlkokul – Ortaokul – İHO” kurumlarının aynı binayı kullanma durumunda olan okul sayısı iki adet olup gönüllü katılımcı sayısı az olmuştur. Elde edilen veri miktarı düşük olmasından dolayı sağlıklı bir yorumlama yapılamamıştır.
- ✓ Araştırmaya katılanlardan idari görevi “Okul Müdürü” ve “Müdür Yardımcısı” olan gönüllü sayısı çok düşük olmuştur. Bu yüzden de öğretmen ve okul yöneticilerinin araştırmayla ilgili görüşleri kıyaslanarak yorumlanabilmesi için yeterli veriye ulaşılamadığı tespit edilmiştir.

Eğitim – öğretim faaliyetlerinin amacına ulaşabilmesi, öğrencilerin istendik seviyeye gelebilmesi için okul ve sınıflardaki fiziki imkanların sağlanmasının önemi unutulmamalıdır (Göksoy, 2017). Eğitim – öğretim faaliyetlerinin daha sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilebilmesi adına ilgili yaş gruplarına yönelik ortamın hazırlanması gerektiği; ancak farklı kademelerin bir arada bulunması gerekliliğinden dolayı bu durumda olan okullarda sıkıntı yaşandığı katılımcılar tarafından dile getirilmiştir. Genel olarak katılımcıların verdikleri cevaplar ışığında “İlkokul”, “Ortaokul” “İHO” kademelerinin aynı binada bir arada olması eğitim – öğretim faaliyetlerini olumsuz yönde etkilediği çıkarımı elde edilmiştir.

Etkili bir okul, eğitim - öğretim faaliyetlerinin tam verimli olarak gerçekleştirilebilmesi adına merkezinde öğrencinin bulunduğu eğitim - öğretim süreci boyunca ortamın önemi etkili okulun boyutlarındandır (Baştepe, 2009). Eğitim – öğretim faaliyetlerinin verimli ve istendik

bir şekilde yürütülebilmesi adına eğitim ortamının düzenlenmesinin önemli olduğu görülmüş ve öğretmen ile yönetici personelin bu duruma karşı hassasiyet göstermesinin faydalı olacağı çıkarımı elde edilmiştir.

Hem öğrenciler hem de öğretmen ve diğer personel için okul ortamının mutlu, huzurlu olması eğitim – öğretim faaliyetleri adına önemlidir ve mutlu olan öğrenci ve personel okul içerisinde daha sağlıklı motive olacak; bunun sonucunda da istenilen başarı kendiliğinden gelecektir (Döş, 2013). Bu yüzden bir kurumun amacına yönelik işlevsel bir şekilde çalışabilmesi adına öğrenci – veli – öğretmen faktörü kadar yönetilme şekli de önem arz etmektedir. Farklı yaş gruplarının bir arada olduğu kurumlarda görev yapmakta olan yöneticilerin de çok yönlü bir yönetim anlayışı benimseyerek aynı anda hem “İlkokul” hem de “Ortaokul” kademesi öğrenci ve öğretmenlerinin ihtiyaçlarına cevap verebilmeli ve bu doğrultuda okul yönetimi anlayışını sergileyebilmeli çıkarımı elde edilmiştir.

Öğrencilerin topluma ait ve toplum içerisinde iş birliğine açık, duyarlı bireyler olabilme yetisine sahip olabilme özelliklerinin oluşabilmesi adına okulların rolü önemli olup bireylerin kişilik oluşumu adına okul ortamının önemi yadsınmamaktadır (Aydoğan, 2012).

Öğretmenlik mesleği üniversiteden mezun olduktan sonra da öğrenme etkinliği devam eder, sürekli gelişime açık olan bir durum olarak da gösterilebilir. Okul içerisinde birbirleriyle iletişim içerisinde bulunan öğretmen ve idarecilerin mesleki açıdan gelişime açık olması ve bunun faydasıyla da öğretmenlerin sınıf içinde daha verimli olmalarını sağlayarak öğrencilere daha sağlıklı eğitim – öğretim hizmeti verilebilmesine imkan sağlar (Pehlivan, 2005). Bu yüzden okullarda yürütülen eğitim ve öğretim faaliyetlerinin beklenen davranışları kazandırmasının ve okul örgütünün amaçlarına ulaşmasının aracı olan doğru ve etkili bir iletişim sürecini zorunlu hale getirmektedir. Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin en önemli aktörleri olan yöneticiler, öğretmenler ve öğrencilerin bu amaçlarda oynadıkları rol doğru bir etkileşim ile ortaya çıkmakta olduğu çıkarımı elde edilmiştir.

Toplum olarak refah düzeyi yüksek, gelişmiş ülkeler arasında olunabilmesi için okullarda verilecek derslerin verimli olması adına öğrencileri yetiştirecek olan değerli öğretmen ve idarecilerin de düzenli bir şekilde kendilerini geliştirecek seminer, kurs gibi faaliyetlerin sağlıklı bir şekilde düzenlenmesi göz ardı edilmemelidir (Seferoğlu, 2004). Öğretmenler ve okul yöneticilerinin belirttikleri görüşlerden de anlaşılacağı üzere öğrenciler arasında akran eğitimi olduğu gibi öğretmenler arasında da deneyimlerin belirli plan ve program dahilinde

aktarımı sağlanarak öğretmen ve yönetici personelin mesleki gelişimleri sağlanabilmesi çıkarımı elde edilmiştir.

Okul kültürü hakkında yapılan araştırmalar incelendiğinde

- ✓ Okul kültürünün geliştirilebilmesi, okul yöneticilerinin öncülüğünde olabileceği sonucuyla araştırmada elde edilen görüşlerden çıkarılan sonuç paralellik göstermiştir.
- ✓ Okul yöneticilerinin okulun hedeflerine ulaşılabilmesini kolaylaştıracak ve oluşabilecek olumsuzlukları bertaraf ederek insani ilişkilerin olumlu olmasına katkı sağlayacak davranışlar gösterebilmesi sonucuyla araştırmada elde edilen görüşlerden çıkarılan sonuç paralellik göstermiştir.
- ✓ Okul kültürünün ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenebilmesi gerektiği, paydaşların bu ihtiyaca göre güdülenmesi, okul çevresinin olumlu gücünün aktif kullanılabilmesi sonucuyla araştırmada elde edilen görüşlerden çıkarılan sonuç paralellik göstermiştir.
- ✓ Güçlü okul kültürünün oluşması ve korunması için öğretmenleri destekleyici davranışlar gösterilmesi sonucuyla araştırmada elde edilen görüşlerden çıkarılan sonuç paralellik göstermiştir.
- ✓ Kurum içinde etkili ve sağlıklı iletişim içerisinde olunması, iletişimin geliştirilebilmesi için sosyal etkinlikler düzenlenmesinin faydalı olabileceği sonucuyla araştırmada elde edilen görüşlerden çıkarılan sonuç paralellik göstermiştir.
- ✓ Okul çalışanlarının iş birliği içerisinde olmaları performanslarını olumlu yönde etkilemekte ve olumlu okul kültürünün oluşturulabildiği okullarda beklenen eğitim faaliyetlerinin amacına ulaştığı sonucuyla araştırmada elde edilen görüşlerden çıkarılan sonuç paralellik göstermiştir.

“S1” kodlu soruya yönelik araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait elde edilen verilerin bütünü incelendiğinde “Olumlu” yönde “Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam” ve “Genel Alan” hakkında görüşlerin çoğunlukta olduğu dikkati çekmektedir. Olumlu yönde ifadeler derlenecek olursa; eğitim ortamının çeşitlenmesi, imkanlar doğrultusunda düzenlemeler ile sıkıntılarının ortadan kalkabileceği, imkan varsa ayrı olması ancak imkanların olmaması nedeniyle düzenlemeler ile sıkıntılarının en aza indirilebileceği, öğrencilerin ahlaki eğitimi düzgün bir şekilde verilmesi ile birbirlerine kötü örnek olma durumunun ortadan kalkabileceği,

öğrenciler arası iletişimin artacağı ve öğrencilerin ilkokuldan ortaokulu bitirene kadar aynı kurumda olacağından öğrenci gelişiminin izlenmesi kolay olacağı yönünde görüşler olumlu ifadelerdir. Olumlu yönde belirtilen görüşler genelde okul ortamının yaş farkı gözetilerek ortamın ayarlanabildiği okullarda çalışan personele ait olduğu görülmüştür. “Yansız” görüşlerin hepsi “Genel Alan” hakkında olmuş olup bu görüşü belirtenlerin ortak yönü çalıştıkları kurumda herhangi bir sorunla karşılaşmamalarıdır. Olumsuz yönde verilen cevaplarda ise “Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam” ve “Genel Alan” hakkında görüşlerin çoğunlukta olduğu dikkati çekmiştir. Olumsuz yönde ifadeler derlenecek olursa; okul ortamının çok kalabalık olması neticesinde ders giriş – çıkış ve bahçe kullanımında sorunlar yaşandığı, okul ve sınıfların sahiplenilmemesinden dolayı sağlıklı ve korumacı bir kullanım sergilenmemesi sonucunda okul ve sınıfların kullanılmasında sorunların ortaya çıkmasına neden olduğu, aynı sınıfın hem ilkokuldan hem de ortaokuldan birer şubenin kullanması neticesinde hem sıraların hitap ettiği yaş grubu farklı olmasından dolayı oturma pozisyonunun sağlıklı olmaması hem de ders içinde yapılan etkinliklerin sınıf içerisinde sergilenbilmesine imkan verilmemesi ve diğer kademede öğrenciler tarafından zarar verilmesi durumunun olması yönünde görüşler olumsuz ifadelerdir.

“S2” kodlu soruya yönelik araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait elde edilen verilerin bütünü incelendiğinde “Olumlu” yönde “Gelişim – İletişim” ve “Genel Alan” hakkında görüşlerin çoğunlukta olduğu dikkati çekmektedir. Olumlu yönde ifadeler derlenecek olursa; öğretmenler arasında hem ihtiyaç duyulacak materyallerin temin edilebilmesi hem de öğretmenlerin elde ettiği tecrübelerin birbirleri arasında aktarılmasının faydalı olacağı, öğrencilerin abi – ablalarıyla bir arada olacağından dolayı güven duygularının gelişeceği, farklı kademede çalışmakta olan öğretmenlerin diğer kademelerdeki öğrencileri de görebilmesi sayesinde kendilerine pozitif yönde etki sağlandığı, hem öğrenciler hem de öğretmenler açısından çeşitliliğe imkan sağladığı yönünde görüşler olumlu ifadelerdir. “Yansız” görüşlerin çoğunluğu ise “Genel Alan” hakkında olmuş olup bu görüşü belirtenlerin ortak yönü farklı kademelerin farklı katları kullanmasından dolayı eğitim üzerinde belirgin bir etkinin olmamasıdır. Olumsuz yönde verilen cevaplarda ise “Eğitim Ortamı - Fiziki Ortam” hakkında görüşlerin çoğunlukta olduğu dikkati çekmiştir. Olumsuz yönde ifadeler derlenecek olursa; farklı yaş gruplarının aynı ortamda olması küçüklere hem olumsuz örneklerin olmasına hem de zorbalıkların yaşanmasına neden olabileceğine, bahçe kullanımında kavgaların ve baskıların yaşanmasına neden olacağına, disiplin sorunlarının meydana geleceğine, nöbetçi öğretmenin iş yükünün artacağına, eğitim ortamının yaş grubuna uygun hale getirilebilmesi konusunda

sıkıntılar yaşanacağına, yapılan etkinlikler ve çıkarılan ürünlerin sergilenmesinde sorunlar yaşanacağına, farklı yaş gruplarının bir arada olmasından dolayı gelişimsel farkların da aynı kurum içerisinde olacağından dolayı sıkıntıların ve aksamaların olacağına karşı görüşler elde edilmiştir.

“S3” kodlu soruya yönelik araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait elde edilen verilerin bütünü incelendiğinde öncelikle idari görevi olanlarla ilgili katılımcılardan bir kişi olumlu görüş belirtirken on kişi olumsuz görüş belirtmiştir. Maalesef katılımcılar içinde yöneticilik görevi bulunanların sayısı on bir kişiyle düşük kalmıştır. Bu durum da sorunun asıl muhatabı olan yönetici görevindeki katılımcıların sayısı yetersiz kalarak idari görevi olmayan öğretmenlerin görüşlerine göre yorumlanabilmiştir. “S3” kodlu soruya yönelik araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait elde edilen verilerin bütünü incelendiğinde “Olumlu” yönde “Genel Alan” hakkında görüşlerin çoğunlukta olduğu dikkati çekmektedir. Olumlu yönde ifadeler derlenecek olursa; okul içerisinde iş birliğinin sağlanması ve genel olarak herhangi bir sorun yaşanmamakta olduğu yönünde görüşler olumlu ifadelerdir. “Yansız” görüşlerin çoğunluğu ise “Genel Alan” hakkında olmuş olup bu görüşü belirtenlerin ortak yönü herhangi bir fikrinin olmadığı yönündedir. Olumsuz yönde verilen cevaplarda ise “Genel Alan” hakkında görüşlerin çoğunlukta olduğu dikkati çekmiştir. Olumsuz yönde ifadeler derlenecek olursa; yönetim açısından zorluk yaşanabileceği, idarenin iş yükünün artacağı, farklı gelişim çağına göre farklı yaklaşımların gösterilmesi gerekeceğinden yöneticileri bu durumun yıpratacağı yönünde görüşler elde edilmiştir.

“S4” kodlu soruya yönelik araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait elde edilen verilerin bütünü incelendiğinde “Olumlu” yönde “Gelişim – İletişim” hakkında görüşlerin çoğunlukta olduğu dikkati çekmektedir. Olumlu yönde ifadeler derlenecek olursa; küçük yaştaki öğrenciler büyüklerden örnek alarak okula uyumları kolaylaşmakta, abi – abla unsurunun faydaları olmakta, köy okullarında bu sayede öğrenci sayısının fazla olması ile kalabalık ortamda mutluluk artmakta, yardımlaşma ve paylaşım imkanlarının arttığı yönünde görüşler olumlu ifadelerdir. “Yansız” görüşlerin çoğunluğu ise “Genel Alan” hakkında olmuş olup bu görüşü belirtenlerin ortak yönü farklı kademelerin birbirlerini görmemelerinden dolayı eğitim üzerinde belirgin bir etkinin olmadığı görüşüdür. Olumsuz yönde verilen cevaplarda ise “Akran Zorbalığı – Örnek Olma” hakkında görüşlerin çoğunlukta olduğu dikkati çekmiştir. Olumsuz yönde ifadeler derlenecek olursa; kantin ve bahçe kullanımında zorbalık yapıldığı, büyük öğrencilerin davranışlarının küçük yaştaki öğrencilerin davranışlarını etkilemekte

olduğu, bahçe kullanımının zorlaştığı, eşyaların ortak kullanılması zorunluluğundan dolayı yaşanmakta olan sorunlar, yaşa bağılı iletişim zorluğu gibi görüşler elde edilmiştir.

“S5” kodlu soruya yönelik araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait elde edilen verilerin bütünü incelendiğinde “Olumlu” yönde “Gelişim – İletişim” hakkında görüşlerin çoğunlukta olduğu dikkati çekmektedir. Olumlu yönde ifadeler derlenecek olursa; abi/abla – kardeş ilişkisi gelişmekte, birlik ve beraberlik gelişmekte, arkadaşlıkların artması ve edinilebilecek arkadaş sayısının artacağı, öğretmenler arası sosyal ilişkilerin artacağı yönünde görüşler olumlu ifadelerdir. “Yansız” görüşlerin çoğunluğu ise “Genel Alan” hakkında olmuş olup bu görüşü belirtenlerin ortak yönü herhangi bir etkinin görülmemesi yönündedir. Olumsuz yönde verilen cevaplarda ise “Genel Alan” hakkında görüşlerin çoğunlukta olduğu dikkati çekmiştir. Olumsuz yönde ifadeler derlenecek olursa; öğrenilmesi istenmeyen davranışların örnek alınabileceği, sınıfların kullanımının zorlaştığı, nöbet görevinin zorlaştığı, fazla görev yapma ihtiyacı oluşması, anlayış farklılıklarının ortaya çıkacağı yönünde görüşler elde edilmiştir.

“S6” kodlu soruya yönelik araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait elde edilen verilerin bütünü incelendiğinde “Olumlu” yönde “Gelişim – İletişim” hakkında görüşlerin çoğunlukta olduğu dikkati çekmektedir. Olumlu yönde ifadeler derlenecek olursa; farklı kademelerde derse girebilme imkanı olduğu ve bu sayede de mesleki birikim imkanı olduğu, diğer kademede bulunan öğretmenlerin öğrencilere karşı yaklaşımlarını inceleyerek farklı bakış açılarının geliştiği, ilkokul 4. sınıftan ortaokul 5. sınıfa geçen öğrencilerin bilgilerini rahatlıkla sınıf öğretmeninden öğrenebildikleri yönünde görüşler olumlu ifadelerdir. “Yansız” görüşlerin çoğunluğu ise “Genel Alan” hakkında olmuş olup bu görüşü belirtenlerin ortak yönü herhangi bir etkinin görülmemesi yönündedir. Olumsuz yönde verilen cevaplarda ise “Genel Alan” hakkında görüşlerin çoğunlukta olduğu dikkati çekmiştir. Olumsuz yönde ifadeler derlenecek olursa; meslek hayatında zorluklara neden olarak motivasyon düşüklüğüne neden olduğu, fazla mesai harcamak durumunda oldukları yönünde görüşler elde edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilere ait elde edilen verilerin bütünü incelediğinde

- ✓ Sınıf öğretmenleri ile okul öncesi öğretmenlerinin çoğunluğu bütün açık uçlu sorulara olumsuz görüş belirtmiştir. Ortaokul öğretmenleri de İHO öğretmenlerine nazaran daha olumsuz görüş belirtmiştir. Bu durumdan aynı

binanın kullanılması en çok ilkokul branş öğretmenlerini etkilemekte olup en az etkilenen öğretmenler ise İHO'da görev yapan branş öğretmenleri yorumu yapılmıştır.

- ✓ Meslek hayatlarındaki çalışma süreleri az olanlar diğerlerine göre aynı binada farklı kademelerin bir arada olması durumuna daha ılımlı olduğu, meslek hayatlarındaki çalışma süreleri fazla olanlar da diğerlerine göre aynı binada farklı kademelerin bir arada olması durumuna olumsuz baktığı görülmüştür.
- ✓ Çalışılan kurumun bulunduğu yere bakıldığında “Mahalle(Köy)” okullarında çalışanlar “İlçe Merkezi” okullarında çalışanlara nazaran daha olumlu oldukları görülmektedir. Bu durumdan da köy okullarındaki çalışma ortamının merkez okullara göre daha sağlıklı iletişime sahip olduğu çıkarımına varılmıştır.
- ✓ “Olumlu” görüşlerde “Gelişim – İletişim” hakkında görüşlerin çoğunlukta olduğu dikkat çekmektedir. “Olumlu” görüşler incelendiğinde; çeşitliliğin arttığı, farklı yaşların bir arada olmasıyla beraber edinilen deneyimin de artacağı, mesleki olarak iletişimin artacağı ve deneyimlerin kolaylıkla paylaşılacağı, kademeler arası öğrenciler hakkında eski öğretmenlerden bilgilerin elde edilebilmesinin kolaylığı yönünde görüşler olumlu ifadelerdir.
- ✓ “Olumsuz görüşlerde ise “Genel Alan” hakkında görüşlerin çoğunlukta olduğu dikkat çekmektedir. Olumsuz görüşler incelendiğinde; olumsuz davranışların üst sınıflardan alt sınıflara aktarılması, ortamın kalabalık ve boğucu olması, mesleki gelişime zarar verdiği, öğretmenler arasında çatışmalara neden olabilmesi, ayrı ortamlarda çalışmanın daha huzur verici olacağı, gürültülü ve yorucu olduğu, okul giriş – çıkış saatlerinin olumsuz yönde etkilemesi yönünde görüşler elde edilmiştir.
- ✓ “Yansız” görüşlerin çoğunluğu ise “Genel Alan” hakkında olmuştur. Yansız görüşler incelendiğinde; herhangi bir sorunun olmadığı ve herkesin kendi işinde olduğu, bağlantının olmamasından dolayı herhangi bir durumun görülmediği yönünde görüşlerdir.

5.2. Öneriler

Bu bölümde araştırma ile ilgili öneriler “Araştırmacılara yönelik öneriler” ve “Uygulayıcılara yönelik öneriler” şeklinde düzenlenmiş olup aşağıdaki başlıklarda sunulmuştur.

5.2.1. Araştırmacılara yönelik öneriler

1. Araştırmaya yönetici personelin katılımı çok düşük olduğu görülmüş olup yapılacak araştırmalarda daha fazla yönetici personele ulaşılabilmesiyle beraber elde edilecek verilerin daha sağlıklı yorumlanabileceği düşünülmektedir.
2. Araştırma yapılan ilçede “İlkokul – Ortaokul – İHO” kurumlarının bir arada olduğu okul sayısı düşük olmasından dolayı üç okulun bir arada olduğu kurum sayısının artırılması sonucunda elde edilecek verilerin daha sağlıklı yorumlanabileceği düşünülmektedir.

5.2.2. Uygulayıcılara yönelik öneriler

Farklı yaş gruplarının aynı ortamda bulunmaları öğrencileri olumsuz yönde etkilediği görülmekte olup

1. Farklı yaş gruplarının ihtiyaçlarının farklı olabileceği durumunun göz ardı edilmeyerek okul içi ve sınıfların bu duruma göre hazırlanması sağlıklı olacaktır. Gerekli sıra, pano vb. araç ve gereçlerin yaşlara göre farklılık göstereceğinden dolayı aynı sınıfı farklı yaş gruplarının kullanması sakıncalı olabileceğinden ötürü fiziksel düzenlemeler yapılabilir. Örneğin öğrenci masa ve sıraları ayarlanabilir mekanizmalı şekilde yapılabilir. Bu sayede kullanacak öğrencinin boyuna göre ayarlama yapılabilir.
2. Farklı yaş gruplarının bir arada bulunması durumuyla öğretmen ve yöneticilerin baş edebilmelerinin sağlanabilmesi adına farkındalık oluşturmaya yönelik seminer, kurs gibi etkinliklerin düzenli ve planlı bir şekilde yapılması faydalı olabilir.
3. Küçük ve büyük yaş çocukların bir arada olmalarından dolayı güvenlik ihtiyaçlarının ortaya çıkabilme ihtimaline karşın güvenlik kamerası, okul içi

nöbetçi öğretmene ulaşılabilirliğin sağlanması gibi durumlara dikkat edilmesi faydalı olabilir.

4. Tüm paydaşlar arasındaki iletişimin sağlıklı ve düzenli bir şekilde yapılması sağlanabilir ve bunun sayesinde yaşanabilecek sorunlara anında çözüm bulunabilir, hatta sorunlar meydana gelmeden önlenir.
5. Kullanılmakta olan sınıfların tek kademede olacak şekilde sınıf kullanımlarının planlanması yapılabilir.
6. Giriş ve çıkışlarda farklı yaş gruplarının birbirlerinden etkilenmemesi adına her kademenin giriş ve çıkış kapıları ayrılabilir.

Elde edilen veriler ışığında farklı kademe öğrencilerin aynı ortamda bulunmasının olumsuz bir durum olduğu görülmesine rağmen katılımcıların belirttiği olumlu görüşler ışığında aynı kurumlarda olan öğretmenlerin öğrenciler hakkında fikir alışverişi yapabilmeleri hakkında görüşler belirtilmiştir. Bu durum sonucunda

1. Müstakil okullarda kademeler arasında geçiş yapan öğrencilerin yeni okuldaki öğretmenlere iletilmesi gereken bilgilerin ulaştırılabilmesi adına öğretmenler arasında iletişimin düzenli ve planlı bir şekilde yapılması sağlanabilir.
2. Öğrenci hakkında bilgilerin yer aldığı “e-okul” yönetim bilgi sistemine eğitim hayatı boyunca her sene öğrenci hakkında önemli bilgilerin girilebileceği bir modül oluşturulabilir. Böylece oluşturulacak modüle okulda geçirilen süre boyunca düzenli ve planlı bir şekilde öğrenci hakkında önemli bilgiler kayıt altına alınarak bir üst kademeye öğrenci ile birlikte bu bilgilerin iletilmesi sağlanabilir.
3. Kademeler arasında öğretmen iletişimini sağlamak adına belirli periyotlar halinde kurs, seminer, söyleşi gibi etkinlikler yapılarak öğretmenler arasında iletişim sağlanarak farklı görüşlerin mesleki gelişime katkısı sağlanabilir.

KAYNAKLAR

- Akcan, V. (2016). İletişim türleri. İçinde B. Güven (Ed.), *Etkili iletişim* (2. Baskı, s 28). Pegem Akademi
- Aliyev, B. (2020). *Okul kültürü üzerine yönetici ve öğretmen görüşlerinin nitel bir analizi: Bakü örneği* (Tez No. 630445) [Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>
- Altunay, E. (2017). Sınıf yönetiminde öğretmenlerin öğretimsel liderlik rolleri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(37), 19–44. <https://doi.org/10.31795/baunsobed.645166>
- Anonim, (1961). İlköğretimve kanunu. <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/10705.pdf> (Erişim tarihi: 20.10.2023)
- Anonim, (2012). İlköğretim ve eğitim kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanunu. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/04/20120411-8.htm> (Erişim tarihi: 21.07.2023)
- Arafat, A. (2017). *Kurum kültürü ve dönüşümcü liderlik tarzının ürün inovasyonu üzerindeki etkisi: Tekstil sektöründe bir araştırma* (Tez No. 468220) [Doktora tezi, İstanbul Arel Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>
- Argon, T., ve Zafer, D. (2009). İlköğretim okulu yöneticilerinin iletişim sürecinde yaşadıkları problemler. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 99–123. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sakaefd/issue/11214/133931>
- Aslan, M., Özer, N., ve Ağıroğlu Bakır, A. (2009). Okul kültürüne ilişkin yönetici ve Öğretmen Görüşleri: Nitel bir araştırma. *Social Sciences*, 8(1), 268–281. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ilkonline/issue/8599/107067>
- Arlı, D. (2013). İlkokul müdürlerinin örgütsel sessizlik ile ilgili görüşleri. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 69-84. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/trkefd/issue/21474/230168>
- Aydoğan, İ. (2012). Okul binalarının özellikleri ve öğrenciler üzerine etkileri. *Milli Eğitim Dergisi*, 42(193), 29-43. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/36181/406760>
- Ayık, A., ve Ada, Ş. (2009). İlköğretim okullarında oluşturulan okul kültürü ile okulların etkililiği arasındaki ilişki. *gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2). 429-446. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jss/issue/24261/257171>
- Ayık, A., ve Fidan, M. (2014). İlköğretim kurumlarında Örgütsel iletişim ile okul kültürü Arasındaki ilişki. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(29), 108-134. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maeuefd/issue/19402/206241>
- Aytaçlı, B. (2012). Durum çalışmasına ayrıntılı bir bakış. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(1), 1-9. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aduefebder/issue/33889/375231>

- Baştepe, İ. (2009). Etkili okulun eğitim-öğretim süreci ve ortamı boyutlarının nitelikleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(29), 76-83. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/esosder/issue/6143/82446>
- Baykara Pehlivan, K. (2005). Öğretmen adaylarının iletişim becerisi algıları üzerine bir çalışma. *İlköğretim Online Dergisi*, 4(2), 17-23. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ilkonline/issue/8608/107233>
- Bayram, A. (2021). Eğitimle ilgili temel kavramlar. İçinde V. Sönmez (Ed.), *Eğitim bilimine giriş* (14. baskı, s. 1). Anı Yayıncılık.
- Bedir, G. (2006). İlköğretim okullarında okul aile iş birliği ve önemi. *İlköğretmen Eğitimci Dergisi*, 1, 10-11.
- Bolat, S. (1996). Eğitim örgütlerinde işbirliği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 8(8), 505-512. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuey/issue/10387/127075>
- Çakmak, Ö. (2008). Eğitimin ekonomiye ve kalkınaya etkisi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (11), 33-41. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/zgefd/issue/47957/606767>
- Çalık, C. ve Şehitoğlu, E., T. (2006). Okul müdürlerinin insankaynakları yönetimi ve işlevlerini yerine getirebilme yeterlikleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 34(170),
- Çelikten, M. (2003). Okul kültürünün şekillendirilmesinde müdürün rolleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(4).
- Cerit, Y. (2009). Öğretmenlerin örgütsel güven düzeyleri ile işbirliği yapma düzeyleri arasındaki ilişki. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(2), 637-657. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/uefad/issue/16690/173464>
- Çetin, M., ve Baş, Ş. (2021). Kurum kültürünün devam ettirilmesinde sürdürülebilir liderlik. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 18(44). <https://doi.org/10.26466/opus.910771>
- Çevik, A., ve Köse, A. (2017). Öğretmenlerin okul kültürü algıları ile motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 996-1014. <https://doi.org/10.15869/itobiad.303889>
- Demir, K. (2014). Örgütlerde iletişim yönetimi. İçinde K. Demir ve C. Elma (Ed.), *Yönetimde Çağdaş Yaklaşımlar* (4. baskı, ss. 145-172).
- Demircan, N., ve Ceylan, A. (2003). Örgütsel güven kavramı: Nedenleri ve sonuçları. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 10(2), 139-150. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/yonveek/issue/13679/165524>
- Demirtaş, Z. (2010). Okul kültürü ile öğrenci başarısı arasındaki ilişki. *Eğitim ve Bilim*, 35(158). <http://eb.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/117>
- Döş, İ. (2013). Mutlu okul. *Eğitim ve Bilim*, 38(170), 266-280. <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/2029>

- Duran, T. ve Arslan, M., M. (2022). Okul yöneticilerinin vizyon belirleme düzeyleri ve kriz yönetimi becerileri üzerine bir araştırma. *Journal of Humanities and Tourism Research*, 12(4), 835-851. <https://doi.org/10.14230/johut1337>
- Ekici, C. (2020). İlkokulu yöneticileri ile öğretmenler arasındaki iletişim durumlarının incelenmesi. *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 3(2), 292-311. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ueader/issue/59308/780021>
- Erdem, O., ve Dikici, A., M. (2009). Liderlik ve kurum kültürü etkileşimi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(29), 198-213. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/esosder/issue/6143/82454>
- Erol, S., ve Çalışır, G. (2023). Kişilerarası iletişimde emoji kullanımı: Whatsapp örneğinde bir inceleme. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 11(2), 1568-1599. <https://doi.org/10.19145/e-gifder.1283938>
- Eser, G. (2007). *Etik iklim ve yöneticiye güvenin örgüte bağlılığa etkisi* (Tez No. 209182) [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>
- Fırat, N. (2007). *Okul kültürü ve öğretmenlerin değer sistemleri* (Tez No. 215787) [Doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>
- Gebczynski, M. (2021). *Veteran teachers' perceptions of school principals' leadership influence on school culture within the secondary school setting* [Yüksek lisans tezi, Queen's University]. <https://www.proquest.com/dissertations-theses/veteran-teachers-perceptions-school-principals/docview/2553749104/se-2?accountid=159111>
- Gökçe, E. (2000). İlköğretimde okul aile iş birliğinin geliştirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(7), 204-209. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/pauefd/issue/11136/133222>
- Göksoy, S. (2013). Türkiye ve avrupa birliği ülkelerinde zorunlu eğitim uygulamaları . *Asya Öğretim Dergisi*, 1(1), 30-41. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aji/issue/1535/18815>
- Göksoy, S. (2017). Okulların altyapı yeterliliği. *Uluslararası Liderlik Eğitimi Dergisi*, 1 (1), 9-15. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ijolt/issue/31367/342886>
- Gül, Y. (2020). *Ortaokullarda öğretmenlerin örgütsel muhalefet yaşama düzeyi, nedenleri ve sonuçları* (Tez No. 630039) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>
- İnan, M., ve Demir, M. (2018). Eğitimde fırsat eşitliği ve kamu politikaları: Türkiye üzerine bir değerlendirme. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 20(2), 337-359. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ahbvuibfd/issue/39904/473769>
- İşcan, Ö. F., ve Sayın, U. (2010). Örgütsel adalet, iş tatmini ve örgütsel güven arasındaki ilişki. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 24(4), 195-217. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/atauniiibd/issue/2701/35617>

- Karadağ, E., ve Çalışkan, N. (2008). Öğretim sürecinde iletişim öğeleri ve beden dilinin önemi. *İlköğretmen Eğitimci Dergisi*, 17, 48–53.
- Kavut, S. (2018). Bir iletişim edimi ve kişilerarası iletişim bileşeni olarak dinleme becerileri. *Journal Of Social And Humanities Sciences Research*, 5(17), 218-229. <https://acikerisim.gelisim.edu.tr/xmlui/handle/11363/995>
- Kılıç, F. (2017). *Bilim ve sanat merkezlerindeki öğretmenlerin yöneticilerinin liderlik yeterlilikleri kurum etkililiği ve kurum kültürüne yönelik algıları arasındaki ilişki* (Tez No. 477061) [Doktora tezi, Abbant İzzet Baysal Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>
- Kılınc, A. Ç., Koşar, S., Er, E., ve Koşar, D. (2017). Okul yöneticiliği görevinden öğretmenliğe dönüş: Yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri. *TÜBAV Bilim Dergisi*, 10(3), 53–73. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubav/issue/31124/337912>
- Korkmaz, M. (2006). Okul yöneticilerinin kişilik özellikleri ile liderlik stilleri arasındaki ilişkiler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 46, 199-226. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuvey/issue/10351/126762>
- Külekcı Akyavuz, E., ve Çakın, M. (2020). Covid-19 salgınının eğitime etkisi konusunda okul yöneticilerinin görüşleri. *Journal of Turkish Studies*, 15(4), 723–737. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.44140>
- MacNeil, A. J., Prater, D. L., ve Busch, S. (2009). The effects of school culture and climate on student achievement. *International Journal of Leadership in Education*, 12(1), 73–84. <https://doi.org/10.1080/13603120701576241>
- Metin, H. (2011). Empatik iletişim ve yönetim. *İletişim ve Kuram Dergisi*, (32), 177-203. <https://search.trdizin.gov.tr/yayin/detay/120012>
- Ndlovana, A. A. (2000). *Belief systems as an aspect of school culture: implication for school effectiveness* [Yüksek lisans tezi, University of Johannesburg (South Africa)]. <https://www.proquest.com/dissertations-theses/belief-systems-as-aspect-school-culture/docview/2568225638/se-2?accountid=159111>
- Norman, L. D. (2019). *School culture: A correlational study of school culture and student achievement of central mississippi schools* [Doktora tezi, Delta State University]. <https://www.proquest.com/dissertations-theses/school-culture-correlational-study-student/docview/2248637450/se-2?accountid=159111>
- Ozan Leymun, Ş, Odabaşı, F. ve Kabakçı Yurdakul, İ. (2017). Eğitim ortamlarında durum çalışmasının önemi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 5(3), 367-385. <https://doi.org/10.14689/issn.2148-2624.1.5c3s16m>
- Özdemir, A. (2006). Okul kültürünün oluşturulması ve çevreye tanıtılmasında okul müdürlerinden beklenen ve onlarda gözlenen davranışlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(4), 411–433. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tebd/issue/26118/275151>
- Öztürk, M., Bulut, M. B., ve Yıldız, M. (2021). Predictors of teacher burnout in middle education: School culture and self-efficacy. *Studia Psychologica*, 63(1), 5–23. <https://doi.org/10.31577/SP.2021.01.811>

- Pala, A. (2008). Öğretmen adaylarının empati kurma düzeyleri üzerine bir araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(23), 13-23. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/pauefd/issue/11120/132986>
- Pehlivan, K. B. (2005). Öğretmen adaylarının iletişim becerisi algıları üzerine bir çalışma. *İlköğretim Online*, 4(2), 17-23. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ilkonline/issue/8608/107233>
- Recepoğlu, E. (2014). Okul kültüründe liderlik. İçinde N. Güçlü (Ed.), *Okul Kültürü* (ss. 219).
- Sağır, M., ve Parlak, F. (2018). *Okul yöneticilerinin iletişim becerileri ile örgütsel güven arasındaki ilişki*. 76, 165-186. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sosekev/issue/71466/1149870>
- Seferoğlu, S. S. (2005). Öğretmen yeterlilikleri ve mesleki gelişim. *MEB Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 58, 40-45.
- Seki, H. Ö. (2004). *Okulların güçlü okul kültürü özelliklerine sahip olma düzeyleri* (Tez No. 147760) [Yüksek lisans tezi, Osmangazi Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>
- Sertpolat, R. (2013). *Eğitim kurumlarında kurum kültürü ve okul yöneticilerinin kurum kültürü oluşturma yeterlik düzeyleri (Adıyaman ili Besni ilçesi eğitim kurumları üzerine bir uygulama)* (Tez No. 454230) [Yüksek lisans tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>
- Sezgin, F. (2010), Öğretmenlerin örgütsel bağlılığının bir yordayıcısı olarak okul kültürü. *Eğitim ve Bilim*, 35(156). <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/248>
- Sheehan, K. F. (2004). *The responsive classroom: Its effects on school culture and service learning* [Doktora tezi, Immaculata University]. <https://www.proquest.com/dissertations-theses/responsive-classroom-sup-®-effect-on-school/docview/305044426/se-2?accountid=159111>
- Şimşek, S. (2020). Eğitim ile ilgili temel kavramlar. İçinde N. Saylan (Ed.), *Eğitim bilimine giriş* (12. baskı, s. 2). Anı Yayıncılık.
- Şişman, M. (1997). Eğitimde toplam kalite yönetimi ve kültür. *Eğitim ve Bilim*, 21(105). <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/5943/2065>
- Şişman, M., Güleş, H., ve Dönmez, A. (2010). Demokratik bir okul kültürü için yeterlilikler çerçevesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 167-182. <https://doi.org/10.12780/uusbd68>
- Toytok, E., ve Açıkgöz, A. (). Öğretmen görüşlerine okul yöneticilerine çatışma yönetim stilleri ile örgütsel adalet algıları arasındaki ilişki. *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi*, 1(2), 24-36. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ajeli/issue/1521/18704>
- Umaz, D. (2010). *Diyarbakır'daki ilköğretim öğretmenlerinin özyeterlik düzeyi ve yaşadıkları iletişim sorunları* (Tez No: 264709) [Yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>

- Uyanık Balat, G. (2007). Ailede iletişim ve temel değerler eğitimi. *İlköğretmen Eğitimci Dergisi*, 14, 35–36.
- Uysal Arpağuş, A. (2011). *Okul kültürünün öğretmen davranışlarına etkisi* (Tez No. 320989) [Yüksek lisans tezi, Trakya Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>
- Yiğit, B. (2006). Okul deneyimi ve öğretmenlik uygulamalarında tarafların sorumlulukları. *İlköğretmen Eğitimci Dergisi*, 3, 6–7.
- Yıldırım, N. (2008). Çevrenin okula katkısı nasıl sağlanabilir. *İlköğretmen Eğitimci Dergisi*, 20, 28–30.
- Yılmaz, F. (2009). *Eğitim örgütlerinde örgüt kültürünün öğretmenlerin iş motivasyonu üzerindeki etkisi* (Tez No. 249917) [Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>
- Yılmaz, B. (2016). *Kurum kültürünün oluşumunda kurumsal iletişimin rolü: Özelleştirme öncesi ve sonrasında petkim örneği* (Tez No. 440605) [Doktora tezi, Akdeniz Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>
- Yılmaz, E. (2018). *Ortaokullar için güncel yeni Türkçe sözlük* (2. baskı). Pegem Akademi Yayıncılık. <https://doi.org/10.14527/9786052412114>
- Zengin, A. (2022). *Okullarda görev yapan öğretmenlerin gruplaşmalarının okul yönetim sürecine getirdiği yansımalar* (Tez No. 709510) [Yüksek lisans tezi, Amasya Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>
- Zincirli, M. (2020). Yöneticilerin algılarına göre okullardaki örgütsel iklim. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 30(2), 231–246. <https://doi.org/10.18069/firatsbed.722143>

EKLER

Ek – 1. Kişisel Bilgi ve Görüşme Formu

Ek – 2. Etik Kurul Kararı

Ek – 3. Araştırma İzni

Ek – 1. Kişisel Bilgi ve Görüşme Formu

Değerli öğretmenim,

Elinizdeki bu form “Ortak binayı kullanan farklı kademeli öğretimin yapıldığı eğitim kurumlarında çalışan öğretmen ve yöneticilerin okul kültürüne ilişkin görüşlerini incelemek” için hazırlanmıştır. Katılımınızdan dolayı şimdiden teşekkür ederim.

Kamil Murat KIYAK
Yüksek Lisans Öğrencisi

Cinsiyetiniz	☐ Erkek ☐ Kadın
Branşınız
Öğretmenlikte hizmet yılınız yıl
Çalışmakta olduğunuz kurumda hizmet yılınız yıl
İdari göreviniz	☐ Müdür ☐ Müdür Yardımcısı ☐ Yok
Çalıştığınız okulun türü	☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ İmam Hatip Ortaokulu
Çalıştığınız okulun bulunduğu yer	☐ İlçe Merkezi ☐ Köy
Çalıştığınız okul binasında bulunan kurumlar	☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ İmam Hatip Ortaokulu
Çalıştığınız okulda taşınmalı sistemi var mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır

<p>1. Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması hakkında ne düşünüyorsunuz?</p>
<p>2. Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması eğitim-öğretim ortamınızı nasıl etkilemektedir?</p>
<p>3. Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması okulun yönetilmesini nasıl etkilemektedir?</p>
<p>4. Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması okul ortamında öğrencilerinizi nasıl etkilemektedir?</p>
<p>5. Çalıştığınız okul binasının farklı kademeler tarafından kullanılması diğer kademedeki öğretmenlerle ilişkilerinizi nasıl etkilemektedir?</p>
<p>6. Çalıştığınız ortamda farklı kademe kurumların bir arada olması sizi mesleki olarak nasıl etkilemektedir?</p>

Ek – 2. Etik Kurul Kararı

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU
BAŞKANLIĞI
ETİK KURUL KARARI

Etik Kurul Toplantı Tarihi/Sayısı ve Karar No	Tarih :14/10/2022 Toplantı Sayısı:11 Karar No :2022/347
Araştırmanın Başlığı	Ortak Binayı Kullanan Farklı Kademeli Öğretimin Yapıldığı Eğitim Kurumlarında Çalışan Öğretmenlerin Oluşturduğu Okul Kültürünün İncelenmesi
Sorumlu Araştırmacı	Prof. Dr. İsa KORKMAZ
Yardımcı Araştırmacı	Lisansüstü Öğrenci Kamil Murat KIYAK
Etik Kurul Kararı	11600 sayılı başvuru değerlendirilmiş olup, başvuru ile ilgili Etik Kurul tarafından “Uygun” kararı verilmiştir.

ASLI GİBİDİR
14/10/2022
ETİK

Ek – 3. Araştırma İzni

T.C.
BEYŞEHİR KAYMAKAMLIĞI
İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-86767881-310.01.01-66029156
Konu : Araştırma İzni (Kamil Murat KIYAK)

16.12.2022

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığının (Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü) 21.01.2020 tarihli ve 2020/2 sayılı Genelgesi.
b) 23/11/2022 tarihli ve E-48178250-300-272983 sayılı yazımız.
c) 12/12/2022 tarihli Araştırma İzinleri Değerlendirme Komisyonu Tutanağı.

Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Kamil Murat KIYAK'ın "Ortak Binaya Kullanan Farklı Kademeli Öğretimin Yapıldığı Eğitim Kurumlarında Çalışan Öğretmenlerin Oluşturduğu Okul Kültürünün İncelenmesi" konulu araştırmasını uygulama talebi incelenmiştir.

Araştırmanın, ilçemizde ekli listede isimleri bulunan okullarda görevli öğretmenlere eğitim öğretimi aksatmamak ve ilgi (a) Genelgede belirtilen açıklamalara uyulması kaydıyla gerçekleştirilmesi ilgi (c) komisyon tutanağı ile uygun görülmektedir. Müdürlüğümüze bağlı eğitim kurumlarındaki çalışmaların 2022-2023 eğitim öğretim yılı içerisinde tamamlanması zorunludur. Araştırma kapsamında yürütülecek çalışmaların 2022-2023 eğitim öğretim yılında tamamlanmaması durumunda Müdürlüğümüzden tekrar izin alınması gerekmektedir.

Araştırmada Müdürlüğümüz tarafından onaylanarak gönderilen veri toplama araçlarının kullanılması, elde edilecek kişisel verilerin gizliliği hususuna dikkat edilmesi ve araştırma sonucunun çalışma bitiminden itibaren 30 gün içerisinde istatistik42@meb.gov.tr adresine gönderilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.

Ahmet ATİK
Müdür a.
Şube Müdürü

Ek:

- 1-Genelge (3 Sayfa)
- 2-Katılımcı Onam Formu (1 Sayfa)
- 3-Kişisel Bilgi Formu (1 Sayfa)
- 4-Öğretmen Görüşme Formu (1 Sayfa)
- 5-Okul Listesi (1 Sayfa)

Dağıtım:

Tüm Resmi Okul/Kurum Müdürlükleri

Bu belge görevli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Hacıhalil Mah. Antalya Cad.No:47-42700 Beyşehir/KONYA

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.meb.gov.tr/meb-oby>

Tel:0315-312 49 39
E-Posta: beysehir2@meh.gov.tr
Kop Adresi : mebi@n11.kay.tr

Bilgi İçin: Ayşe UYAR

Ünvan : Müdür

İmza Adresi:

Fax:

Bu belge görevli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://www.meb.gov.tr> adresinden 1a15-2d71-3a29-99cd-737f kodu ile teyit edilebilir.

